

آدرس وب سایت ما

novinkonkor.com

نوین کنکور

در شبکه های اجتماعی

novinkonkor

@novinkonkor

۰۹۳۸۲۵۱۶۷۴۷

نوین کنکور مرجع کنکور و امتحان نهایی

جامع ۵

آزمون ۱۶ تیر - سال ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

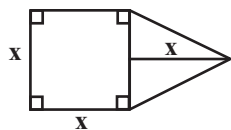
مدت پاسخ‌گویی: ۸۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	ریاضی	۲۰	۱	۲۰	۳۰
۲	زبان و ادبیات فارسی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰
۳	علوم اجتماعی	۱۵	۵۱	۶۵	۲۵
۴	روانشناسی	۱۵	۶۶	۸۰	

۱- مساحت شکل مقابل ۱۲ واحد مربع است. نصف قطر مربع کدام است؟

(۱) ۱

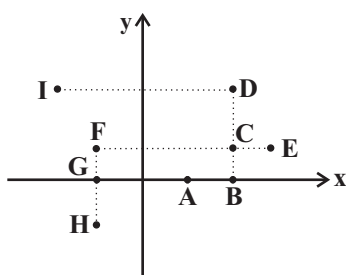
(۲) ۲

(۳) $\sqrt{2}$ (۴) $2\sqrt{2}$

۲- به ازای کدام مقدار a ، معادله $\frac{x-2}{ax-5} = \frac{a+2}{x-1} - 1$ دارای جواب $x = 3$ است؟

(۴) $\frac{2}{3}$ ، ۱(۳) $-\frac{2}{3}$ ، ۱(۲) $-\frac{1}{3}$ ، ۲(۱) $\frac{1}{3}$ ، -۲

۳- با حذف کدام نقاط رابطه زیر یک، تابع می‌شود؟

(۱) G, A, D, C, E

(۲) F, C, D

(۳) A, C, E, I

(۴) G, H, C, B

۴- اگر تابع خطی $f(x) = (1-2m)x - \frac{2m+3}{2}$ به‌ازای همه مقادیر m از نقطه (α, β) بگذرد، مقدار $\beta - \alpha$ کدام است؟

(۴) $-\frac{5}{2}$ (۳) $\frac{5}{2}$ (۲) $-\frac{3}{2}$ (۱) $\frac{3}{2}$

۵- مجموع ریشه‌های معادله $x^2 - ax - 1 = 0$ با حاصل‌ضرب ریشه‌های معادله $ax^2 - 4x + a + 2 = 0$ برابر است. طول رأس سهمی

$y = x^2 + (1-2a)x - 3$ کدام است؟

(۴) ۳

(۳) $1/5$

(۲) -۳

(۱) $-1/5$

۶- اگر f به صورت $f = \{(2, 5), (5, a^2 + a + 2), (5, b^2), (5, 4b - 3), (2, c)\}$ ، یک تابع باشد. b چند مقدار متمایز می‌تواند داشته باشد؟

(۴) ۳

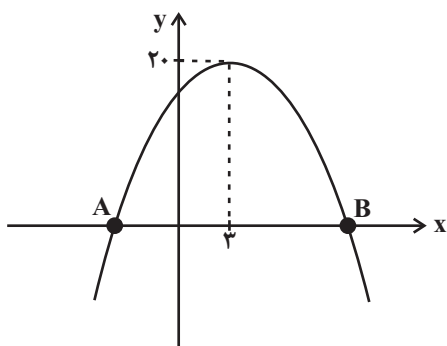
(۳) ۲

(۲) ۱

(۱) صفر

محل انجام محاسبات

۷- نمودار تابع درجه دوم $f(x) = -2x^2 + bx + c$ به شکل مقابل است. طول پاره خط AB کدام است؟

(۱) $2\sqrt{21}$

(۲) $2\sqrt{22}$

(۳) $2\sqrt{26}$

(۴) $2\sqrt{10}$

۸- اگر $f(x) = \begin{cases} 2x+1, & x > 0 \\ x^2-1, & x \leq 0 \end{cases}$ و $g = \{(0,2), (-1,4), (1,3), (2,0)\}$ باشند، مجموع اعضای برد تابع $\frac{f-g}{2g}$ کدام است؟

(۴) $\frac{1}{4}$

(۳) $\frac{3}{4}$

(۲) $-\frac{1}{4}$

(۱) $-\frac{5}{4}$

۹- نمرات ادبیات دانش آموزی در ۱۰ آزمون به صورت زیر است. با حذف دو نمره کمترین و بیشترین آن‌ها، مقدار انحراف معیار، تقریباً کدام

۱۴، ۱۲، ۱۵، ۹، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۵، ۲۰، ۱۱

است؟

(۴) $1/6$

(۳) $1/5$

(۲) $1/2$

(۱) $0/9$

۱۰- در یک منطقه ۱۵۰۰ نفر، از افراد ۱۶ ساله و بیشتر شاغل‌اند. در این منطقه ۱۴۳ نفر، ۱۶ ساله و بیشتر جویای کار هستند، حداقل چند شغل

ایجاد شود تا نرخ بیکاری ۶ درصد باشد؟

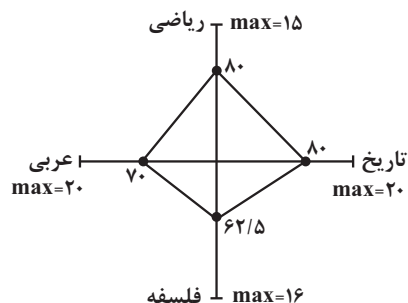
(۴) ۶۰

(۳) ۵۰

(۲) ۴۵

(۱) ۴۰

۱۱- نمودار راداری ۴ درس دانش آموزی به صورت زیر است. واریانس نمرات این چهار درس کدام است؟

(۱) ۵

(۲) $\sqrt{5}$

(۳) ۴

(۴) ۲

۱۲- اگر گزاره $q \Rightarrow (\sim p \vee q)$ نادرست باشد، آنگاه ارزش گزاره‌های p و q به ترتیب کدام است؟

(۴) نادرست - درست

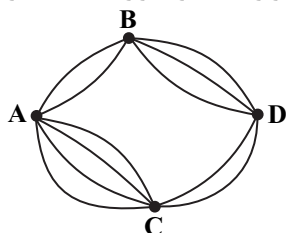
(۳) درست - نادرست

(۲) نادرست - نادرست

(۱) درست - درست

محل انجام محاسبات

۱۳- با توجه به نقشه راههای داده شده به چند طریق می‌توان از شهر A به شهر D رفته و سپس به شهر A برگشت به‌طوری که در مسیر رفت از یک شهر واسطه و در مسیر برگشت نیز از یک شهر واسطه عبور کرده و کل مسیر برگشت با کل مسیر رفت غیرتکراری باشد؟ (از هر

مسیری که در رفت استفاده شده، در مسیر برگشت مجاز نیستیم که برویم.)

(۱) ۱۲۲ (۲) ۱۲۸

(۳) ۱۳۲ (۴) ۱۳۶

۱۴- برای توصیف داده‌های کیفی کدام گزارش زیر مناسب است؟

(۱) گزارش درصد (۲) گزارش درصد آماره

(۳) گزارش درصد همراه با گزارش تعداد (۴) گزارش شاخص‌ها

۱۵- جمله پنجاهم دنباله $a_1 = 1$ و $a_{n+1} = a_n + 2n + 1$ کدام است؟

(۱) ۲۴۷۵ (۲) ۲۵۰۰ (۳) ۲۵۵۵ (۴) ۲۶۰۰

۱۶- در یک خانواده ۵ فرزندی احتمال داشتن دقیقاً ۲ پسر چند برابر احتمال این است که تعداد پسرها از تعداد دخترها بیشتر باشد؟

(۱) $\frac{5}{8}$ (۲) $\frac{10}{32}$ (۳) $\frac{11}{32}$ (۴) $\frac{3}{8}$

۱۷- در یک دنباله حسابی، اگر جمله اول ۲۵ و اختلاف مشترک ۲۰ باشد؛ جمله چندم این دنباله برابر ۲۲۵ است؟

(۱) دهم (۲) یازدهم

(۳) دوازدهم (۴) سیزدهم

۱۸- در دنباله هندسی a_n با جملات مثبت داریم: $a_4 - a_3 = 2a_2$ و $a_5 = 16$ ، مجموع پنج جمله اول این دنباله کدام است؟

(۱) ۴۷ (۲) ۶۳ (۳) ۳۱ (۴) ۳۲

۱۹- جمعیت یک شهر در سال ۱۴۰۰ برابر دو میلیون نفر بوده است. اگر رشد جمعیت به صورت نمایی و با ضریب ثابت ۲ درصد در سال باشد

جمعیت این شهر پس از ۲ سال چند نفر خواهد شد؟

(۱) ۲۰۸۰۸۰۰ (۲) ۲۰۴۰۴۰۰ (۳) ۲۰۸۸۰۰۰ (۴) ۲۰۴۴۰۰۰

۲۰- اگر $A = \sqrt[5]{4\sqrt{8}} (18)^{-1/5}$ باشد، حاصل $\frac{1}{2} (10 + A^{-1})$ کدام است؟

(۱) ۱ (۲) ۰/۷۵ (۳) ۰/۵ (۴) ۰/۲۵

۲۱- از دیدگاه تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، در میان موارد زیر، چند عبارت صحیح هستند؟

الف) از پایان دهه پنجاه تا اواسط دهه هفتاد، گرایش به داستان‌های بلند نسبت به داستان‌های کوتاه بیشتر بود؛ درست برعکس روند قبل از انقلاب.

ب) در دوره معاصر، سنت‌شکنی در قالب شعر، موسیقی و قافیه رواج پیدا کرده بود و بنابراین، تقریباً واحد شعر از بیت به بند تغییر کرده بود.

ج) باستان‌گرایی و علاقه فراوان به استفاده از واژگان کهن در زبان شعر دوره انقلاب اسلامی محسوس است و روی آوردن به مفاهیم انتزاعی در شعر این دوره کاهش می‌یابد.

د) در شعر سنتی دوره انقلاب اسلامی، تقلید از سبک عراقی و خراسانی و تمایل به آن‌ها زیاد است و گرایش به خیال‌بندی، شعر برخی شاعران این دوره را گاه به شعر بیدل و صائب نزدیک کرده است.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۲- از دیدگاه تاریخ ادبیات همه موارد کاملاً درست است؛ به جز:

(۱) اشعار کمی به زبان پهلوی باقی مانده است که آن‌ها هم دچار تحریف‌هایی شده‌اند و اندکی از این قطعات، بازمانده اشعار دینی و زردشتی‌اند.

(۲) زبان پارسی در دوره اشکانیان رایج بود و تا اوایل دوره ساسانی نیز آثاری به این زبان تألیف می‌شد.

(۳) دری، نخستین صورت زبان ادبی فارسی نو در برابر نفوذ عناصر زبان عربی بود و موجودیت خود را به‌سختی حفظ کرد و به‌تدریج غنی گشت.

(۴) آثار ادبی پهلوی به سبب اهمیت سنت شفاهی در ایران پیش از اسلام، غالباً به کتابت درنیامده‌اند.

۲۳- کدام یک از ابیات زیر را نمی‌توان مصداقی از ویژگی «مضمون‌یابی در اشعار سبک هندی» دانست؟

(۱) با درشتان ظالمان هم بر حساب عبرت‌اند

سنگ اگر مرد است جای شیشه سندان بشکند

(۲) وفایم خجلت ناقدردانی برنمی‌دارد

اگر بر آبله پا می‌نهم دل می‌کند دردم

(۳) رسوایی عاشق به ره یار بهشتی است

ای کاش در این کوچه به چنگ عسس افتم

(۴) نه کرسی فلک نهد اندیشه زیر پای

تا بوسه بر رکاب قزل‌ارسلان دهد

۲۴- مؤلف چند اثر در مقابل آن درست بیان نشده است؟

«چهار مقاله: نظامی گنجوی - شاهنامه منثور: فردوسی - قابوسنامه: عنصرالمعالی کیکاووس بن اسکندر - کلیله و دمنه: نصرالله منشی -

الهی‌نامه: عطار نیشابوری»

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۵- پیرامون شعر و نثر دوره انقلاب اسلامی، موارد کدام گزینه نادرست تدوین شده است؟

الف) زبان و واژگان شعری در قصاید دوره انقلاب اسلامی به سبک عراقی نزدیک است.

ب) تفکر اومانیسم در برخی از آثار نثر بعد از انقلاب، به صورت کم‌رنگ مشاهده می‌شود.

ج) گرایش به خیال‌بندی، شعر برخی شاعران این دوره را گاه به شعر بیدل و صائب نزدیک کرده است.

د) در اشعار سال‌های نخستین این دوره، از تمثیل و نمادگرایی زیاد بهره گرفته شده است.

ه) اندیشه حاکم بر داستان‌های دهه اول پس از پیروزی انقلاب، ابتدا سیاسی و سپس اجتماعی است.

(۱) الف - ب (۲) الف - د (۳) ب - ج (۴) د - ه

۲۶- ویژگی‌های فکری شعر انقلاب در کدام ابیات به چشم می‌خورد؟

الف) چنان به قاف شهادت نشسته‌ام چو عقاب	که نیست دسترسی مرگ را به دامانم
ب) پیش سپاه شیهه کشید اسب دولتش	یعنی کجاست دیو که اینجاست داستان
ج) فریاد بلند جنگ تا پیروزی	از حنجرهٔ تفنگمان می‌آید
د) رزمجویی کرد با چون من کسی	خواست یاری از عقاب و کرکسی
هـ) در شط سرخ آتش نعل ستاره می‌سوخت	خون‌نامهٔ نبرد است آیین پاسداران
- (۱) ج - ب - هـ (۲) الف - ج - هـ (۳) الف - د - ب (۴) د - ج - هـ

۲۷- شعر غنایی در قرن‌های چهارم و پنجم با اشعار «رودکی» و ... استحکام یافت و دومین شاعری که شیوهٔ سرودن شعر حکمی را در پیش گرفت ... بود.

(۱) شهید بلخی، ناصر خسرو	(۲) شهید بلخی، کسایی مروزی
(۳) کسایی مروزی، ناصر خسرو	(۴) کسایی مروزی، شهید بلخی

۲۸- متن زیر از کدام کتاب انتخاب شده است و نویسندهٔ آن کیست؟

«از طبقهٔ علیّه شعرا که ناظران مناظم سخن‌پیرایی و پیرایه‌بندان سلسلهٔ معنی‌آرایی‌اند در آن هنگام در اردوی معلّا و ممالک محروسه، شاعران سخنور و سخنوران بلاغت‌گستر بی‌شمار بودند در اوایل حال حضرت خاقانی جنت‌مکانی توجه تمام به حال این طبقه بود».

(۱) تاریخ عالم‌آرای عباسی - اسکندر بیگ ترکمان	(۲) مرصادالعباد - نجم‌الدین رازی
(۳) کشف‌الاسرار و عدة‌الابرار - میبیدی	(۴) تاریخ جهانگشا - عطاملک جوینی

۲۹- کدام بیت فاقد «استعاره» است؟

(۱) جمله یاران چون خیال از پیش ما برخاستند	ما خیال یار خود را پیش خود بنشانیدیم
(۲) ساعتی می‌کرد بر ما شکر و گوهر نثار	ساعتی از شکر او ما مگس می‌رانیدیم
(۳) چون خیال او درآمد بر درش دربان شدیم	چون خیال او برون شد ما در این درماندیم
(۴) چون همه یاران ما رفتند و تنها ماندیم	یار تنهامانندگان را دم به دم می‌خواندیم
- ۳۰- ترتیب ابیات زیر به لحاظ دارا بودن آرایه‌های «جناس همسان - ایهام - اغراق - ترصیع» به کدام شکل صحیح است؟

الف) کوه صبرم نرم شد چون موم در دست غمت	تا در آب و آتش عشقت گدازانم چو شمع
ب) هر که داد خرد نداند داد	آدمی صورت است و دیونهاد
ج) برگ بی‌برگی بود ما را نوال	مرگ بی‌مرگی بود ما را حلال
د) هر چند که مهر را زوالی است	مهر رخ دوست بی‌زوال است
- (۱) الف، ب، ج، د (۲) ب، د، الف، ج (۳) ب، د، ج، الف (۴) الف، ب، د، ج

۳۱- در همه ابیات، هر دو آرایه «تشبیه و استعاره» به کار رفته است، به جز

(۱) شمع طرب شکفت در آغوش اشک و آه	ابری به هم برآمد و ماهی به برگرفت
(۲) بار غمی که شانه تهی کرد از او فلک	این زلف و شانه خواهم از دوش برگرفت
(۳) چشمک زند ستاره صفت با نسیم صبح	شمع دلی که دامن آه سحر گرفت
(۴) زین خوش تررت کجا خبری در زند که دوست	سر بی خبر به ما زد و از ما خبر گرفت؟

۳۲- بیت زیر به کدام آرایه های ادبی آراسته شده است؟

«خون بود شرابی که ز مینای تو خوردم غم بود نشاطی که به دوران تو کردم»

(۱) تضاد، تکرار، تشبیه، واج آرایی	(۲) مراعات نظیر، تلمیح، موازنه، تکرار
(۳) واج آرایی، تناقض، تلمیح، لف و نشر	(۴) تناقض، موازنه، مراعات نظیر، تشبیه

۳۳- کدام بیت دارای «ایهام تناسب» و فاقد «مجاز» است؟

(۱) محمود بود عاقبت کار در این راه	گر سر برود در سر سودای ایازم
(۲) چون بلبل دل سوخته را بال شکستند	بر طرف چمن باز به پرواز نیاید
(۳) نفس را کامل نماید درد فقر و سوز عشق	بانگ کوس از ضربت است و بوی عود از آذر است
(۴) روی تو کس ندید و هزارت رقیب هست	در غنچه ای هنوز و صدت عنذلیب هست

۳۴- آرایه های «جناس همسان، ایهام تناسب، استعاره، تضاد» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

(الف) در تیرگی آیینۀ دل را نگذارد	مطرب، نفس زنگ زدایی که تو داری
(ب) مها تویی سلیمان، فراق و غم چو دیوان	چو دور شد سلیمان نه دست یافت شیطان؟
(ج) گدا را چو حاصل شود نان شام	چنان خوش بخسبد که سلطان شام
(د) گرچه خسرو کام جان از شکر شیرین گرفت	از دل فرهاد شور شکر شیرین بپرس

(۱) ج، د، ب، الف	(۲) ج، د، الف، ب
(۳) الف، ج، ب، د	(۴) ب، د، ج، الف

۳۵- آرایه های بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«بیرون ز لب تو ساقیا نیست در دور کسی که کام دارد»

(۱) ایهام، واج آرایی، ایهام تناسب	(۲) تشبیه، واج آرایی، تناقض
(۳) ایهام، تضاد، اسلوب معادله	(۴) واج آرایی، استعاره، حس آمیزی

۳۶- آرایه‌های مشترک ابیات زیر کدام‌اند؟

- «نرم شد از آه گرم من کمان سخت چرخ
کی تو نرم ای دلبر ابروکمان خواهی شدن؟»
- «کنم با روی خندان تلخ‌کامان را دهن شیرین
نیم زنبور تا از نیش پاس نوش خود دارم»

(۱) تضاد، مجاز (۲) جناس، کنایه

(۳) حس آمیزی، ایهام تناسب (۴) تناسب، تشبیه

۳۷- قافیه در کدام بیت نادرست است؟

- (۱) عمری ز پی مراد ضایع دارم وز دور فلک چیست که نافع دارم
(۲) صوفی نهاد دام و سر حقّه باز کرد بنیاد مکر با فلک حقّه باز کرد
(۳) مرا که همچو نی از آه و ناله برگ و نواست تنی چو نال نزار و قدی چو چنگ دوتااست
(۴) چنینان و رومیان بحث آمدند رومیان از بحث در مکث آمدند

۳۸- توضیح روبه‌روی کدام بیت، در مورد قافیه درست است؟

- (۱) سپه را تو باش این زمان پیشرو تسوی کینه‌خواه جهاندار نو (قاعده ۱)
(۲) ناقه جسم دلی را بنده باش تا شوی با روح صالح خواجه‌تاش (ذوقافیتین)
(۳) دوش از در میخانه کشیدند به دوشم تا روز جزا مست ز کیفیت دوشم (ش: حرف روی)
(۴) خدایا مقصر به کار آمدیم تهی‌دست و امیدوار آمدیم («یم» حروف الحاقی)

۳۹- با در نظر گرفتن اختیارات شاعری، وزن کدام یک از پاره‌شعرهای نیمایی زیر درست ذکر شده است؟

- (۱) چه روز شوم فجیعی / تمام جاده ظلمت نصیب من گردید (مفاعیلن فعلاتن / مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلاتن)
(۲) این هم نشان ما / یک سو خلیج فارس / سوی دگر خزر (مفعول فاعلن / مفعول فاعلاتن / مفعول فاعلن)
(۳) در غربت شبانه قبرستان / موشی به نام مرگ جویده‌ست (مفعول فاعلاتن مفاعیلن / مفعول فاعلاتن فعولن)
(۴) همه آرزویم اما / چه کنم که بسته پایم (فعلاتن فعلاتن / فعلاتن فعلاتن)

۴۰- وزن کدام بیت با بقیه متفاوت است؟

- (۱) کی باشد کین قفس بپردازم در باغ الهی آشیان سازم
(۲) چون دید شعاع روی خوبش در حال ز سایه رخت بریست
(۳) ساقش به مثل چو ساعد حورا پایش به مثل چو پای مرغابی
(۴) یاری ده خویشتن درین ماتم جز دیده خون‌فشان نمی‌یابم

۴۱- کدام بیت دارای اختیار شاعری «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» و فاقد اختیار «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» است؟

- (۱) تو را نادیدن ما غم نباشد
 (۲) دوان مادر آمد سوی مرغزار
 (۳) ز مهره بازی اختر کجا شود ایمن
 (۴) به شمشیر از تو نتوانم که روی دل بگردانم
- که در خیل به از ما کم نباشد
 چنین گفت با مرد زنهاردار
 کسی که روی نهد پیش رای او جیپور
 و گر میل کشی در چشم میل همچنان باشد

۴۲- در ابیات زیر در مجموع چند حذف همزه وجود دارد؟

- از من مشنو دوستی گل مگر آن گاه
 نه دل مفتون دلبندی نه جان مدهوش دلخواهی
 چو سیل اندر آمد به هول و نهیب
 (۱) چهار (۲) پنج (۳) شش (۴) هفت
- کم پای برهنه خبر از خار نباشد
 نه بر مژگان من اشکی نه بر لبهای من آهی
 فتاد از بلندی به سر در نشیب

۴۳- همه ابیات همسان دولختی است؛ به جز:

- (۱) مرید پیر مغانم ز من مرنج ای شیخ
 (۲) نه عجب شب درازم که دو دیده باز باشد
 (۳) گفتم که کی ببخشی بر جان ناتوانم
 (۴) گوشه چشم مرحمت بر صف عاشقان فکن
- چرا که وعده تو کردی و او به جا آورد
 به خیالت ای ستمگر عجب است اگر بخفتم
 گفت آن زمان که نبود جان در میانه حائل
 تا شب رهروان شود، روز به روشنائیت

۴۴- نام بحر مقابل کدام مصراع درست است؟

- (۱) اگر هوشمندی به معنی گرای (مقارب مثنی سالم)
 (۲) به میدان محبت خون بهایش از که بستانم (هزج مثنی محذوف)
 (۳) دامن آن گنج شادی را نیاوردم به دست (رمل مثنی محذوف)
 (۴) جامی بکش تا جم شوی با اهل دل محرم شوی (رجز مثنی محذوف)

۴۵- چند مورد از گزاره‌های زیر، درباره ابیات داده شده درست است؟

- الف) بهشت وصلت از جور رقیبان دوزخ من شد
 ب) طبیب از من به جان آمد که سعدی قصه کوتاه کن
 ج) در اندیشه ببستم قلم وهم شکستم
 د) عمرم به آخر آمد عشقم هنوز باقی
- که در یک دیدنم صدمبار باید پیش و پس دیدن
 که درد را نمی دانم برون از صبر درمانی
 که تو زیباتر از آنی که کنم وصف و بیان
 وز می چنان نه مستم کز عشق روی ساقی

- در بیت «الف» آرایه‌های «تشبیه، مجاز و کنایه» وجود دارد.

- وزن بیت «ب» از اوزان همسان تک‌پایه‌ای است.

- وزن بیت «ج» یک وزن دوری به حساب می‌آید.

- نشانه‌های هجایی بیت «د» را می‌توان به دو شکل «--U-/U--/-U-/U--» و «--U/-U--/-U-/U--» قرار داد.

دسته‌بندی کرد.

- (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۴۶- مفهوم کدام بیت در راستای بیت زیر است؟

«دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی

(۱) تو بین جهان ز بیرون که جهان درون دیده است

(۲) نیست ترتیب زمستان و بهارت با شهی

(۳) تن افسرده گرم و خرم شد

(۴) عاشق نباشد آن که مر او را خبر بود

۴۷- مفهوم کدام دو بیت با یکدیگر تفاوت دارد؟

(۱) پیشانی عفو تو را پرچین نسازد جرم ما

حق بدیدد آن جمله را نادیده کرد

(۲) چندان گریستیم که هر کس که برگذشت

ابر چون گردد طرف با من که سیل اشک من

(۳) خلد گر به پا خاری آسان برآید

تا خار غم عشقت آویخته در دامن

(۴) شد آن زمانه که شعرش همه جهان بنوشت

اکنون به دام صد غم محنت منم اسیر

۴۸- مفهوم کدام بیت با بیت زیر قرابت معنایی ندارد؟

«من نمی گویم زبان کن یا به فکر سود باش

(۱) غنیمت می شمارم صحبت گل، نیستم بلب

(۲) فرصت مده از دست چو وقتی به کف افتاد

(۳) تا به خود جنبیده ای از دست فرصت رفته است

(۴) فرصت تویی؟ آری منم، ز اهل کجا؟ شیرازی ام

۴۹- مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) دنیا که برای رهگذر باید داشت

(۲) دائم گل این بستان شاداب نمی ماند

(۳) بر این ودیعه که بخشدت آسمان کبود

(۴) خواهی که برنخیزد از دیده رود خون

۵۰- در کدام بیت مفهوم «کمال بخشی عشق» مشهود نیست؟

(۱) شکوه عشق نگه کن که موی مجنون را

(۲) همه ذرات جهان مضطرب از عشق تواند

(۳) چون شبنم اوفتاده بُدم پیش آفتاب

(۴) ز اکسیر محبت شد طلا خاک وجود من

مرداد مه و گاه دی اش نام نهادند»

چو دو دیده را ببستی ز جهان، جهان نماند

بر من این دم را کند دی بر تو تابستان کند

دی تن را تموز جان آمد

از سردی زمستان وز گرمی تموز

آینه کی برهم خورد از زشتی تمثالها؟

تا نگردم در فضیحت روی زرد

در اشک ما چو دید روان گفت کاین چه جوست

بحر را مهر خموشی بر لب از گرداب زد

چه سازم به خاری که در دل نشیند

کوتاه نظری باشد رفتن به گلستانها

شد آن زمانه که او شاعر خراسان بود

آن مرغ خوشدلی که تو دیدی پرید و رفت

ای ز فرصت بی خبر، در هر چه هستی، زود باش»

که عمرم بگذرد ایام گل در آشیان بستن

کاین مادر اقبال همه ساله نزاید

جام را پر، شیشه را خالی کن از می زود باش

سودا چه داری؟ عاشقی، سودت چه؟ رنج است و محن

از زود گذشتنش خبر باید داشت

دریاب ضعیفان را در وقت توانایی

مبند دل که شبی این ودیعه برباید

دل در وفای صحبت رود کسان مبن

فلک به شعشعه آفتاب شانه کند

خاک را چون فلک از شوق تو آرامی نیست

مهرم به جان رسید و به عیوق بر شدم

سمندر در حریم شعله زرین بال می گردد

۵۱- هر یک از تعاریف زیر در ارتباط با کدام یک از مفاهیم جامعه‌شناسی هستند؟

- کنش اجتماعی و پیامدهای آن

- بدون آن هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد.

- رعایت حقوق دیگران از مصادیق آن است.

(۱) پدیده اجتماعی - کنش اجتماعی - ارزش اجتماعی (۲) جهان اجتماعی - معناداری - هنجار اجتماعی

(۳) پدیده اجتماعی - کنش فردی - هنجار اجتماعی (۴) جهان اجتماعی - هدف‌دار بودن - ارزش اجتماعی

۵۲- عبارت درست در رابطه با موضوع «فرهنگ» کدام است؟

(۱) هر رسم و سنتی درون فرهنگ خود، معنا و کارکردی دارد. - هویت فرهنگی جوامع اسلامی، در دیدگاه مستشرقان، سکولار و دنیوی است.

- هرچه حاملان و عاملان یک فرهنگ و معانی آن بیشتر باشند، آن فرهنگ بسط بیشتری می‌یابد.

(۲) فرهنگ، شیوه زندگی اجتماعی انسان‌ها را شکل می‌دهد. - فرهنگ‌ها متنوع‌اند و این تنوع به عقاید و هنجارهای آن برمی‌گردد. - فرهنگ قرون وسطی، شناخت از راه عقل و تجربه را پذیرفته بود.

(۳) ناتوانی در ساختن آینده براساس اراده و عمل خود، ویژگی فرهنگ‌های سلطه و استکبار است. - فرهنگ و جامعه، پدیده‌های اجتماعی کلان هستند. - مقایسه و ارزیابی فرهنگ و داوری عقلانی و علمی آن‌ها ناممکن است.

(۴) از نظر جامعه‌شناسان، می‌توان فرهنگ دیگران را براساس فرهنگ خود ارزیابی کرد. - محکوم بودن به سرنوشتی محتوم، ویژگی فرهنگ‌های سلطه و استکبار است. - فرهنگ از طریق وراثت از نسلی به نسل دیگر منتقل نمی‌شود.

۵۳- نتیجه هر یک از موارد زیر، به ترتیب کدام است؟

- ناتوانی جهان اجتماعی در حفظ یا انتقال فرهنگ

- تکوینی بودن نظم و عضویت در بدن موجودات زنده

- راه یافتن به جهان اجتماعی

(۱) فروریختن جهان اجتماعی - تبدیل شدن نظم به مهم‌ترین ویژگی موجودات زنده - بهره‌مندی از حقوق و تکالیف

(۲) دگرگون شدن جهان اجتماعی - عدم تغییر نظم و عضویت با اراده اعضا - به عهده گرفتن نقشی در جهان اجتماعی

(۳) از بین رفتن آگاهی مشترک و عمومی - ایجاد نظم و عضویت با قرارداد اعضا - شریک شدن در آگاهی مشترک و عمومی جهان اجتماعی

(۴) تبدیل جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر - ثابت بودن نظم و عضویت در موجودات زنده - پذیرفتن عضویت در جهان اجتماعی

۵۴- کدام گزینه از جمله تفاوت‌های نظام لیبرال دموکراسی با مردم‌سالاری دینی نیست؟

(۱) ارزش‌های اجتماعی یک جامعه لیبرال برخلاف یک جامعه دینی می‌توانند متغیر باشند.

(۲) لیبرال دموکراسی به دلیل توجه به اراده اکثریت مردم، ممکن است جایی رویکرد دینی و معنوی به عالم هستی پیدا کند.

(۳) مردم‌سالاری دینی بر دو رکن و لیبرال دموکراسی بر یک رکن بنا شده است.

(۴) لیبرال دموکراسی برخلاف اسلام به هیچ‌گونه حقیقت و فضیلت فطری قائل نیست.

۵۵- علت هریک از موارد زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- هضم و جذب گروه‌های بیگانه در فرهنگ اسلامی

- تبدیل استبداد ایلی و قومی به استبداد استعماری در دوران استعمار

- چالش فقر و غنا

- (۱) ضعف و ناتوانی فرهنگ گروه‌های بیگانه - هویت غیراسلامی استبداد ایلی و قومی - نادیده گرفتن عدالت در لیبرالیسم اقتصادی
- (۲) قدرت و غنای فرهنگ اسلامی - سازش با دولت‌های غربی - باز شدن راه استثمار برای صاحبان ثروت در لیبرالیسم اولیه
- (۳) قوت و قدرت فرهنگ اسلامی - پیوند با قدرت استعمارگران - مطرح شدن نظریات انقلابی مارکس تحت عنوان سوسیالیسم
- (۴) خودباختگی فرهنگی گروه‌های بیگانه - حذف مظاهر فرهنگ اسلامی در استبداد استعماری - نقد لیبرالیسم اقتصادی توسط مارکس

۵۶- فرهنگ غرب چه زمانی، چگونه و با چه نتیجه‌ای گرفتار بحران معرفت‌شناختی شده است؟

- (۱) پایان قرن بیستم - با افول حس‌گرایی - سلب امکان تشخیص درست یا غلط بودن باورها و اندیشه‌ها و خوب یا بد بودن هنجارها و رفتارها از بشر
- (۲) در سده‌های نوزدهم و بیستم - با حس‌گرایی - سلب توان تشخیص درست از غلط باورها و اندیشه‌ها و خوب یا بد بودن هنجارها و رفتارها از بشر
- (۳) ابتدای قرن بیستم - با عقل‌گرایی - در خدمت اهداف دنیوی انسان قرار گرفتن و ناتوانی داوری درباره ارزش‌ها و آرمان‌های انسانی
- (۴) در سده‌های هفدهم و هجدهم - عدم پذیرش وحی - ناتوانی داوری درباره ارزش‌ها و آرمان‌های انسانی

۵۷- تفاوت نحوه ظهور نفس‌پرستی فرعون با انسان مدرن چگونه است؟

- (۱) فرعون تمایل به خدایی داشت اما انسان مدرن عدم الوهیت خویش را پذیرفته است.
- (۲) فرعون اطاعت دیگران را با زور و ترس، و انسان مدرن با شیوه‌های نرم به دست می‌آورد.
- (۳) فرعون خواسته‌های خویش را در قالب مفاهیم دینی پنهان می‌کرد حال آنکه انسان مدرن نیازی به توجیه الهی رفتار خود نمی‌بیند.
- (۴) حکومت فرعون مبتنی بر اراده و خواست یک نفر بود اما حکومت‌های مدرن مبتنی بر خواست جمعی انسان‌ها هستند.

۵۸- کدام یک از عوامل زیر جهان جدید را به صورت دهکده‌ای واحد درآورده است؟ چگونه؟

- (۱) اقتصاد سرمایه‌محور - کاستن اهمیت مرزهای سیاسی
- (۲) اقتصاد تک‌محصولی - درهم‌تنیدگی چرخه صادرات و واردات بین کشورها
- (۳) دولت - ملت‌ها - هویت قومی و سکولار آن‌ها
- (۴) صنعت ارتباطات - کوتاه کردن فاصله زمانی و مکانی

۵۹- وجه تسمیه هر یک از اصطلاحات مرکز و پیرامون، توسعه‌یافتگی و استعمارزدگی چیست؟

- (۱) بهره‌کشی کشورهای ثروتمند از فقیر - نگاه طولی به مسیر توسعه - ابعاد فرهنگی تقابل کشورهای غنی و فقیر
- (۲) همان تقابل شمال و جنوب - نگاه عرضی به مسیر توسعه - خودباختگی و از خودبیگانگی جوامع فقیر
- (۳) توجه به رشد اقتصادی - لزوم الگوگیری از کشورهای توسعه‌یافته - انتقال چالش‌های درونی غرب به جوامع فقیر
- (۴) همان بلوک شرق و غرب - نگاه خطی به مسیر توسعه - نگاهی فراگیر به ابعاد مختلف این تقابل

۶۰- هر عبارت به ترتیب پیامد، علت و پیامد کدام مورد است؟

- فرهنگ‌ها دیگر کاملاً خالص و ثابت نیستند و هویت‌ها به شدت دستخوش تغییر شدند.

- داوری ارزش‌ها، بیرون از دایره علم صورت گیرد.

- از بین رفتن فرصت گفت‌وگو و معارفه انسان‌ها و فرهنگ‌ها

(۱) جهانی شدن و توسعه ارتباطات - خود علم با درست و غلط دانستن و خوب و بد کردن امور سلطه‌گری می‌کند - انکار اشتراک و تنوعات انسان‌ها

(۲) شکل‌گیری جهانی بدون مرز - ظرفیت افشاگری و رهایی‌بخشی در نقد روابط و مناسبات میان افراد و گروه‌هاست - اصالت بخشیدن به اشتراک و وحدت میان انسان‌ها

(۳) جهانی شدن و توسعه ارتباطات - ارزش‌های غالب در زندگی اجتماعی، ارزش‌های ثروتمندان و قدرتمندان خواهد بود. - تأکید بر تنوع و تکثر هویت‌ها و اصالت بخشیدن به آن

(۴) مقاومت در برابر هویتی که فرایند جهانی شدن تحمیل می‌کند - سرنوشت ارزش‌ها به مناسبات قدرت و ثروت سپرده می‌شود - مخالفت با به حاشیه راندن و حذف هویت‌های انسانی و فرهنگی

۶۱- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب با کدام مفهوم مرتبط است؟

- مجموعه سازوکارهایی برای اعمال سیاست‌های جهان اجتماعی

- سخن گفتن از آن به ندرت بی‌طرفانه است.

- حکومت فرد بر اساس فضیلت از دیدگاه ارسطو

(۱) سیاست - تغییر جهان‌بینی نسل‌های آینده‌ساز - الیگارش

(۲) نظام سیاسی - قدرت - موناشری

(۳) سیاست - فرهنگ - موناشری

(۴) نظام سیاسی - تغییر جهان‌بینی نسل‌های آینده‌ساز - الیگارش

۶۲- «هویت در قرن بیستم»، «تعریف هویت از منظر گروه‌های اجتماعی مختلف» و «نزاع بر روی دانش» به ترتیب، با کدام مورد در ارتباط است؟

(۱) قشربندی - پسامدرن - پی‌گرفتن مسائل بر اساس علاقه‌های هویتی

(۲) کشمکش طبقاتی - مدرن - نتیجه تنازع هویت‌ها

(۳) محور مباحثات فکری - مدرن - نتیجه تنازع هویت‌ها

(۴) محور مباحثات سیاسی - پسامدرن - پی‌گرفتن مسائل بر اساس علاقه‌های فرهنگی

۶۳- به ترتیب کدام یک ویژگی علوم اجتماعی جهان اسلام نیست و کدام یک کارکرد علوم اجتماعی جهان اسلام است؟

- (۱) تبیین علمی جهان اسلام به شناخت تجربی محدود نمی شود و از منابع عقلانی و وحیانی نیز استفاده می کند. - راه های برون رفت از وضعیت موجود به سوی وضعیت مطلوب را شناسایی می کند.
- (۲) تبیین های علمی جهان اسلام به شناخت تجربی محدود نمی شود و از منابع عقلانی و وحیانی نیز استفاده می کند. - درباره ارزش ها، هنجارها و آرمان های فرهنگ های مختلف می تواند داوری کند.
- (۳) توان تبیین و شناخت علل شکل گیری و پیدایش پدیده های اجتماعی را دارد. - از منابع و ابزارهای تجربی برای توصیف و تبیین مسائل اجتماعی استفاده می کند.

- (۴) توان تبیین و شناخت علل شکل گیری و پیدایش پدیده های اجتماعی را دارد. - قدرت فهم، تفسیر و توصیف پدیده های اجتماعی را دارد.

۶۴- به ترتیب کدام یک با رویکرد تفسیری، انتقادی و تبیینی مرتبط است؟

- (۱) می خواهد ظرفیت افشاگری و رهایی بخشی را برای علوم اجتماعی نگه دارد. - بر جنبه ابزاری داشتن جامعه شناسی تأکید می کند. - هدف آن پیش بینی و کنترل پدیده های اجتماعی است.
- (۲) موضوع آن کنش های اجتماعی و پیامدهای آن است. - بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می کند. - براساس حقیقت و فضیلت به نقد کنش ها و روابط میان انسان ها نمی پردازد.
- (۳) در ارائه ملاک و معیار تشخیص درست از غلط ارزش های سیاسی ناتوان است. - مطالعه نابرابری اجتماعی را در دستور کار دارد. - جامعه شناس فقط می تواند آرمان ها و ارزش های اجتماعی را توصیف کند.
- (۴) جوامع و فرهنگ های دیگر را از منظر خودشان مطالعه و بررسی می کند. - جامعه شناس برای داوری به معیارهای علمی نیاز دارد تا براساس آن وضعیت موجود را ارزیابی کند. - جامعه شناسی را در زمره دانش های تجربی و ابزاری قرار می دهد.

۶۵- در بین عبارت های زیر، کدام موارد نادرست است؟

- الف: قدرت، مجموعه روش هایی است که هر واحد اجتماعی برای تحقق اهداف جمعی به کار می گیرد.
- ب: در زندگی ما انسان ها، نظم های پنهان و شگفت انگیزی وجود دارد که با هنر آشنایی زدایی از امر نامأنوس می توان آن ها را کشف کرد.
- ج: ویژگی فعالیت رقابت آمیز اصلاحی، تغییر ساختار سیاسی است.
- د: مطالعات تبیینی نشان داده اند که میان عواملی مانند خواب، تأهل، هیجان و ... با اعتیاد به اینترنت و بازی های رایانه ای رابطه وجود دارد.

(۱) «ج» - «د» - «ب» (۲) «د» - «الف» - «ب» (۳) «الف» - «ب» - «ج» (۴) «الف» - «د» - «ج»

۶۶- از چه طریقی می‌توان به مراتب بالای شناخت دست یافت؟

- (۱) با تفسیر و معنا بخشیدن به محرک‌های انتخابی
- (۲) از طریق داشتن استنباط‌های زیاد از اطلاعات موجود در حافظه
- (۳) با نگهداشتن اطلاعات در حافظه
- (۴) تکیه بر ویژگی‌های کیفی اطلاعات

۶۷- کدام گزینه دربارهٔ روش «مصاحبه» درست است؟

- (۱) با ثبت دقیق و سیستماتیک اطلاعات همراه است.
- (۲) همهٔ پرسش‌ها از پیش تعیین شده‌اند.
- (۳) محتوای پرسش بعدی، نامعین است.
- (۴) در جهت کمی کردن اطلاعات به کار می‌روند.

۶۸- کدام بیت به عامل متفاوتی از سایر ابیات اشاره دارد؟

- (۱) گوش خر کوتاه کردی اسب شد آیا مگر
- (۲) گر که بینی ناکسان بالا نشینند، عیب نیست
- (۳) مار بد جانی ستاند از سلیم
- (۴) آهن و فولاد از یک کوه می‌آید برون
- جان من ذاتی است بعضی ویژگی‌های بشر
- روی دریا کف نشیند، قعر دریا گوهر است
- یار بد آرد سوی نثار مقیم
- آن یکی شمشیر گردد دیگری نعل خر است

۶۹- نتیجهٔ افزایش سرعت تفکر در دورهٔ نوجوانی، کدام است؟

- (۱) نظارت، ارزیابی و تغییر جهت تفکر لحظه به لحظه
- (۲) نگهداری اطلاعات بیشتر در حافظه
- (۳) فراگیری چگونگی به حافظه سپردن اطلاعات
- (۴) شکل‌گیری پردازش مفهومی

۷۰- میثم و آرمان مشغول به خاطر سپردن یک شماره تلفن هستند. میثم در این فرایند تمرکز ندارد و آرمان به شماره تلفن بی‌توجه است. با توجه به

این مثال، کدام مورد درست است؟

- (۱) شدت توجه میثم به شماره تلفن در حدی نیست که حواس او را تحریک کند.
- (۲) آرمان علاوه بر شماره تلفن، محرک‌های محیطی دیگری را نیز انتخاب کرده است.
- (۳) میثم از بین محرک‌های محیطی مختلف، شماره تلفن را به صورت بی‌ثبات و گذرا انتخاب کرده است.
- (۴) آرمان با وجود تمرکز مداوم و پایدار بر شماره تلفن، نسبت به سایر محرک‌ها نیز توجه و آگاهی کامل دارد.

۷۱- در جاده‌های بین شهری، گاهی چراغ‌هایی مشابه چراغ چشمک‌زن ماشین پلیس راهنمایی تعبیه می‌شود تا رانندگان سرعت خودروی خود را کاهش دهند. راننده‌ای که با دیدن یکی از این چراغ‌ها و با گمان حضور پلیس راهنمایی- رانندگی سرعت خود را کاهش می‌دهد، کدام‌یک از

حالات «ردیابی علامت» را تجربه می‌کند؟

- (۱) اصابت یا تصمیم درست
- (۲) از دست دادن محرک
- (۳) هشدار کاذب
- (۴) ردّ درست

۷۲- کدام گزینه دربارهٔ «فراخوانی ارقام» صحیح است؟

- (۱) این مفهوم مربوط به حافظهٔ کوتاه‌مدت است و نشان از ظرفیت نامحدود این حافظه دارد.
- (۲) فراخوانی ارقام نشان از فضای کار برای فعالیت جاری ذهن دارد.
- (۳) برای یادگیری در زمان کوتاه، حداکثر ۹ مادهٔ اطلاعاتی را می‌توانیم انتخاب کنیم.
- (۴) با توجه به این مفهوم، امکان ندارد شخص بتواند ۲۰ رقم را در حافظهٔ کوتاه‌مدت خود نگه دارد.

۷۳- به چه دلیل ممکن است که ظرفیت ذخیره‌سازی و زمان بازایی اطلاعات حافظهٔ کاری از حافظهٔ کوتاه‌مدت، بیشتر باشد؟

- (۱) از آنجا که حافظهٔ کاری نقش مهمی در تفکر دارد و ذهن محاسباتش را بر روی آن انجام می‌دهد.
- (۲) زیرا حافظهٔ کاری، حافظه‌ای است که به سایر اجزای شناخت ما نیز خدمت‌رسانی می‌کند.
- (۳) از آنجا که شکل‌گیری حافظهٔ کاری، علاوه بر اثرپذیری از زمان، تابع میزان استفادهٔ ما نیز می‌باشد.
- (۴) زیرا حافظهٔ کاری، فضای کار را برای فعالیت جاری ذهن فراهم می‌کند.

۷۴- در کدام یک از گزینه‌های زیر «اثر نهفتگی» به چشم می‌خورد؟

- (۱) سعید در سال کنکور، روش‌های مطالعاتی رتبه‌های برتر را بررسی کرده و از آن‌ها استفاده می‌کند. این موضوع باعث شده در بعضی درس‌ها پیشرفت چشم‌گیری داشته باشد.
- (۲) ابراهیم عادت دارد در حین آزمون دادن، زمانی که به سؤالی می‌رسد که راه حل آن را نمی‌داند، تا زمان حل آن سؤال، دست از فکر کردن نکشد اما معلم ابراهیم به او پیشنهاد می‌کند که سؤال را رها کند و انتهای آزمون مجدداً به آن بازگردد.
- (۳) مریم و فاطمه به شدت درگیر حل یک مسئله هستند، ولی نمی‌توانند آن مسئله را حل کنند؛ فاطمه به مریم پیشنهاد می‌دهد که از زاویه دیگری به مسئله نگاه کنند.
- (۴) هنگام خاموش شدن ماشین در حال حرکت، حسین که مکانیکی با تجربه است، عملکرد بهتری نسبت به فرامرز که به تازگی رانندگی یاد گرفته است، دارد.

۷۵- در کدام یک از پیامدهای ناتوانی در تصمیم‌گیری، فرد نسبت به سایر موقعیت‌ها حالت عاطفی ناخوشایند کم‌تری را تجربه می‌کند؟

- (۱) تعارض گرایش - گرایش (۲) تعارض گرایش - اجتناب (۳) تعارض اجتناب - اجتناب (۴) ناکامی

۷۶- «معلمی از دانش‌آموزان خود خواست فهرستی از رویدادهای فشارآور زندگی خود را تهیه کرده و بااهمیت‌ترین و کم‌اهمیت‌ترین آن را مشخص کنند، اما پاسخ هیچ‌یک از دانش‌آموزان مشابه هم نبود.» مهم‌ترین دلیل این امر در کدام گزینه بیان شده است؟

- (۱) فشار روانی صرفاً یک امر بیرونی نیست.
- (۲) فشار روانی صرفاً بستگی به نگرش ما نسبت به محیط دارد.
- (۳) تلاش فرد برای از بین بردن فشار روانی باعث سازگاری بیشتر با محیط می‌گردد.
- (۴) فشار روانی نیاز فرد برای دوباره سازگار شدن با شرایط جدید است.

۷۷- «فاطمه می‌خواهد زبان انگلیسی یاد بگیرد. او در مهارت Speaking مشکل دارد و البته مشکلش وقتی بیشتر می‌شود که می‌خواهد در

جمع و سر کلاس انگلیسی صحبت کند.» کدام مورد راجع به وضعیت او کارسازتر است؟

- (۱) استفاده از داروی آرام‌بخش قبل از کلاس برای کاهش اضطراب سخنرانی در جمع
- (۲) تمرین آرام‌سازی خود به صورت روزانه قبل از موقعیت‌های صحبت در جمع
- (۳) تنفس عمیق قبل از شروع کلاس زبان و تکرار جمله «تو نباید هول بشی!»
- (۴) موکول کردن تلاش برای رفع اضطراب به بعد از امتحانات نهایی

۷۸- کدام یک از مراحل حل مسئله باعث می‌شود تا ملاک روشنی برای فهم موقعیت داشته باشیم؟

- (۱) تشخیص مسئله (۲) ارزیابی راه حل
- (۳) بازبینی و اصلاح راه حل (۴) انتخاب راه حل‌های جایگزین

۷۹- سارا مدیر شرکت تولیدکننده بستنی است. کدام یک از تصمیم‌گیری‌های او مصداق تعارض گرایش - گرایش است؟

- (۱) فروش بخشی از سهام شرکت خود یا پذیرش ورشکستگی
- (۲) افزایش طعم‌های بستنی‌های تولید شده یا ورود به بازار دیگر محصولات لبنی
- (۳) کاهش تبلیغات فروش بستنی برای پرداخت پاداش بیشتر به کارکنان
- (۴) کاهش حاشیه سود حاصل از فروش هر محصول در ازای فروش تعداد بیشتر محصول

۸۰- کدام یک از پدیده‌های زیر نشان می‌دهد ما به همه چیزهایی که در دامنه توجه ما قرار می‌گیرد، آگاهی کامل نداریم؟

- (۱) هنگام کار، کسی با شما حرف می‌زند؛ صدایش را می‌شنوید اما دقیقاً نمی‌دانید چه چیزی گفته است.
- (۲) معلم سر کلاس صدای یکنواختی دارد و این باعث می‌شود شما در افکارتان غرق شوید و به درس گوش ندهید.
- (۳) مردم می‌دانند در برخی مکان‌ها همواره احتمال زلزله وجود دارد، اما در عین حال، همیشه برای مقابله با آن آماده نیستند.
- (۴) خواندن یک مطلب علمی اگر همراه با فایل‌های صوتی و تصویری باشد، احتمالاً یادگیری شخص قوی‌تر خواهد بود.

جامع ۵

آزمون ۱۶ تیر - سال ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	زبان عربی	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰
۲	تاریخ	۱۳	۱۰۱	۱۱۳	۲۰
۳	جغرافیا	۱۲	۱۱۴	۱۲۵	
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۱۲۶	۱۴۵	۲۰
۵	اقتصاد	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۱۵

پدیدآوردگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
محمد بحیرایی، محمد حمیدی، احمدرضا ذاکرزاده، امیر زراندوز، علی شهرایی، علیرضا عبدی	ریاضی
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، حمید اصفهانی، حنیف افخمی، عزیز الیاسی پور، پوریا حسین پور، وحید رضازاده، سیدعلیرضا علویان، فرهاد علی نژاد، مجتبی فرهادی، فرهاد فروزان کیا، مرتضی منشاری، یاسین مهدیان، هومن نمازی، رضا نوروزبیگی	زبان و ادبیات فارسی
آزیتا بیدقی، علیرضا حیدری، الهه خضری، الهام رضایی، ارغوان عبدالملکی، امیرحسین کاروین	علوم اجتماعی
مهدی جاهدی، مهسا عفتی، فرهاد علی نژاد	روان شناسی
نوید امساک، محمد جهان بین، ابراهیم غلامی نژاد، مرتضی کاظم شیروودی، محمدعلی کاظمی نصرآبادی، سیدمحمدعلی مرتضوی	زبان عربی
میلاد باغ شیخی، علیرضا پدram، زهرا دامیار، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، علیرضا علویان، علی محمد کریمی، محمدرضا محمودی ها، جواد میریلوکی، میلاد هوشیار	تاریخ و جغرافی
محمد آقاصالح، مریم بخشعلی زاده، صادق پاپری، سبا جعفرزاده صابری، حسن صدری، پرگل رحیمی، محمد قاسمی، فرهاد قاسمی نژاد، محمد نادرپور، پارسا وکیلی	فلسفه و منطق
سارا شریفی، مهدی ضیایی، زهرا محمدی	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	محمد حمیدی	الهه شهبازی
زبان و ادبیات فارسی	یاسین مهدیان	یاسین مهدیان	-	فریبا رئوفی
علوم اجتماعی	کوثر شاه حسینی	امیرحسین کاروین	-	سجاد حقیقی پور
روان شناسی	امیرحسین کاروین	مهسا عفتی	-	محمدصدرا پنجه پور
زبان عربی	سید محمدعلی مرتضوی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافی	امیرحسین کاروین	امیرحسین کاروین	-	عطیه محلوجی
فلسفه و منطق	پرگل رحیمی	امیرحسین کاروین	-	سوگند بیگلری
اقتصاد	سارا شریفی	سارا شریفی	-	سجاد حقیقی پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	امیرحسین کاروین
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف چین و صفحه آرا	مهندس ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

■ ■ عَيْنَ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۸۱ - ۸۹)

۸۱- ﴿ هَذَا خَلَقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ ﴾:

(۱) این آفرینش خداست، پس به من نشان دهید کسانی که غیر او هستند، چه آفریده‌اند!

(۲) پس این آفرینش خدا را به من نشان دهید آنانی که جز اویند، چه چیزی خلق می‌کنند!

(۳) این خلقت خدا به من نشان داد که کسانی که غیر او هستند، چه خلق کرده‌اند!

(۴) این خلقت خداست، پس به من نشان می‌دهند آنانی که غیر اویند، چه چیزی آفریده‌اند!

۸۲- «قَدْ قَامَ الْعُلَمَاءُ بِدَرَسَاتٍ حَوْلَ تَبَادُلِ الْمَفْرَدَاتِ لَكِي يُبَيِّنُوا أَبْعَادَ تَأْثِيرِ لُغَةٍ عَلَى لُغَةٍ أُخْرَى!»:

(۱) دانشمندان برخاستند تا پیرامون تبادل واژگان پژوهش‌ها انجام دهند که ابعاد تأثیرگذاری یک زبان بر زبان دیگری را آشکار می‌کنند!

(۲) دانشمندان به پژوهش‌هایی دربارهٔ تبادل واژگان اقدام نمودند تا ابعاد تأثیرگذاری یک زبان بر زبان دیگری روشن گردد!

(۳) دانشمندان به تحصیل دربارهٔ تبادل واژگان پرداخته‌اند تا ابعاد تأثیرپذیری یک زبان از دیگری آشکار شود!

(۴) دانشمندان به پژوهش‌هایی دربارهٔ تبادل واژگان اقدام نموده‌اند تا ابعاد تأثیرگذاری زبانی بر زبانی دیگر را روشن کنند!

۸۳- «أَنْظَرُوا إِلَى ظَاهِرَةِ مَطَرِ السَّمَكَ الْجَمِيلَةِ فَمَنْ يُوجِدُهَا مَرَّتَيْنِ فِي السَّنَةِ، هَلْ فَكَّرْتُمْ فِي الْأَمْرِ؟!»:

(۱) به ظاهر زیبای پدیدهٔ باران ماهی نگاه کنید، پس چه کسی آن را سالانه دو بار پدید آورد، آیا دربارهٔ آن فکر کردید؟!

(۲) بنگرید به پدیدهٔ باران ماهی زیبا، پس چه کسی دو بار در سال آن را ایجاد می‌کند، آیا در این باره اندیشیده‌اید؟!

(۳) به پدیدهٔ زیبای باران ماهی نگاه کنید، پس چه کسی آن را دو بار در سال پدید می‌آورد، آیا در این باره فکر کردید؟!

(۴) به پدیدهٔ زیبای باران ماهی نظر افکنید، پس چگونه در سال دو بار پدید می‌آید، آیا در این باره اندیشیده‌اید؟!

۸۴- «لَنْ يَخِيَّبَ شَبَابَ بِلْدِنَا الَّذِينَ يَذْهَبُونَ إِلَى الْإِنْتِاجِ بِالتَّكْنُولُوجِيَا الْجَدِيدَةِ بِمُسَاعَدَةِ الْأَشْخَاصِ ذَوِي الْخَبْرَةِ!»:

(۱) جوانان کشور ما که با تکنولوژی جدید و با کمک افراد با تجربه به سمت تولید می‌روند، نومید نخواهند شد!

(۲) جوان‌های میهن ما کسانی هستند که با تکنولوژی جدید و با کمک افراد با تجربه به تولید روی می‌آورند و هرگز

ناامید نمی‌شوند!

(۳) جوانان میهن ما هرگز با ناامیدی دست از تولید برنخواهند داشت و با تکنولوژی مدرن به یاری افراد با تجربه می‌روند!

(۴) کشور ما دارای جوانانی است که با فناوری جدید و با یاری اشخاص با تجربه به سمت تولید می‌روند و ناامید نخواهند

شد!

۸۵- «يَصْعَدُ النَّفْطُ مِنَ الْبُئْرِ بِالْأَنْبُوبِ فَيُنْقَلُ إِلَى الْمَصَافِي وَ هُنَاكَ نَحْصُلُ مِنْهُ عَلَى مَشْتَقَّاتٍ!»:

(۱) نفت از چاه بالا آورده می‌شود و با لوله به پالایشگاه منتقل می‌گردد و آنجاست که به فرآورده‌های آن دست می‌یابیم!

(۲) نفت از چاه بالا می‌آید پس با لوله‌ها به پالایشگاه برده می‌شود و آنجا بر فرآورده‌هایی از آن دست پیدا می‌کنیم!

(۳) نفت از چاه با لوله بالا می‌آید پس به پالایشگاه‌ها منتقل می‌شود و آنجا از آن فرآورده‌هایی به دست می‌آوریم!

(۴) نفت از چاه‌ها با لوله‌ها بالا می‌آید و به پالایشگاه‌های آنجا انتقال می‌یابد و از آن فرآورده‌هایی به دست می‌آوریم!

۸۶- عَيْنُ الْخَطَا:

(۱) طَلَبُ الْمُذْنِبِ مِنَ الْفَاضِلِ مَوْعِظَةً تَمْنَعُهُ عَنِ ارْتِكَابِ الْمَعَاصِي!: گناهکار از دانا پندی خواست که او را از انجام

گناهان باز دارد!

(۲) فِي الشَّاطِئِ عَصْفَتُ رِيَاخٍ فَخَرَّبَتْ بَيْتاً خَشْبِيّاً هُنَاكَ!: در ساحل بادهایی وزید و خانه چوبی آنجا ویران شد!

(۳) يُعْجِبُنِي مَهْرَجَانُ يَفْرَحُ فِيهِ جَمِيعُ الْأَطْفَالِ الْفُقَرَاءِ!: از جشنی خوشم می‌آید که تمام کودکان بینوا در آن شادی

کنند!

(۴) سَيَسْتَعِينُ الْبَشَرُ بِالْبَكْتِيرِيَا الْمُضِيئَةِ لِإِنَارَةِ الْمُدُنِ إِسْتِعَانَةَ الْأَمْلِينِ!: انسان از باکتری نورانی برای روشن کردن

شهرها همچون آرزومندان یاری خواهد جست!

۸۷- عَيْنَ الصَّحِيح:

(۱) عَالَمٌ يُنْتَفَعُ بِعِلْمِهِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ عَابِدٍ!: دانشمندی که با علم خود سود می‌رساند از هزار عبادت‌کننده بهتر است!

(۲) أَنَا لَنْ أَكْتُبَ كِتَاباً لِإِحْصَاءِ مَنَاطِقِ الْجُذْبِ السَّيَّاحِيِّ!: من کتابی دربارهٔ برشمردن مناطق دارای جاذبهٔ گردشگری

خواهم نوشت!

(۳) لَا تَتَّخِذْ لِنَفْسِكَ صَدِيقاً إِلَّا مَنْ لَمْ يَقُلْ فَيْكَ شَرّاً!: تنها کسی را برای خودت به دوستی بگیر که دربارهٔ تو بدی

نگفته است!

(۴) الزَّرَافَةُ تَنَامُ فِي الْيَوْمِ الْوَاحِدِ وَ عَلَى ثَلَاثِ مَرَاحِلَ!: زرافه در روز یک بار و در سه مرحله می‌خوابد!

۸۸- «او کسی بود که با وجود فلج مغزی مشهورترین دانشمند در جهان شد!»:

(۱) كَانَ هُوَ الَّذِي أَصْبَحَ أَشْهَرَ عَالِمٍ فِي الْعَالَمِ بِالرَّغْمِ مِنَ الشَّلَلِ الدِّمَاغِيِّ!

(۲) هُوَ مِنَ الَّذِينَ عَلَى رَغْمِ شَلَلِ الدِّمَاغِيِّ صَارُوا مِنْ أَشْهَرِ الْعُلَمَاءِ فِي الْعَالَمِ!

(۳) كَانَ هُوَ مَنْ أَصْبَحَ أَشْهَرَ عَالِمٍ فِي الدُّنْيَا بِالرَّغْمِ مِنَ الشَّلَلِ الدِّمَاغِيِّ!

(۴) هُوَ كَانَ مِنَ الَّذِينَ صَارَ مِنَ الْمَشْهُورِينَ فِي الْعَالَمِ رُغْمَ شَلَلِ الدِّمَاغِيِّ!

۸۹- ﴿وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَ لَهْوٌ﴾ عَيْنَ الْبَعِيدِ عَنِ الْمَفْهُومِ:

(۱) بر سر آب است بنیاد جهان زندگی / تا بشویی دست زود از خاکدان زندگی

(۲) دنیا همه هیچ و اهل دنیا همه هیچ / ای هیچ برای هیچ بر هیچ مپیچ

(۳) أَلَا إِنَّ الدُّنْيَا مَزْرَعَةُ الْآخِرَةِ!

(۴) الدُّنْيَا فَانِيَةٌ مَهْمَا طَالَتْ أَيَّامُهَا!

■ ■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٩٠ - ٩٤) بما يناسب النص:

«الكذب، هو عدم قول الحقيقة و من أقبح الصفات على الإطلاق، و من الأشياء التي حرّمها الله سبحانه و تعالى. وردت الكثير من نصوص القرآن الكريم و الأحاديث النبوية الشريفة التي حرّمته و نهت عنه، فهو من صفات المنافقين، الذين أعدّ الله سبحانه وتعالى لهم أشدّ نوع العقاب يوم القيامة. للكذب عواقب كثيرة منها: يؤدّي إلى الإفساد بين الناس، والإضرار بالمجتمع، وإشاعة الفساد الأخلاقي فيه ويضعف إيمان الشخص. على الإنسان أن يتخلّص من الكذب بالطرق المختلفة منها: التّعرف على عقوبة الكذب و حرّمته عند الله تعالى، التربية الصالحة للأبناء، وتعليمهم على قول الصدق ونشر فضائل الصدق وأهميته!»

٩٠- عيّن الخطأ: (حسب النص)

(١) معرفة فضائل الصدق من الطرق التي يتخلّص بها الإنسان من الكذب!

(٢) قول الكذب من صفات المنافقين و هم سيواجهون أشدّ العقوبات!

(٣) إنّ النصوص الإسلامية لا تنهى عن الكذب إلّا المنافقين!

(٤) من عواقب الكذب نشر الفساد الأخلاقي في المجتمع!

٩١- عيّن ما لا يُعدّ من طرق التخلّص من الكذب:

(١) التّحذير من عقوبة الكذب!

(٢) أن يفهم الإنسان أنّ الكاذبين هم المنافقون!

(٣) أن نعلّم أولادنا الابتعاد الدائم عن الكذب!

(٤) الحديث عن فوائد الصدق و مصير الصادقين!

٩٢- عيّن ما لا يناسب مفهوم النص:

(١) إذا حدّث المُنافق كذب و إذا وعد أخلف!

(٢) إيّاكم و الكذب! فإنّه بابٌ من أبواب النار!

(٣) لا يجد عبْدٌ طعم الإيمان حتّى يترك الكذب!

(٤) إحذر! في بعض الأكاذيب ما يُخبر بالحقيقة!

■ عَيْنُ الْخَطَا فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (۹۳ و ۹۴)

۹۳- « أَقْبَحَ - حَرَّمَ - الْمُنَافِقِينَ - يُضَعِّفُ »:

(۱) أَقْبَحَ: اسم تفضيل للمذكر (حروفه الأصلية: ق ب ح) - معرب / مجرور بحرف الجر

(۲) حَرَّمَ: فعل ماضٍ - للغائب - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد / فاعله ضمير «ها» المتصل؛ الجملة فعلية

(۳) الْمُنَافِقِينَ: جمع سالم للمذكر - مأخوذ من مصدر مزيد ثلاثي - معرف بآل / مضاف اليه و مجرور بالياء

(۴) يُضَعِّفُ: للمفرد المذكر الغائب - مزيد ثلاثي (مصدره «تضعيف») - متعَدَّ - معلوم / فعل و فاعل؛ الجملة

فعلية

۹۴- « أَشَدَّ - إِيْمَانٍ - يَتَخَلَّصُ - الصَّالِحَةُ »:

(۱) أَشَدَّ: اسم تفضيل (حروفه الأصلية: ش د د) - معرب / مفعول و منصوب

(۲) إِيْمَانٍ: اسم - مصدر مزيد من باب إفعال - معرب / مفعول و منصوب بعلامة الفتحة

(۳) الصَّالِحَةُ: مؤنث - اسم فاعل (مصدره مجرَّد ثلاثي) - معرفة - معرب / صفة أو نعت

(۴) يَتَخَلَّصُ: فعل مضارع - مزيد ثلاثي (له حرف زائد واحد، مصدره: تَخْلِيصٌ) - لازم / فعل و فاعل

■■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (۹۵ - ۱۰۰)

۹۵- عَيْنُ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

(۱) كَانَ الشَّابُّ يَسْبَحُ فِي الْبَحْرِ وَ يَنْظَاهِرُ بِالْعَرَقِ! (۲) تَمْنَعُ مُوعِظَةُ الْفَاضِلِ أَنْ يَرْتَكِبَ الرَّجُلُ ذَنْبًا!

(۳) الْحَيَوَانَاتُ تَمْتَلِكُ لُغَةً تَتَفَاهَمُ مِنْ خِلَالِهَا مَعَ بَعْضِهَا! (۴) الطَّلَابُ الْمُؤَدَّبُونَ مُحْتَرَمُونَ عِنْدَ الْمُعَلِّمِينَ!

۹۶- عَيْنُ الْخَبَرِ لَيْسَ اسْمًا وَ لَا فِعْلًا :

(۱) صَدِيقِي الْمُؤَدَّبُ مِنْ أَفْضَلِ تَلَامِيذِ مَدْرَسَتِنَا! (۲) فِي الْبَحَارِ الْغَوَاصُونَ يَسْتَطِيعُونَ الْتِقَاطَ صُورِ!

(۳) هَذَا عَمَلٌ مِنَ الْأَعْمَالِ الصَّالِحَةِ يَقْرِيكَ إِلَى اللَّهِ! (۴) فِي تِلْكَ الْإِدَارَةِ الْمَوْظَفُونَ قَائِمُونَ بِوَاجِبَاتِهِمْ جَيِّدًا!

۹۷- عَيْنَ مَا لَيْسَتْ فِيهِ أَدَاةُ الشَّرْطِ:

- (۱) إِذَا أَرَدْتُمْ أَنْ تَتَقَدَّمُوا فِي أُمُورِكُمْ فَأَحْسِنُوا إِلَى الْآخِرِينَ!
- (۲) مَنْ يَسْتَمِعْ إِلَى الْكَلَامِ الْحَقِّ وَ يَعْمَلْ بِهِ يَجِدُ خَيْرَاتٍ كَثِيرَةً!
- (۳) إِنْ تَمَطَّرَ السَّمَاءُ غَدًا بِشِدَّةٍ فَالطَّرْقُ مَسْدُودَةٌ!
- (۴) مَا يَقُولُ الْأُسْتَاذُ لَكُمْ لِإِصْلَاحِ أُمُورِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ!

۹۸- عَيْنَ فِعْلًا مُضَارِعًا لَا يَدُلُّ عَلَى الزَّمَنِ الْمَاضِي:

- (۱) يُعْجِبُنِي طِفْلٌ صَغِيرٌ يَلْعَبُ فِي الْبِسْتَانِ لَزَمَنِ طَوِيلٍ!
- (۲) وَجَدْتُ مَصَادِرَ فِي الْمَكْتَبَةِ تُسَاعِدُنِي عَلَى التَّقَدُّمِ الدِّرَاسِيِّ!
- (۳) ﴿ وَ كَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَ الزَّكَاةِ ﴾
- (۴) زَمِيلِي لَمْ يَكُنْ وَاجِبَاتِهِ يَوْمَ الْأَمْسِ لِأَنَّهُ كَانَ مَرِيضًا!

۹۹- عَيْنَ مَا فِيهِ كَلِمَةٌ تُزِيلُ الْإِبْهَامَ عَنْ جُمْلَةٍ مَا قَبْلَهَا:

- (۱) تَسْعَى الْقِطْعَةُ أَنْ تُخْفِيَ نَفْسَهَا عَنَّا، وَلَكِنَّهَا مَا كَانَتْ تَعْلَمُ أَنَّهَا نَرَى ذَنْبَهَا!
- (۲) أَرَادَ الْحُجَّاجُ صُعُودَ جَبَلِ النُّورِ، لَعَلَّهُمْ يُشَاهِدُونَ «غَارَ حِرَاءٍ»!
- (۳) يَا لَيْتَنَا نَسْتَطِيعُ أَنْ نَرَى تِلْكَ الظَّاهِرَةَ الْغَرِيبَةَ «أَمْطَارَ السَّمَكِ»!
- (۴) يُحِبُّ الْوَالِدَانِ أَوْلَادَهُمَا مَعَ أَنَّهُمْ لَا يُسَاعِدُونَهُمَا!

۱۰۰- عَيْنَ الْعِبَارَةِ الَّتِي جَاءَتْ فِيهَا «الْحَالُ» أَكْثَرُ:

- (۱) لَيْسَتْ جَمِيعُ التَّلْمِيزَاتِ حَاضِرَاتٍ فِي قَاعَةِ الْامْتِحَانَاتِ وَ نَحْنُ قَدْ اسْتَعَدَدْنَا لِاِكْتِسَابِ دَرَجَةٍ عَالِيَةٍ فِي الْامْتِحَانِ!
- (۲) لِبِلَادِنَا مُهَنْدِسُونَ يَصْنَعُونَ الطَّرِيقَ وَ الْجَسُورَ مُحْكَمَةً لِكَيْ يَسْتَطِيعَ النَّاسُ أَنْ يَسْتَفِيدُوا مِنْهَا لَزَمَنِ طَوِيلٍ!
- (۳) أَيُّهَا الزَّمَلَاءُ! قَوْمُوا مِنْ مَكَانِكُمْ لَتُبْجَلُوا هَؤُلَاءِ الْأَصْدِقَاءَ مُجِدِّينَ وَ أَنْتُمْ تُحِبُّونَ جَمِيعَهُمْ حُبًّا صَادِقًا!
- (۴) لَنَنْظُرَ إِلَى حَادِثَاتِ الْحَيَاةِ مُتَفَانِلِينَ وَ لَا نُصْبِحَ مُتَشَائِمِينَ لِأَنَّ التَّشَاؤْمَ لَا يَلِيقُ بِنَا أَبَدًا!

۱۰۱- هر یک از توصیفات ذکرشده پیرامون پرستش خدایان، به ترتیب مربوط به کدام یک از تمدن‌ها یا اقوام زیر است؟

الف: کوتاهی انسان‌ها در خدمت به خدا، موجب تنبیه سختی از سوی خدایان خواهد شد.

ب: در دوره‌ای به یگانه‌پرستی به شکل پرستش خورشید روی آوردند اما مجدداً به چندخدایی رسیدند.

ج: علاوه بر خدایان گوناگون، به خدای غیرمادی و مافوق طبیعت نیز اعتقاد داشتند.

(۱) سومری‌ها - آریایی‌های هند - مصری‌ها (۲) سومری‌ها - مصری‌ها - آریایی‌های هند

(۳) مصری‌ها - سومری‌ها - آریایی‌های هند (۴) مصری‌ها - آریایی‌های هند - سومری‌ها

۱۰۲- اگر نظرات مؤلفان کتاب درسی تاریخ (۱) را مبنا بگذاریم، کدام ارزیابی به‌ترتیب، پیرامون موارد زیر معتبر است؟

الف: تمدن میسنی تحت تأثیر تمدن مینوسی اقدام به برپایی شهرها کرد.

ب: یکی از دستاوردهای مهم تمدن روم، ایجاد شبکهٔ پیشرفته‌ای از جاده‌ها بود.

ج: خدای‌نامه‌ها نوشته‌های معتبر تاریخی بازمانده از دوران حکومت هخامنشیان هستند.

(۱) احتمالاً درست است - نادرست است - درست است (۲) درست است - درست است - احتمالاً نادرست است

(۳) درست است - نادرست است - احتمالاً درست است (۴) احتمالاً درست است - درست است - نادرست است

۱۰۳- کدام عامل زمینهٔ اتحاد و دوستی قبایل پراکندهٔ مادی‌ها را فراهم آورد؟

(۱) حفظ منافع و قلمرو خویش (۲) هویت دینی و فرهنگی مشترک

(۳) دفاع در برابر اقوام بیابانگرد (۴) هجوم و غارتگری‌های آشوریان

۱۰۴- گزاره‌های زیر، حاصل پژوهش محققى دربارهٔ «نظام سیاسى و ادارى در تاریخ ایران» است. مطابق شواهد موجود، کدام موارد قابل تأیید

هستند؟

الف: مسئول بازرسی و مأموران تحت فرمانش به مناطق مختلف سرکشی می‌کردند تا بر اجرای امور نظارت کنند. (دورهٔ هخامنشیان)

ب: در بسیاری از مناصب مهم حکومتی و اجرایی، قدرت به دست یونانی‌ها سپرده شد. (دورهٔ اشکانیان)

ج: ادارهٔ غیرمتمرکز امور به دست برخی حاکمان به‌صورت موروثی مشهود بود. (دورهٔ سلوکیان)

د: حکومت‌های موروثی محلی را به‌طور محسوسى کاهش دادند و به سلطهٔ مستقیم بر امور پرداختند. (دورهٔ ساسانیان)

(۱) «الف» - «د» (۲) «ب» - «ج» (۳) «الف» - «ب» (۴) «ج» - «د»

۱۰۵- معماری ساسانی با ساخت چه بنایی آغاز شد؟

- (۱) کاخ تیسفون در کنار رود دجله
(۲) کاخ اردشیر در فیروزآباد فارس
(۳) معبد آناهیتا در کنگاور کرمانشاه
(۴) کاخ الحضر در شهر هتراه عراق کنونی

۱۰۶- کدام گزینه در ارتباط با روش تاریخ‌نگاری روایی صحیح می‌باشد؟

- (۱) در این روش تاریخ‌نگاری امکان دارد که برخی از جنبه‌های خبر از چشم مورخ دور بماند.
(۲) تاریخ‌نگاران در این روش، بدون هیچ دخل و تصرفی در روایت‌ها، عیناً آن‌ها را ذکر می‌کنند.
(۳) مورخ در این روش، با بررسی موشکافانه تمام اخبار، آثار و پیامدهای یک واقعه را تحلیل می‌کند.
(۴) در این نوع تاریخ‌نگاری، با مطالعه و مطابقت دادن همه روایت‌ها، یک گزارش واحد تنظیم می‌شود.

۱۰۷- کدام یک از موارد زیر پیرامون فتوحات مسلمانان و گسترش اسلام، نادرست عنوان شده است؟

- الف: فتح مصر مقدم بر فتح شام به وقوع پیوست.
ب: در زمان حمله مسلمانان به شام، تعدادی از قبایل عرب در آن منطقه حضور داشتند.
ج: بیشتر نبردهای سپاهیان مسلمان در منطقه شام در زمان خلافت ابوبکر انجام گردید.
د: مصریان به امید آزادی‌های مذهبی از اتحاد با رومیان سر باز زدند و در برابر سپاه اسلام مقاومت چندانی نکردند.

(۱) «الف» - «د» (۲) «الف» - «ج» (۳) «ب» - «د» (۴) «ج» - «د»

۱۰۸- کدام مقایسه پیرامون دوران امویان (۱) و دوران عباسیان (۲) به درستی بیان شده است؟

- (۱) جایگاه و نقش ایرانیان در (۱) برخلاف (۲) ممتاز بود، و از مصادیق آن قدرت خاندان برمکی در دوره مذکور بود.
(۲) جایگاه و نقش ایرانیان در (۲) برخلاف (۱) ممتاز بود، و از مصادیق آن قدرت خاندان فاطمیان در دوره مذکور بود.
(۳) جایگاه و نقش ایرانیان در (۲) برخلاف (۱) ممتاز بود، و از مصادیق آن قدرت خاندان برمکی در دوره مذکور بود.
(۴) جایگاه و نقش ایرانیان در (۱) برخلاف (۲) ممتاز بود، و از مصادیق آن قدرت خاندان فاطمیان در دوره مذکور بود.

۱۰۹- کدام یک از موارد زیر درباره روابط صفویان با همسایگان، درست است؟

الف: اروپاییان از روابط با صفویان تنها در جهت پیشبرد اهداف خود استفاده می کردند.

ب: عهدنامه صلح با عثمانی ها در نتیجه ایستادگی صفویان امضا شد.

ج: حاکمان ازبک هماهنگ با عثمانی ها ابتدا علیه صفویان لشکرکشی کردند اما در نهایت روابطشان به صلح انجامید.

د: صفویان مناسبات سیاسی، فرهنگی و تجاری کم نظیری را با تیموریان (گورکانیان) هند برقرار نمودند.

(۱) «الف» - «ج» (۲) «الف» - «ب» (۳) «ب» - «د» (۴) «ج» - «د»

۱۱۰- مهم ترین وظیفه مستوفیان در دوره قاجار در کدام گزینه آمده است؟

(۱) رسیدگی به تخلفات و جرایم سیاسی (۲) ثبت، بایگانی و نگهداری اسناد دولتی

(۳) نظارت بر اموال دیوانی و سلطنتی (۴) تنظیم مسائل مربوط به امور خارجه

۱۱۱- در جریان جنگ جهانی اول، کدام یک از حوادث زیر، سبب شد دولت موقت ملی در ایران فروپاشد و اعضای آن پراکنده شوند؟

(۱) نزدیک شدن ارتش روسیه به تهران (۲) بروز اختلافات و چنددستگی میان اعضای دولت موقت

(۳) شکست سپاه عثمانی از اتفاق مثلث (۴) شکست رئیسعلی دلواری و عشایر تنگستان از انگلستان

۱۱۲- چرا احمدشاه که تصمیم گرفته بود پس از یک مدت طولانی از اروپا به کشور بازگردد، از تصمیم خود منصرف شد؟

(۱) نمایندگان مجلس مخالف بازگشت شاه بودند و تصمیم داشتند که این بازگشت بعد از ایجاد امنیت در کشور صورت بگیرد.

(۲) روس ها به دنبال ایجاد نظام جمهوری در ایران بودند و به همین دلیل از بازگشت احمد شاه ممانعت کردند.

(۳) انگلستان صلاح شاه را در این می دانست که مدتی از رفتن به ایران چشم بپوشد تا رضاخان بتواند امنیت لازم را فراهم آورد.

(۴) احمدشاه به علت ناامیدی از همراهی مردم و مجلس، شخصاً از بازگشت به کشور و در دست گرفتن حکومت منصرف شد.

۱۱۳- موارد کدام گزینه از «مهم ترین اهداف و انگیزه های صدام برای تحمیل جنگ به ایران» محسوب می شود؟

الف: جدایی استان های غربی ایران مانند کردستان، ایلام و خوزستان

ب: نابودی بنیان های اقتصادی و دولتی ایران اسلامی

ج: حاکمیت بر اروندرود و تسلط بر خلیج فارس

د: رسیدن به نقش ژاندارمی در منطقه

(۱) «الف» - «ج» (۲) «الف» - «ب» (۳) «ب» - «د» (۴) «ج» - «د»

۱۱۴- در پژوهشی پیرامون «آلودگی سواحل در ایران» موارد زیر را می‌خوانیم؛ کدام گزینه دربارهٔ ترتیب منطقی این موارد، مطابق مراحل علمی

پژوهش، درست است؟

(الف) ایجاد ارتباط منظم با واحدهای صنعتی برای جلوگیری از ورود پساب صنعتی به آب دریاها می‌تواند کمک‌کننده باشد.

(ب) مقررات مدوتی برای نحوهٔ استفاده از سواحل توسط گردشگران تنظیم گردیده است.

(ج) بررسی‌ها حاکی از این است که تأثیر وقوع طوفان و هاریکن در مسألهٔ آلودگی سواحل چندان قابل ملاحظه نیست.

(د) مأموران سازمان محیط زیست به‌صورت منظم در روزهای مشخصی از ماه مقدار آلودگی واردشده به آب دریاها را ثبت و ضبط کرده‌اند.

(۱) الف ← ج ← ب ← د (۲) الف ← د ← ج ← ب

(۳) د ← ج ← الف ← ب (۴) ج ← د ← ب ← الف

۱۱۵- در کدام گزینه، راهکار مناسبی برای کنترل «پیری جمعیت» تدوین شده است؟

(۱) گسترش بهداشت اجتماعی (۲) تغییر ساختمان سنی جمعیت

(۳) افزایش رشد طبیعی جمعیت (۴) استخراج آمار و اطلاعات دقیق

۱۱۶- کدام شهرها به‌ترتیب دارای نقش‌های نظامی و گردشگری هستند؟

(۱) مهران - تبریز (۲) پیرانشهر - سرعین (۳) کرمان - کاشان (۴) سنندج - قشم

۱۱۷- عبارت زیر مصداق کدام گزینه می‌تواند باشد؟

«در دامنهٔ کوهستان‌ها امکان کشت آبی وجود ندارد بنابراین کشت کم‌بازده دیم گسترش می‌یابد.»

(۱) انسان‌ها برای زندگی و بهره‌برداری از محیط طبیعی از شیوه‌ها و ابزارهای یکسانی استفاده می‌کنند.

(۲) نواحی طبیعی همواره زندگی مردم را تحت تأثیر قرار می‌دهند.

(۳) همهٔ نواحی به ویژه از نظر اقتصادی از یکدیگر تأثیرپذیرند.

(۴) برنامه‌ریزی‌ها و تصمیم‌گیری‌های حکومتی برای ایجاد نواحی می‌تواند موجب تغییر نواحی شود.

۱۱۸- تصویر روبه‌رو، نمایی از اشکال فرسایشی ... است؛ ... و ... با این نوع از اشکال، به ترتیب مطابقت و مغایرت دارند.

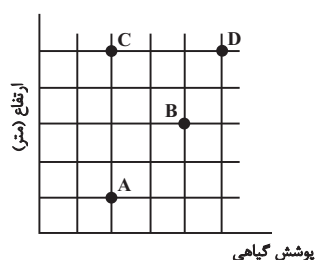
(۱) تراکمی - دماغهٔ ماسه‌ای - طاق‌های دریایی

(۲) کاوشی - غارها - ستون‌های سنگی دریایی

(۳) تراکمی - آب سنگ‌ها - جزایر مرجانی

(۴) کاوشی - ستون‌های سنگی دریایی - دماغهٔ ماسه‌ای

۱۱۹- با توجه به نمودار مقابل و موارد مطرح شده، کدام مقایسه نادرست انجام شده است؟

(۱) قد یا بلندی گیاهان: $A > C$

(۲) تنوع گونه‌های گیاهی: $B > D$

(۳) درجه رشد گیاهان: $D > B$

(۴) ضخامت خاک در دامنه: $A > C$

۱۲۰- به ترتیب فعالیت‌های زیر مربوط به کدام نوع فعالیت‌های اقتصادی می‌باشند؟

الف) جنگل‌داری

ب) فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات

ج) صنایع فولاد

(۱) نوع دوم - نوع اول - نوع سوم

(۲) نوع اول - نوع چهارم - نوع دوم

(۳) نوع چهارم - نوع سوم - نوع دوم

(۴) نوع سوم - نوع چهارم - نوع اول

۱۲۱- کدام گزینه در مقایسه مرزهای پیش‌تاز (۱)، مرزهای تطبیقی (۲) و مرزهای تحمیلی (۳) نادرست تدوین شده است؟

(۱) در (۱) و (۲) برخلاف (۳) شرایط دینی و فرهنگی ساکنان برای تعیین مرز در نظر گرفته می‌شود.

(۲) در (۱) و (۲) برخلاف (۳) ساکنان کشورها در اثر تعیین مرز با مشکل خاصی مواجه نمی‌شوند.

(۳) مرز میان کانادا و آلاسکا که پیش از سکونت تعیین شده است، از نوع (۱) محسوب می‌شود.

(۴) مرز میان پاکستان و هند که دقت زیادی در تعیین آن لحاظ شده است، از نوع (۲) محسوب می‌شود.

۱۲۲- پژوهشگری با تمرکز بر موضوع شهرنشینی نتایج خود را در قالب جدول زیر ارائه کرده است. پیرامون نتایج مذکور، کدام گزینه را درست

ارزیابی می‌کنید؟

آسیا و آفریقا	نواحی توسعه‌یافته صنعتی	
(ب)	(الف)	میزان مطلق شهرنشینی
(د)	(ج)	سرعت گسترش شهرنشینی

(۱) اگرچه مقدار (الف) از (ب) بیشتر است، اما مقدار (ج) از (د) کمتر است.

(۲) اگرچه مقدار (الف) از (ب) کمتر است، اما مقدار (ج) از (د) بیشتر است.

(۳) از یک سو مقدار (الف) از (ب) بیشتر است، و از سوی دیگر، مقدار (ج) از (د) بیشتر است.

(۴) از یک سو مقدار (الف) از (ب) کمتر است، و از سوی دیگر، مقدار (ج) از (د) کمتر است.

۱۲۳- با توجه به ماتریس زیر برای روستاهای ۱ تا ۴، کدام گزاره درست است؟

د	ج	ب	الف	اعداد بر حسب کیلومتر
۳۰	۲۰	۱۰	۰	الف
۴۰	۳۰	۰	۱۰	ب
۳۰	۰	۳۰	۲۰	ج
۰	۳۰	۴۰	۳۰	د

(۱) روستای «الف» بهترین وضعیت و روستای «ج» بدترین وضعیت را برای احداث یک مرکز خدمات‌رسانی را دارد.

(۲) روستای «الف» بهترین وضعیت و روستای «د» بدترین وضعیت را برای احداث یک مرکز خدمات‌رسانی را دارد.

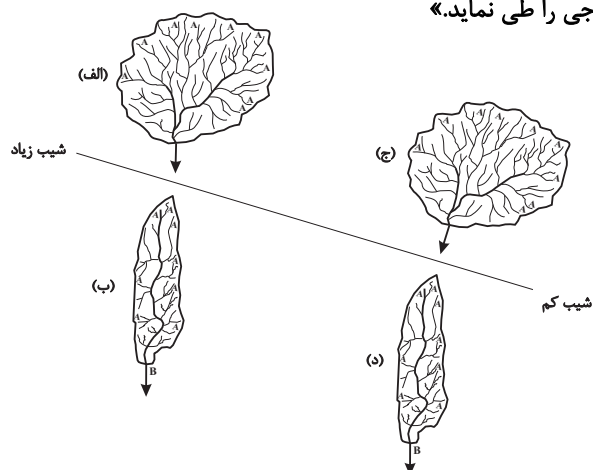
(۳) روستای «د» بهترین وضعیت و روستای «الف» بدترین وضعیت را برای احداث یک مرکز خدمات‌رسانی را دارد.

(۴) روستای «ب» بهترین وضعیت و روستای «د» بدترین وضعیت را برای احداث یک مرکز خدمات‌رسانی را دارد.

۱۲۴- با توجه به شکل مقابل، کدام گزینه، متن زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

« حوضه ... و ... به ترتیب کمترین و بیشترین استعداد را برای سیل‌خیزی دارند، در توجیه این موضوع می‌توان گفت در حوضه ... مدت

زمان طولانی‌تری سپری می‌شود تا آب جاری مسافت سرچشمه تا خروجی را طی نماید.»

(۱) الف - د - د

(۲) الف - الف - الف

(۳) الف - د - الف

(۴) د - الف - د

۱۲۵- هر کدام از اشکال زیر به ترتیب معرف کدام یک از انواع مخاطرات طبیعی از نظر منشأ هستند؟

د

ج

ب

الف

(۲) برون‌زمینی - درون‌زمینی - برون‌زمینی - درون‌زمینی

(۴) درون‌زمینی - درون‌زمینی - برون‌زمینی - برون‌زمینی

(۱) برون‌زمینی - برون‌زمینی - درون‌زمینی - درون‌زمینی

(۳) درون‌زمینی - برون‌زمینی - درون‌زمینی - برون‌زمینی

۱۲۶- کدام گزینه درباره مفهومی که فقط قابلیت انطباق بر یک مصداق را دارد، نادرست است؟

(۱) در رابطه عموم و خصوص من وجه می تواند قرار بگیرد.

(۲) می تواند کلی باشد ولی اکثراً مفهوم جزئی است.

(۳) نمی توان بین آن و هیچ مفهوم دیگری رابطه چهارگانه برقرار کرد.

(۴) می توان با آن رابطه تساوی ساخت زیرا فقط یک مصداق دارد.

۱۲۷- تعریف های زیر به ترتیب فاقد کدام شرط از شرایط تعریف صحیح هستند؟

«سل: بیماری عفونی - شهیدان وطن: لاله های پرپر - شب: زمانی که روز نیست.»

(۱) مانع بودن - واضح بودن - دوری نبودن

(۲) جامع بودن - واضح بودن - مانع بودن

(۳) مانع بودن - جامع بودن - دوری نبودن

(۴) واضح بودن - جامع بودن - مانع بودن

۱۲۸- کدام گزینه درباره استدلال «دیگر علائم، امکان این را که آسم یا ذات الریه علت سرفه های او باشند را رد می کنند، پس وی حتماً مبتلا به

آنفلوآنزا شده است.» صحیح نیست؟

(۱) نتیجه آن بر مبنای مشاهده آماری حاصل شده است.

(۲) پشتیبانی مقدمات از نتیجه با عدم قطعیت همراه است.

(۳) در روال عادی زندگی نیز می تواند کاربرد داشته باشد.

(۴) در آن امکانات و احتمالات بعیدتر حذف می شوند.

۱۲۹- نوع قضایای «سقراط حکیم ترین انسان دنیاست»، «هیچ کاری بی دردسر نیست»، «شاید این جمعه بیاید.» و «گزینه درست را تعیین کنید.»

کدام است؟

(۱) شخصی - سالبه کلیه - قضیه نیست. - قضیه نیست.

(۲) موجهه - سالبه کلیه - موجهه جزئی - قضیه نیست.

(۳) شخصی - موجهه کلیه - قضیه نیست. - شخصی

(۴) موجهه - قضیه نیست. - موجهه جزئی - قضیه نیست.

۱۳۰- کدام دو قضیه را نمی توان قضایای متقابل دانست؟

(۱) «هیچ تعریفی استدلال نیست.» و «هر تعریفی استدلال است.»

(۲) «بعضی مغالطات عمدی اند.» و «هر مغالطه ای عمدی است.»

(۳) «بعضی جملات خبری قضیه اند.» و «بعضی قضایا جمله خبری اند.»

(۴) «هیچ استقرار تمثیلی تمثیل نیست.» و «بعضی استقرارهای تمثیلی تمثیل نیستند.»

۱۳۱- کدام گزینه شکل اول قیاس اقترانی است؟

(۱) هر الف ب است. هر ب ج است. بعضی ج الف است.

(۲) هیچ ب الف نیست. هر الف ج است. بعضی ج ب نیست.

(۳) هر ج الف است. هیچ ب ج نیست. هیچ ب الف نیست.

(۴) هر ب الف است. هر ب ج است. بعضی الف ج است.

۱۳۲- درباره قیاس «هیچ ب الف نیست، بعضی ب ج است. پس: بعضی الف ج نیست»، کدام گزینه درست است؟

(۱) معتبر - شرایط معتبر بودن قیاس را داراست.

(۲) نامعتبر - محمول نتیجه، مثبت و محمول مقدمه دوم، منفی است.

(۳) نامعتبر - حد وسط در هر دو مقدمه علامت منفی دارد.

(۴) نامعتبر - موضوع نتیجه، منفی و محمول مقدمه اول، مثبت است.

۱۳۳- کدام گزینه در خصوص عبارت «در یک رودخانه دوبار نمی‌توان شنا کرد.» درست نیست؟

- (۱) استفاده از چنین جملاتی در انحصار افراد خاصی است.
- (۲) مردم عادی هنگام استفاده از چنین جملاتی غالباً توجهی به خاستگاه فلسفی آن ندارند.
- (۳) این عبارت برای بسیاری از مردم به صورت ضرب‌المثل در آمده است.
- (۴) این جملات گاه و بی‌گاه مورد استفاده افرادی که تخصصی در فلسفه ندارند، قرار می‌گیرد.

۱۳۴- کلمه فلسفه در ابتدا به معنای ... و در نهایت مرادف با ... شد و هدف سوفیست‌ها از بیان مغالطات ... نبود.

- (۱) دوستدار دانایی - دانشمند - دفاع از حقیقت
- (۲) دوستدار دانایی - دانش - پیروزی بر رقیب
- (۳) دوستداری دانایی - دانشمند - پیروزی بر رقیب
- (۴) دوستداری دانایی - دانش - بیان واقع

۱۳۵- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) بحث از معرفت و شناخت در یونان باستان توأم با بررسی میزان مطابقت آن با واقعیت بود.
- (۲) اعتبار یا عدم اعتبار شناخت حسی، وجه اختلاف دیدگاه پارمنیدس و هراکلیتوس درباره معرفت بود.
- (۳) از آنجا که پارمنیدس معتقد بود حرکت وجود ندارد و اشیا ثابت هستند، شناخت حسی را معتبر نمی‌دانست.
- (۴) پروتاگوراس به حقیقت به عنوان یک امر کلی و بین‌الذهانی اعتقاد نداشت و معتقد بود حقیقت امری نسبی است.

۱۳۶- کدام عبارت پیرامون امور محسوس نادرست است؟

- (۱) برای درک این امور، از حواس پنجگانه کمک می‌گیریم.
- (۲) محسوسات همه پدیده‌های جهان هستی را در برمی‌گیرند.
- (۳) پدیده‌هایی مانند ستارگان، درختان و رنگ‌ها جزء امور محسوس هستند.
- (۴) اموری که با ابزار و دستگاه قابل درک باشند، محسوس هستند.

۱۳۷- کدام یک از دیدگاه‌های زیر از نظر ابن‌سینا نادرست است؟

- (۱) استعداد کسب علم از طریق تفکر است.
- (۲) روح می‌تواند اموری مانند اخلاق، عشق و دوستی را دریابد.
- (۳) روح جنبه غیرمادی دارد و از جنس موجودات مجرد و غیرمادی است.
- (۴) ابن‌سینا نظر ارسطو درباره حقیقت انسان را نپسندید.

۱۳۸- روند استدلال سقراط در اثبات اعتقادش به خدا چگونه است و شبیه به کدام یک از مثال‌های زیر است؟

- (۱) از علت به معلول - آتش هست پس حرارت و گرما نیز هست.
- (۲) از صفات و آثار خدا به خود خدا - از افزایش حجم آهن به افزایش درجه حرارت آن پی می‌بریم.
- (۳) از معلول به علت - از وجود سرماخوردگی به وجود سردرد و تب پی می‌بریم.
- (۴) از ویژگی‌های ضروری خدا به ذات خدا - از مربع بودن یک شکل به دارای چهار زاویه بودن آن پی می‌بریم.

۱۳۹- کدام گزینه اشاره به دیدگاه ماتریالیست‌ها در رابطه با حقیقت وجودی انسان دارد؟

- (۱) از نظر ماتریالیست‌ها برخی از موجودات و از جمله انسان، دارای یک بعد و یک ساحت می‌باشند.
- (۲) ماتریالیست‌ها معتقدند ذهن و روان انسان چیزی جدا از مغز و سیستم عصبی انسان می‌باشد.
- (۳) برای انسان بعد غیرمادی و جسمانی قائل هستند.
- (۴) آنان انسان را چیزی فراتر از یک ماشین پیچیده نمی‌دانند.

۱۴۰- طرح موضوع «رابطه امکانی میان ماهیت اشیا و وجود در جهان هستی» از طرف ابن‌سینا مبتنی بر کدام دیدگاه اوست؟

- (۱) دیدگاه خداشناسی ابن‌سینا
- (۲) مغایرت وجود و ماهیت
- (۳) واقعیت‌داشتن جهان
- (۴) قابل شناخت‌بودن جهان

۱۴۱- به کدام دلیل، اصل علیت از اصل سنخیت تفکیک‌ناپذیر است؟

- (۱) چون تا رابطه‌ای نباشد، رابطه خاصی نیز ایجاد نمی‌گردد.
- (۲) چون رابطه‌ای که بتواند وجود به معلول بخشد، ایجاد نمی‌گردد.
- (۳) چون درون هر رابطه، قطعیت و حتمیت رابطه وجود دارد.
- (۴) چون برقراری رابطه‌ای بدون قاعده و نظام، قابل تصور نیست.

۱۴۲- کدام مورد وجه اشتراک معنای عقل میان فلاسفه ایران و یونان باستان نیست؟

- (۱) عقل موجودی دارای مراتب و درجات است.
- (۲) عقل با خداوند متحد و یگانه است.
- (۳) عقل قوه استدلال و راه رسیدن به حقایق است.
- (۴) خرد بر جهان حاکم است.

۱۴۳- کدام عبارت مصداق عقل در فلسفه را به‌درستی توصیف نمی‌کند؟

- (۱) موجوداتی مجرد از ماده و جسم هستند.
- (۲) موجوداتی که در افعال خود به ابزار مادی نیاز ندارند.
- (۳) علم آن‌ها از طریق برهان عقلی نیست.
- (۴) علم به آن‌ها از طریق شهود حقایق اشیا است.

۱۴۴- در رابطه با زمینه‌های رشد فلسفه در جهان اسلام، کدام عبارات درست هستند؟

- الف) حیات علمی و فلسفی همچون زمینی حاصل‌خیز، زمینه را برای رشد حیات عقلی به‌عنوان ثمره فراهم نمودند.
- ب) حیات عقلی مسلمانان مقارن با ظهور اسلام و مقدم بر نهضت ترجمه و حیات فلسفی می‌باشد.
- ج) نهضت ترجمه علاوه بر آشنایی فلاسفه مسلمان با فلسفه یونان منجر به احیای نظام فلسفی یونانی در اسلام گردید.
- د) فراهم آمدن فرصت تفکر و اندیشه‌ورزی در جامعه اسلامی معلول استفاده پیامبر از روش‌های بدیع در ایجاد حیات عقلی بود.

- (۱) الف - ج (۲) ب - د (۳) الف - د (۴) ب - ج

۱۴۵- اگر دیدگاه فیلسوفان مسلمان درباره عقل را مبنای نظر قرار دهیم، کدام گزینه صحیح نیست؟

- (۱) عقل از منابع کسب معرفت دینی است.
- (۲) کسب معرفت منحصر به عقل است.
- (۳) حجت و دلیل هرکس به اندازه توان و قدرت فکری او است.
- (۴) ایمانی ارزشمند است که پشتوانه عقلی داشته باشد.

۱۴۶- با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، نتیجه عملکرد سالیانه یک باغدار به همراه دوازده نفر کارگر و یک مهندس کشاورزی با تولید هفت و نیم تن

۱	اجاره ماهیانه باغ	۶۰ میلیون تومان
۲	حقوق متوسط ماهیانه هر کارگر	$\frac{1}{3}$ اجاره وسایل
۳	خرید منزل مسکونی صاحب باغ	۱۰۰ میلیون تومان
۴	اجاره وسایل و ابزار مورد نیاز	۷۵ میلیون تومان
۵	خرید سم و کود مناسب	۴۰ میلیون تومان
۶	کرایه حمل و نقل محصول	۲۰ میلیون تومان
۷	حقوق ماهیانه باغدار و مهندس	۱۲۰ میلیون تومان

میوه به ارزش شش و نیم میلیارد تومان، کدام مورد است؟

(۱) ۵۰۵ میلیون تومان سود

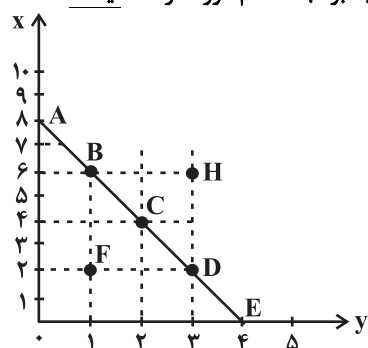
(۲) ۶۰۵ میلیون تومان سود

(۳) ۵۰۵ میلیون تومان ضرر

(۴) ۶۰۵ میلیون تومان ضرر

۱۴۷- مرز امکانات بودجه (قید بودجه) خانواده‌ای برای خرید دو گروه کالای (x) و خدمات (y) به شکل زیر ترسیم شده است. اگر قیمت کالا معادل ۵ واحد

پولی (P(x) = ۵) و قیمت خدمات معادل ۱۰ واحد پولی (P(y) = ۱۰) باشد، با توجه به نقاط روی خط قید بودجه، کدام مورد درست نیست؟

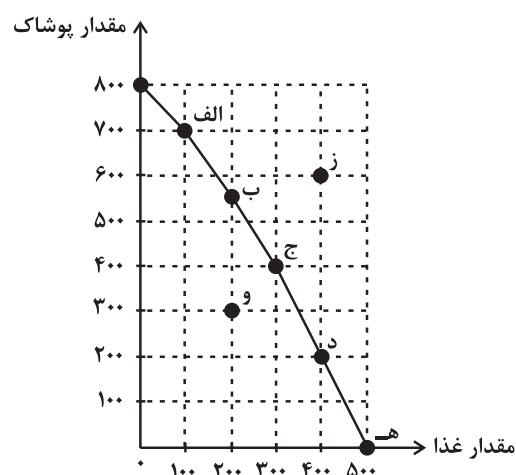
(۱) قید بودجه برای این خانواده با هر ترکیبی از x و y، یکسان است.

(۲) برای به دست آوردن یک واحد (y) بیشتر، باید یک واحد (x) از دست بدهد.

(۳) به دست آوردن یک واحد بیشتر از (x) مستلزم از دست دادن (y) بیشتر است.

(۴) حرکت از بالا به پایین خط بودجه (A، B، C، D و E) به معنی از دست دادن کالای x است.

۱۴۸- نمودار زیر، منحنی مرز امکانات تولید کشوری را نشان می‌دهد. هر کدام از شرایط زیر به کدام یک از موارد «انتقال مرز امکانات تولید، جابه‌جا شدن روی

منحنی مرز امکانات یا بدون تغییر» اشاره می‌کند؟

- خط تولید با پدیده بیکاری دوره‌ای مواجه شده است.

- یک فناوری جدید منابع موجود برای تولید هر دو محصول را افزایش داده است.

- افزایش تقاضا برای غذا سبب شده است منابع به سمت تولید بیشتر غذا هدایت شود.

(۱) انتقال - انتقال - جابه‌جا شدن

(۲) انتقال - جابه‌جا شدن - انتقال

(۳) بدون تغییر - جابه‌جا شدن - انتقال

(۴) بدون تغییر - انتقال - جابه‌جا شدن

محل انجام محاسبات

۱۴۹- به ترتیب، هر یک از موارد زیر، مربوط به ویژگی‌های کدام نوع از کسب و کار است؟

- امکان رقابت بالاتر

- مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی

- مسئولیت محدود برای سهام‌داران

- تأخیر در تصمیم‌گیری

- تخصص‌گرایی بیشتر

(۱) مزایای کسب و کار شرکتی - معایب کسب و کار شخصی - مزایای کسب و کار شرکتی - معایب کسب و کار شخصی - مزایای کسب و کار شخصی

(۲) مزایای کسب و کار شخصی - معایب کسب و کار شرکتی - مزایای کسب و کار شخصی - معایب کسب و کار شرکتی - مزایای کسب و کار شخصی

(۳) مزایای کسب و کار شخصی - مزایای کسب و کار شرکتی - مزایای کسب و کار شخصی - معایب کسب و کار شخصی - مزایای کسب و کار شخصی

(۴) مزایای کسب و کار شرکتی - معایب کسب و کار شخصی - مزایای کسب و کار شرکتی - معایب کسب و کار شرکتی - مزایای کسب و کار شرکتی

۱۵۰- هریک از گزاره‌های زیر به ترتیب از بالا به پایین به کدام یک از عوامل تولید اشاره دارد؟

منابع کمیاب	گزاره
	باغچه خانه که در آن سبزی کاشته‌اید.
	ابزارآلات باغبانی که از آنها استفاده می‌کنید.
	باغبانی که برای هرس کردن درختان باغچه استخدام می‌کنید.
	علم و دانشی که در مدرسه کسب می‌کنید.
	کود طبیعی و آبی که برای باغچه استفاده می‌کنید.
	مهارتی که برای فروش بخشی از سبزیجات باغچه به همسایگان به کار می‌گیرید

(۱) منابع طبیعی - نیروی کار - سرمایه فیزیکی - سرمایه انسانی - سرمایه فیزیکی - نیروی کار

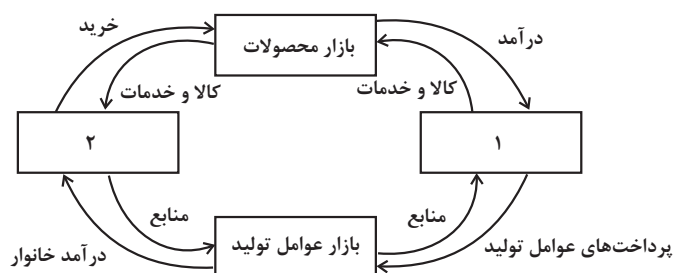
(۲) منابع طبیعی - سرمایه فیزیکی - نیروی کار - سرمایه انسانی - منابع طبیعی - سرمایه انسانی

(۳) سرمایه فیزیکی - منابع طبیعی - سرمایه انسانی - نیروی کار - سرمایه فیزیکی - نیروی کار

(۴) سرمایه فیزیکی - منابع طبیعی - سرمایه انسانی - نیروی کار - منابع طبیعی - سرمایه انسانی

محل انجام محاسبات

۱۵۱- کدام گزینه مبین پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) در بازار کالاها و خدمات، خانوارها ... و بنگاه‌ها ... هستند.

ب) موارد «۱» و «۲» به ترتیب در شکل مقابل کدام است؟

ج) کدام عبارت در رابطه با واقعیت صحیح است؟

۱) الف) خریدار - فروشنده، ب) دولت - بنگاه‌ها، ج) مؤسسات کسب و کارها یا همان بنگاه‌ها می‌توانند شامل مزارع کشاورزی، فروشگاه‌ها و کسب و

کارهای خویش‌فرمایی باشند.

۲) الف) فروشنده - خریدار، ب) دولت - خانوارها، ج) مبادلات در بازار صرفاً به صورت حضوری و حقیقی صورت می‌گیرد.

۳) الف) فروشنده - خریدار، ب) خانوارها - بنگاه‌ها، ج) دستمزد، دریافتی خانوارها بابت فروش نیروی کار است.

۴) الف) خریدار - فروشنده، ب) بنگاه‌ها - خانوارها، ج) بازار به مجموعه خریداران و فروشندگان هر چیزی در هر جای ممکن اطلاق می‌شود.

۱۵۲- چنانچه مراحل تولید کالایی مطابق جدول زیر باشد، به ترتیب: (نرخ مالیات بر ارزش افزوده ۲۰ درصد تعیین شده است).

الف) قیمت محصول (بدون احتساب مالیات بر ارزش افزوده) در مرحله اول و دوم چقدر است؟

ب) مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله سوم کدام است؟

ج) مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده در مرحله اول و دوم به ترتیب چقدر است؟

مرحله ۳	مرحله ۲	مرحله ۱	
۶۲,۰۰۰	؟	؟	قیمت محصول
؟	۹۰۰۰	۷۵۴۰	مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده

۱) الف) ۳۷,۷۰۰ - ۴۵,۰۰۰ (ب) ۱۲,۴۰۰ (ج) صفر - ۷,۰۰۰

۲) الف) ۳۸,۵۰۰ - ۵۵,۰۰۰ (ب) ۱۳,۰۰۰ (ج) صفر - ۷,۰۰۰

۳) الف) ۳۸,۵۰۰ - ۵۵,۰۰۰ (ب) ۱۳,۰۰۰ (ج) ۱,۵۰۸ - ۷,۴۹۲

۴) الف) ۳۷,۷۰۰ - ۴۵,۰۰۰ (ب) ۱۲,۴۰۰ (ج) ۷,۵۴۰ - ۱,۴۶۰

محل انجام محاسبات

۱۵۳- صحیح (ص) یا غلط (غ) بودن عبارات زیر به ترتیب در کدام گزینه به درستی نشان داده شده است؟

الف) همه کسانی که شغلی ندارند بیکار به حساب می آیند، بنابراین کسانی که دانش آموز و دانشجو هستند و یا بازنشسته و خانه دارند بیکار محسوب می شوند.

ب) کسانی که به صورت پاره وقت مشغول به کارند شاغل محسوب نمی شوند و باید در جست و جوی شغل تمام وقت باشند.

ج) شاغل به حساب آوردن کسانی که در غیر از زمینه تخصصی شان مشغول به کار و فعالیت هستند، یکی از دلایل فاصله داشتن نرخ بیکاری از مقدار واقعی اش است.

د) بیکاری اصطلاحی شامل کسانی می شود که شغل خود را رها کرده و در جست و جوی شغل بهتر هستند یا به تازگی در حال ورود به بازار کاراند، این بیکاری بلندمدت است و در برخی از کشورها وجود دارد.

ه) افرادی که در خارج از کشور تخصص هایی گرفته اند که مورد نیاز بنگاه های تولیدی اقتصادی کشور نیست یا تکنولوژی پیشرفت کرده است و افراد مهارت هایی دارند که با شغل های موجود روز تطابق ندارد و یا افرادی بدون مهارت هستند در حالی که اقتصاد، نیاز به نیروی متخصص دارد، دچار بیکاری ساختاری شده اند.

و) در دوران رکود، تولید کارخانه ها و شرکت ها کاهش می یابد و نیاز به استخدام نیروی کار جدید ندارند یا حتی نیروهای کار قبلی خود را اخراج می کنند، در نتیجه این نیروها دچار بیکاری فصلی می شوند.

(۲) غ - غ - ص - ص - غ - ص

(۱) ص - ص - غ - ص - ص - غ

(۴) ص - ص - غ - غ - غ - ص

(۳) غ - غ - ص - غ - ص - غ

۱۵۴- در هنگام عدم تعادل، در وضعیت کمبود تقاضا در بازار، دولت از ابزار مالیات گیری جهت بهبود عملکرد بازار استفاده می کند، از کدام نوع مالیات و با چه

هدفی، مالیات گرفته می شود؟

(۲) مالیات مستقیم - کاهش مصرف

(۱) مالیات مستقیم - کسب درآمد

(۴) مالیات غیرمستقیم - کاهش مصرف

(۳) مالیات غیرمستقیم - حمایت از مصرف کننده

محل انجام محاسبات

۱۵۵- کدام مورد، دربردارنده پاسخ درست برای پرسش‌های زیر است؟

- کدام روش را کشورها برای کنترل تورم و تنظیم نقدینگی در گردش به کار می‌گیرند؟
- در حالت رکود اقتصادی کدام سیاست اعمال می‌شود؟

- کدام یک از سیاست‌های پولی برای مدیریت حجم نقدینگی و حفظ ارزش پول اعمال می‌شود؟

- (۱) افزایش تعرفه‌های گمرکی بر واردات - فروش اوراق مشارکت - سیاست مالی انقباضی
- (۲) افزایش تعرفه‌های گمرکی بر واردات - خرید اوراق مشارکت - سیاست مالی انبساطی
- (۳) سیاست بازار باز - خرید اوراق مشارکت - سیاست پولی انقباضی
- (۴) سیاست بازار باز - فروش اوراق مشارکت - سیاست پولی انبساطی

۱۵۶- کدام مورد به ترتیب «منشأ رشد اقتصادی» و «مؤلفه اندازه‌گیری پیشرفت اقتصادی» را ارائه می‌دهد؟

- (۱) آموزش نیروی انسانی - افزایش عرضه نیروی کار
- (۲) آموزش نیروی انسانی - میانگین سال‌های تحصیل
- (۳) سرانه درآمد ناخالص داخلی - افزایش عرضه نیروی کار
- (۴) سرانه درآمد ناخالص داخلی - میانگین سال‌های تحصیل

۱۵۷- جدول زیر وضعیت توزیع درآمد در کشور فرضی A با جمعیت ۷ میلیون نفر را در سال ۲۰۱۰ نشان می‌دهد.

کشور A	
سهم دهک اول	۲ درصد
سهم دهک دوم	۳ درصد
سهم دهک سوم	۴ درصد
سهم دهک چهارم	۶ درصد
سهم دهک پنجم	۸ درصد
سهم دهک ششم	۱۰ درصد
سهم دهک هفتم	۱۲ درصد
سهم دهک هشتم	؟
سهم دهک نهم	۱۸ درصد
سهم دهک دهم	۲۲ درصد
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی

الف) اگر درآمد ملی کشور برابر با ۳۶ میلیون دلار باشد؛ آنگاه سهم دهک هشتم در این کشور از درآمد ملی، چند میلیون دلار است؟

ب) جمعیت دهک دهم چند نفر است؟

ج) کدام گزینه در خصوص وضعیت توزیع درآمد در این کشور صحیح است؟

د) شاخص وضعیت توزیع درآمد برابر با کدام عدد است؟

- (۱) الف (۴/۵، ب) ۷۵۰ هزار نفر، ج) ۴۵ درصد از درآمد ملی این کشور به ۲۰ درصد پردرآمد جامعه تعلق دارد. د) ۸
- (۲) الف (۴/۵، ب) ۷۵۰ هزار نفر، ج) ۱۵ درصد از درآمد ملی این کشور به ۴۰ درصد پایین جامعه تعلق دارد. د) ۱۱
- (۳) الف (۵/۴، ب) ۷۰۰ هزار نفر، ج) ۲۳ درصد از درآمد ملی به ۵۰ درصد کم درآمد جامعه تعلق دارد. د) ۱۱
- (۴) الف (۵/۴، ب) ۷۰۰ هزار نفر، ج) ۵۵ درصد از درآمد ملی به ۳۰ درصد بالای جامعه تعلق دارد. د) ۸

۱۵۸- مندرجات جدول زیر مربوط به اطلاعات استخراجی از حساب‌های ملی کشوری فرضی است. با توجه به داده‌های مذکور، سهم تولید خارجیان مقیم کشور،

کدام است؟

۱	تولید ناخالص ملی	۲۳۵ هزار میلیارد ریال
۲	سهم تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند	۱۰ هزار میلیارد ریال
۳	تولید ناخالص داخلی	۲۴۵ هزار میلیارد ریال

(۴) ۲۰

(۳) ۱۵

(۲) ۲۵

(۱) ۱۰

۱۵۹- جدول زیر مربوط به مخارج سالیانه فردی با درآمد سالانه ۵۷ میلیون تومان است. به ترتیب:

نوع خرج سالیانه	مقدار به میلیون تومان
اجاره خانه	۶
قبوض	۲/۵
غذا	۷
بیمه	۵/۵
حمل و نقل	۴/۵
پوشاک	۱/۵
تفریحات	۳

الف) پس انداز سالیانه این فرد چند میلیون تومان است؟

ب) میزان خمسی که او باید پرداخت کند چه قدر است؟

(۱) ۲۷ - ۴/۵

(۲) ۳۰ - ۵/۴

(۳) ۲۷ - ۵/۴

(۴) ۳۰ - ۴/۵

۱۶۰- فرد A در هفته ۵۰ هزار تومان درآمد کسب می‌کند. این فرد تصمیم دارد دوچرخه‌ای به قیمت ۳/۵ میلیون تومان خریداری کند. اگر وی در هفته

۳۴ هزار تومان برای خودش خرج کند و مابقی را برای خرید دوچرخه پس انداز کند، تقریباً چقدر طول می‌کشد تا او به میزان کافی برای دوچرخه

پس انداز کند؟ آیا این هدف کوتاه مدت، میان مدت یا بلندمدت است؟

(۲) ۲ سال - میان مدت

(۱) ۴ سال - بلندمدت

(۴) ۳ سال - بلندمدت

(۳) ۶ ماه - کوتاه مدت

محل انجام محاسبات

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

آزمون ۱۶ تیر ماه ۱۴۰۳

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)
۰۲۱-۶۴۶۳

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآوردگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
محمد بحیرایی، محمد حمیدی، احمدرضا ذاکرزاده، امیر زراندوز، علی شهرایی، علیرضا عبدی	ریاضی
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، حمید اصفهانی، حنیف افخمی، عزیز الیاسی پور، پوریا حسین پور، وحید رضازاده، سیدعلیرضا علویان، فرهاد علی نژاد، مجتبی فرهادی، فرهاد فروزان کیا، مرتضی منشاری، یاسین مهدیان، هومن نمازی، رضا نوروزبیگی	زبان و ادبیات فارسی
آزیتا بیدقی، علیرضا حیدری، الهه خضری، الهام رضایی، ارغوان عبدالملکی، امیرحسین کاروین	علوم اجتماعی
مهدی جاهدی، مهسا عفتی، فرهاد علی نژاد	روان شناسی
نوید امساک، محمد جهان بین، ابراهیم غلامی نژاد، مرتضی کاظم شیروودی، محمدعلی کاظمی نصرآبادی، سیدمحمدعلی مرتضوی	زبان عربی
میلاد باغ شیخی، علیرضا پدram، زهرا دامیار، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، علیرضا علویان، علی محمد کریمی، محمدرضا محمودی ها، جواد میریلوکی، میلاد هوشیار	تاریخ و جغرافی
محمد آقاصالح، مریم بخشعلی زاده، صادق پاپری، سبا جعفرزاده صابری، حسن صدری، پرگل رحیمی، محمد قاسمی، فرهاد قاسمی نژاد، محمد نادرپور، پارسا وکیلی	فلسفه و منطق
سارا شریفی، مهدی ضیایی، زهرا محمدی	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	محمد حمیدی	الهه شهبازی
زبان و ادبیات فارسی	یاسین مهدیان	یاسین مهدیان	-	فریبا رئوفی
علوم اجتماعی	کوثر شاه حسینی	امیرحسین کاروین	-	سجاد حقیقی پور
روان شناسی	امیرحسین کاروین	مهسا عفتی	-	محمدصدرا پنجه پور
زبان عربی	سید محمدعلی مرتضوی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافی	امیرحسین کاروین	امیرحسین کاروین	-	عطیه محلوجی
فلسفه و منطق	پرگل رحیمی	امیرحسین کاروین	-	سوگند بیگلری
اقتصاد	سارا شریفی	سارا شریفی	-	سجاد حقیقی پور

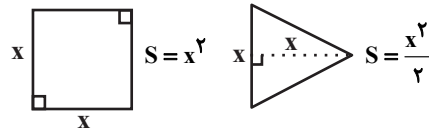
گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	امیرحسین کاروین
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف چین و صفحه آرا	مهندس ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی

۱- گزینه «۲»

(علیرضا عبیدی)

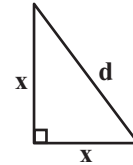
$$x^2 + \frac{x^2}{2} = \frac{3x^2}{2} = 12 \Rightarrow 3x^2 = 24$$

$$\Rightarrow x^2 = 8 \Rightarrow x = \sqrt{8}$$

$$d^2 = x^2 + x^2$$

$$d^2 = 8 + 8 = 16$$

$$d = 4 \Rightarrow \frac{d}{2} = 2$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۵)

۲- گزینه «۲»

(کنکور سراسری ۹۸)

جواب معادله در خود معادله صدق می‌کند، بنابراین:

$$\frac{x-3}{3a-5} = \frac{3-2}{3-1} = \frac{a+2}{3-1} \Rightarrow \frac{1}{3a-5} = \frac{a+2}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{3a-5} = \frac{a+2-2}{2} \Rightarrow 3a^2 - 5a = 2 \Rightarrow 3a^2 - 5a - 2 = 0$$

$$\Delta = 25 - 4 \times (3) \times (-2) = 49$$

$$a_{1,2} = \frac{5 \pm \sqrt{49}}{6} \Rightarrow \begin{cases} a_1 = 2 \\ a_2 = -\frac{1}{3} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

۳- گزینه «۴»

(مهمر بفرایی)

نموداری تابع است که به ازای هر خط موازی محور y ها نمودار را حداکثر در یک نقطه قطع کند، با حذف نقاط گزینه «۴» یعنی C, B, H و G شرط تابع بودن برقرار می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: F و H دو نقطه با طول یکسان هستند، پس رابطه تابع نیست.

گزینه «۲»: G و H دو نقطه با طول یکسان هستند، پس رابطه تابع نیست.

گزینه «۳»: B و D دو نقطه با طول یکسان هستند، پس رابطه تابع نیست.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه ۴۹)

۴- گزینه «۲»

(کنکور سراسری تیرماه ۱۴۰۲- نوبت دوم)

چون تابع خطی به ازای هر مقدار m از نقطه (α, β) می‌گذرد، پس به ازای $m = 0$ هم همین‌طور است:

$$m = 0 \rightarrow (\alpha, \beta) \Rightarrow \beta = (1 - 2 \times 0) \alpha - \frac{2 \times 0 + 3}{2} \Rightarrow \beta - \alpha = -\frac{3}{2}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۲)

۵- گزینه «۱»

(کنکور سراسری تیرماه ۱۴۰۲- نوبت دوم)

در معادله درجه دوم $Ax^2 + Bx + C = 0$ به شرط $\Delta > 0$ داریم:

$$S = -\frac{B}{A} \text{ حاصل ضرب ریشه‌ها، } P = \frac{C}{A} \text{ مجموع ریشه‌ها}$$

$$x^2 - ax - 1 = 0 \Rightarrow S = a$$

$$ax^2 - 4x + a + 2 = 0 \Rightarrow P = \frac{a+2}{a}$$

$$\Rightarrow a = \frac{a+2}{a} \Rightarrow a^2 - a - 2 = 0 \Rightarrow (a+1)(a-2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = -1 \\ a = 2 \end{cases}$$

به ازای $a = 2$ معادله $ax^2 - 4x + a + 2 = 0$

به صورت $2x^2 - 4x + 4 = 0$ می‌شود و $\Delta < 0$ است، پس ریشه ندارد. پس فقط $a = -1$ قابل قبول است، در نتیجه:

$$\Rightarrow \text{طول رأس سهمی} = \frac{-(1-2a)}{2 \times 1} = \frac{-(1+2)}{2} = -\frac{3}{2} = -1.5$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۹ تا ۳۲)

۶- گزینه «۲»

(امیررضا ذاکر زاده)

$$\begin{cases} (2, 5) \\ (2, c) \end{cases} \Rightarrow c = 5$$

$$\begin{cases} (5, b^2) \in f \\ (5, 4b-3) \in f \end{cases} \Rightarrow b^2 = 4b-3 \Rightarrow b^2 - 4b + 3 = 0$$

$$\Rightarrow b = 1 \text{ یا } b = 3$$

$$\begin{cases} b = 1 \Rightarrow f = \{(2, 5), (5, a^2 + a + 2), (5, 1)\} \\ \Rightarrow a^2 + a + 1 = 0 \Rightarrow \Delta < 0 \text{ برای } a \text{ عدد حقیقی وجود ندارد.} \\ b = 3 \Rightarrow f = \{(2, 5), (5, a^2 + a + 2), (5, 9)\} \\ \Rightarrow a^2 + a + 2 = 9 \Rightarrow a^2 + a - 7 = 0 \Rightarrow \Delta > 0 \text{ قق} \end{cases}$$

بنابراین برای b یک مقدار می‌تواند وجود داشته باشد.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۹)

۷- گزینه «۴»

(علی شهبازی)

طول رأس سهمی ۳ است، پس:

$$x_s = \frac{-b}{2a} \rightarrow 3 = \frac{-b}{2(-2)} \Rightarrow b = 12$$

فرض کنیم x شغل جدید ایجاد شود، در نتیجه خواهیم داشت:

$$\frac{\text{نرخ بیکاری}}{\text{جمعیت فعال}} = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \Rightarrow \frac{6}{100} = \frac{143-x}{1643} \Rightarrow \frac{3}{50} = \frac{143-x}{1643}$$

$$\Rightarrow 7150 - 50x = 4929 \Rightarrow 50x = 2221$$

$$\Rightarrow x = \frac{2221}{50} = 44 \frac{41}{50}$$

پس حداقل ۴۵ شغل باید ایجاد شود.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۰)

۱۱- گزینه «۱»

(مفهم بگیری)

برای به دست آوردن نمره هر درس از رابطه (بیشینه) $\times \frac{\text{عدد روی نمودار}}{100}$

نمره درس استفاده می‌کنیم:

$$\text{نمره ریاضی} = \frac{80}{100} \times 15 = 12$$

$$\text{نمره تاریخ} = \frac{80}{100} \times 20 = 16$$

$$\text{نمره فلسفه} = \frac{62/5}{100} \times 16 = 10$$

$$\text{نمره عربی} = \frac{70}{100} \times 20 = 14$$

واریانس اعداد فوق برابر است با:

$$\bar{x} = \frac{12+16+10+14}{4} = 13$$

$$\sigma^2 = \frac{1^2+3^2+3^2+1^2}{4} = \frac{1+9+9+1}{4} = 5$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری و نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۹۰، ۹۱ و ۱۱۳ تا ۱۱۷)

۱۲- گزینه «۲»

(مفهم بگیری)

چون گزاره شرطی ارزش نادرست دارد، پس ارزش مقدم درست و ارزش تالی نادرست است. یعنی q نادرست است و از طرفی چون $(p \vee q) \sim$ درست است، پس $\sim p$ درست است و در نتیجه p نیز نادرست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۳- گزینه «۳»

(مفهم بگیری)

مسیرهای رفت و برگشت به صورت زیر است:

$$A \xrightarrow{2} B \xrightarrow{3} D \xrightarrow{2} B \xrightarrow{1} A \xrightarrow{\text{اصل ضرب}} 2 \times 3 \times 2 \times 1 = 12$$

$$A \xrightarrow{2} B \xrightarrow{3} D \xrightarrow{2} C \xrightarrow{4} A \xrightarrow{\text{اصل ضرب}} 2 \times 3 \times 2 \times 4 = 48$$

$$A \xrightarrow{4} C \xrightarrow{2} D \xrightarrow{1} C \xrightarrow{3} A \xrightarrow{\text{اصل ضرب}} 4 \times 2 \times 1 \times 3 = 24$$

$$A \xrightarrow{4} C \xrightarrow{2} D \xrightarrow{3} B \xrightarrow{2} A \xrightarrow{\text{اصل ضرب}} 4 \times 2 \times 3 \times 2 = 48$$

$$\text{اصل جمع} \rightarrow 12 + 48 + 24 + 48 = 132$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

تا این جا ضابطه به شکل $f(x) = -2x^2 + 12x + c$ شد. نقطه $(3, 20)$ رأس سهمی است، پس:

$$20 = -2(3)^2 + 12(3) + c \Rightarrow 20 = -18 + 36 + c \Rightarrow c = 2$$

در نتیجه: $f(x) = -2x^2 + 12x + 2$

طول پاره‌خط AB ، همان اختلاف ریشه‌های معادله

$$-2x^2 + 12x + 2 = 0 \text{ به دست می‌آید: } \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|}$$

$$|AB| = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} = \frac{\sqrt{12^2 - 4(-2)(2)}}{-2} = \frac{\sqrt{144+16}}{2} = \frac{\sqrt{160}}{2} = 2\sqrt{10}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۲ تا ۷۰)

۸- گزینه «۱»

(مفهم بگیری)

$$D_{f-g} = D_f \cap D_g = \{0, -1, 1, 2\}$$

$$\Rightarrow f - g = \{(0, -3), (-1, -4), (1, 0), (2, 5)\}$$

$$2g = \{(0, 4), (-1, 8), (1, 6), (2, 0)\}$$

$$\Rightarrow \frac{f-g}{2g} = \{(0, -\frac{3}{4}), (-1, -\frac{1}{2}), (1, 0)\}$$

$$\Rightarrow \text{مجموع اعضای برد} = -\frac{3}{4} - \frac{1}{2} + 0 = -\frac{3-2}{4} = -\frac{1}{4}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۵ تا ۵۴)

۹- گزینه «۴»

(کنکور سراسری ۹۸)

کمترین داده ۹ و بیشترین داده ۲۰ است، آن‌ها را حذف می‌کنیم. پس داده‌های باقی‌مانده عبارت‌اند از:

$$14, 12, 15, 14, 15, 16, 15, 11$$

$$\bar{x} = \frac{11+12+(2 \times 14)+(3 \times 15)+16}{8} = \frac{11+12+28+45+16}{8}$$

$$= \frac{112}{8} = 14$$

$$\sigma^2 = \frac{(11-14)^2 + (12-14)^2 + 2 \times (14-14)^2 + 3 \times (15-14)^2 + (16-14)^2}{8}$$

$$= \frac{9+4+0+3+4}{8} = \frac{20}{8} = 2.5 \Rightarrow \sigma = \sqrt{2.5} = 1.6$$

توجه کنید که: $(1/5)^2 = 2/25$ و $(1/6)^2 = 2/56$ ، بنابراین $\sqrt{2/5}$ به $1/6$ نزدیک‌تر است.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۵ تا ۹۱)

۱۰- گزینه «۲»

(کنکور سراسری ۹۸)

به افراد ۱۶ ساله و بیشتر که شاغل، بیکار یا جویای کار باشند، جمعیت فعال می‌گویند. پس:

$$\text{جمعیت فعال} = 1500 + 143 = 1643$$

$$\Rightarrow 225 = 25 + 20n - 20$$

$$\Rightarrow 225 = 20n + 5 \Rightarrow 20n = 220 \Rightarrow n = \frac{220}{20} = 11$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۹)

۱۸- گزینه «۳»

(مفهم بگیری)

$$a_4 - a_3 = 2a_2 \Rightarrow a_1 r^3 - a_1 r^2 = 2a_1 r$$

$$\Rightarrow \frac{a_1 r^2 (r-1)}{a_1 r} = 2 \Rightarrow r(r-1) = 2$$

$$\Rightarrow r^2 - r - 2 = 0 \Rightarrow (r-2)(r+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} r=2 \\ r=-1 \end{cases}$$

چون جملات دنباله مثبت است پس $r=2$ قابل قبول است.

$$a_5 = 16 \Rightarrow a_1 r^4 = 16 \Rightarrow a_1 \times 16 = 16 \Rightarrow a_1 = 1$$

$$\Rightarrow S_5 = 1 \times \frac{2^5 - 1}{2 - 1} = 32 - 1 = 31$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۷۴ تا ۸۵)

۱۹- گزینه «۱»

(امیر زرانروز)

$$f(t) = c(1+r)^t$$

$$t=2, \quad c=2, \quad r=0.02$$

$$\Rightarrow f(2) = 2(1+0.02)^2 = 2 \times 1.0404 = 2.0808 \text{ نفر}$$

$$\Rightarrow 2.0808 \times 1000000 = 2080800$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۱۰۲ تا ۱۰۴)

۲۰- گزینه «۴»

(کنکور قاجار از کشور تیرماه ۱۴۰۲- نوبت دوم)

$$A = \sqrt[3]{4\sqrt{18}(18)^{-1/5}} = \sqrt[3]{2^2 \times 2^2 \times (2 \times 3^2)^{-1/5}} = \sqrt[3]{2^{-1} \times 3^{-3}}$$

$$= \left(\frac{2}{2^2}\right)^{1/3} \times \left(\frac{3}{3^3}\right)^{-1/3} = \frac{1}{2^2} \times \frac{3}{3^3} = 2^{-1} \times 3^{-3}$$

$$\Rightarrow (10 + A^{-1})^{-1/3} = (10 + 2 \times 3^3)^{-1/3} = 64^{-1/3} = \frac{1}{4} = 0.25$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطعی، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۴)

۱۴- گزینه «۳»

(علیرضا عبیدی)

برای توصیف داده‌های کیفی همواره گزارش درصد همراه با گزارش تعداد باید باشد.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۳۷)

۱۵- گزینه «۲»

(مفهم بگیری)

با نوشتن چند جمله اول دنباله می‌توان جمله عمومی دنباله را مشخص کرد.

$$a_1 = 1, \quad a_2 = 1 + 3 = 4 = 2^2$$

$$a_3 = 4 + 5 = 9 = 3^2, \quad a_4 = 9 + 7 = 16 = 4^2$$

$$\Rightarrow a_n = n^2$$

$$\Rightarrow a_{50} = 50^2 = 2500$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه ۶۰)

۱۶- گزینه «۱»

(مفهم عمیقی)

در یک خانواده ۵ فرزندی فضای نمونه‌ای برابر است با:

$$n(S) = 2^n \xrightarrow{n=5} 2^5 = 32$$

$$\text{احتمال داشتن ۲ پسر} = \frac{\binom{5}{2}}{32} = \frac{10}{32}$$

نکته آموزشی:

$$\binom{n}{2} = \frac{n(n-1)}{2}$$

حال برای محاسبه اینکه تعداد پسرها بیشتر از تعداد دخترها باشد.

چون تعداد فرزندان فرد است، پس در نصف حالات دخترها بیشتر از پسرها هستند و در نصف حالات دیگر پسرها بیشتر از دخترها هستند. پس:

$$\text{احتمال آن که پسرها بیشتر باشند} = \frac{16}{32}$$

$$\xrightarrow{\text{نسبت خواسته شده}} \frac{16}{32} = \frac{10}{16} = \frac{5}{8}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

۱۷- گزینه «۲»

(علیرضا عبیدی)

با توجه به اطلاعات مسئله داریم:

$$a_1 = 25, d = 20, a_n = 225$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d$$

$$\Rightarrow 225 = 25 + (n-1)20$$

زبان و ادبیات فارسی

۲۱- گزینه ۲

(مجتبی فراهاری)

«ب» و «د» هر دو صحیح است.

بررسی موارد نادرست:

«الف»: از پایان دهه پنجاه تا پایان دهه شصت، گرایش به داستان‌های بلند دیده می‌شود. این روند از آغاز دهه هفتاد شکل دیگری می‌گیرد و گرایش به داستان کوتاه، دوباره (مانند قبل از انقلاب) بیشتر می‌شود.
«ج»: روی آوردن به مفاهیم انتزاعی در شعر این دوره آشکار است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، ترکیبی)

۲۲- گزینه ۱

(مجتبی فراهاری)

اشعار کمی به زبان پهلوی باقی مانده است و آنچه باقی مانده، دچار تحریف‌هایی شده که بعضی از قطعات، بازمانده اشعار تعلیمی و اخلاقی‌اند. آثار این زبان، بیشتر آثار دینی زردشتی است و حتی رساله‌های کوچکی که معمولاً در زمره آثار غیردینی به شمار می‌روند، نیز رنگ دینی دارند (مانند یادگار زریران).

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۲۳- گزینه ۴

(عزیز الیاسی‌پور)

ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» حاوی مضمون‌های باریک رایج در سبک هندی هستند؛ اما بیت گزینه «۴»، مدح قزل‌ارسلان توسط ظهیری فاریابی است و چنان‌که می‌دانید، در سبک هندی مدح پادشاهان از جانب پادشاهان صفوی حمایت نمی‌شد و ابیاتی این‌چنینی کمتر به چشم می‌خورد.

مضمون‌های باریک در ابیات دیگر:

گزینه «۱»: برابر گرفتن سختی سنگ با مردانگی‌اش!

گزینه «۲»: نسبت‌دادن خجلت و شرم به وفا.

گزینه «۳»: آرزوی عاشق مبنی بر رسوایش نزد یار (شاعر آرزو می‌کند در کوی یار به چنگ نگهبان‌ها بیفتد).

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و مفهوم، ترکیبی)

۲۴- گزینه ۲

(عزیز الیاسی‌پور)

«چهار مقاله» متعلق به «نظامی عروضی» است، نه نظامی گنجوی و شاهنامه منتور اثر عده‌ای از دانشوران خراسان است که به‌واسطه اینکه ابومنصور عبدالرزاق دستور نگارش آن را داده است، به «شاهنامه ابومنصوری» معروف شده است. شاهنامه فردوسی منظوم است و فردوسی در سرودن آن، از این شاهنامه منتور به‌عنوان منبع استفاده کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۲۵- گزینه ۲

(عزیز الیاسی‌پور)

تشریح موارد نادرست:

الف) زبان و واژگان شعری در قصاید دوره انقلاب اسلامی به سبک خراسانی نزدیک است.

د) در سال‌های نخستین این دوره، از تمثیل و نمادگرایی کمتر بهره گرفته می‌شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، ترکیبی)

۲۶- گزینه ۲

(فراهار فروزان‌کیا)

از بنیادی‌ترین ویژگی‌های فکری سبک‌شناسی شعر انقلاب، انعکاس عمیق فرهنگ دفاع مقدس است که با واژگان و اصطلاحات جبهه و جنگ در ابیات «الف»، «ج» و «ه» انعکاس یافته است.

تشریح ابیات دیگر:

ب) این بیت ملک‌الشعراى بهار، ویژگی خاصی مرتبط با سطح فکری شعر انقلاب ندارد.

د) این بیت پروین اعتصامی، ویژگی خاصی مرتبط با سطح فکری شعر انقلاب ندارد؛ بیتی ساده در وصف گردن‌کشی‌های نمرود است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و مفهوم، ترکیبی)

۲۷- گزینه ۱

(رضا نوروزیگی)

شعر غنایی با دو شاعر مشهور، رودکی و شهید بلخی، قوت و استحکام یافت. شعر حکمی و اندرزی (تعلیمی) در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم به‌وجود آمد، ولی در دوره سلجوقیان به پختگی رسید. آوردن موعظه و نصیحت در شعر پارسی از آغاز قرن چهارم معمول گردید و در این باب، قطعه‌های کوتاهی سروده شد؛ اما کسی که قصیده تمام و کمال در این موضوع سرود، «کسایى مروزی» بود؛ سپس «ناصر خسرو» شیوه او را ادامه داد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۴۳)

۲۸- گزینه ۱

(عزیز الیاسی‌پور)

تاریخ عالم‌آرای عباسی از کتب تاریخی دوره صفویه است که ذیل نثر ساده سبک هندی طبقه‌بندی می‌شود. ضمن اینکه این متن در کتاب درسی ذکر شده است، می‌توان از ویژگی‌های سبکی آن هم به پاسخ سؤال رسید. مواردی مانند تتابع اضافات (ناظرمان مناظم سخن‌پیرایی - پیرایه‌بندان سلسله معنی‌آرایی) یا مطابقت موصوف و صفت به تقلید از عربی (ممالک محروسه).

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، ترکیبی)

۲۹- گزینه ۴

(کتاب آبی پیمان‌های)

فاقد استعاره است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «خیال یار خود را پیش خود بنشانیدیم» آرایه «تشخیص» و «استعاره» ایجاد کرده است.

گزینۀ «۲»: «شکر و گوهر» استعاره از «سخنان شیرین و ارزشمند» / «شکر» استعاره از «سخنان معشوق» و «مگس» استعاره از «افراد مزاحم»
گزینۀ «۳»: «خیال او درآمد بر درش دربان شدیم» آرایۀ «تشخیص» و «استعاره» ایجاد کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۶)

۳۰- گزینۀ «۲»

(سیرعلیرضا احمدی)

بیت «ب»: جناس همسان: «داد» اول: عدالت، «داد» دوم: فعل

بیت «د»: ایهام: مهر: ۱- آفتاب ۲- مهربانی و محبت

بیت «الف»: عراق: شاعر در صبر خود و البته شدت غم معشوق عراق کرده است.

بیت «ج»: ترصیع: تقابل سجع‌های متوازی پدیدآورنده آرایۀ ترصیع است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع، ترکیبی)

۳۱- گزینۀ «۴»

(مرتضی منشاری- اردبیل)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینۀ «۱»: تشبیه: شمع طرب/ استعاره: آغوش اشک و آه

گزینۀ «۲»: تشبیه: بار غم/ تشخیص و استعاره: شانه تهی کردن فلک

گزینۀ «۳»: تشبیه: ستاره صفت / تشخیص و استعاره: چشمک زدن شمع/ «شمع دل» تشبیه/ «دامن آه سحر» استعاره

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۳۲- گزینۀ «۴»

(وفیر رضازاده)

تناقض: غم بودن نشاط (نشاط و غم در یک چیز واحد ذکر شده‌اند، بنابراین تناقض است و نه تضاد) / موازنه: کلمات دو مصراع در مقابل هم، دارای سجع متوازن و متوازی هستند. / مراعات نظیر: «شراب» و «مینا» / تشبیه: شراب ← خون

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بدیع، ترکیبی)

۳۳- گزینۀ «۳»

(هومن نمازی)

«عود» با معنی ۱- چوبی خوشبو ۲- نوعی ساز با «کوس» که نوعی طبل با صدای بلند است، ایهام تناسب آفریده است. در این بیت مجاز به کار نرفته است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینۀ «۱»: «محمود» یکی به معنی سلطان محمود غزنوی است و دیگر به معنای خوب و نیکو است که معنی اول با «ایاز» در تناسب است؛ همچنین واژه «سر» (دومین سر) مجاز از قصد و نیت است.

گزینۀ «۲»: «باز» ایهام دارد، نه ایهام تناسب؛ «چمن» نیز مجاز از باغ است.

گزینۀ «۴»: «هزار» در معنای عدد هزار آمده است و معنای انحرافی آن (بلبل) با عندلیب تناسب دارد. هم‌چنین اعداد «صد» و «هزار» در معنای مجازی مقدار بسیار زیاد آمده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، بیان و بدیع، ترکیبی)

۳۴- گزینۀ «۱»

(همید اصفهانی)

ج) جناس همسان: «شام» در مصراع اول به معنی «شب» است و در مصراع دوم به معنی «سرزمین شام»

د) کلمۀ «شور» دو معنی دارد: ۱- شوق ۲- مزۀ شوری که در بیت مورد نظر با واژه‌های «شیرین و شکر» تناسب دارد.

ب) استعاره: «مه» استعاره از «زیبارو»

الف) تضاد: «زنگ و آینه»

(علوم و فنون ادبی (۱)، (۲) و (۳)، بیان و بدیع، ترکیبی)

۳۵- گزینۀ «۱»

(منیف افغمی)

ایهام: «دور»: ۱- گردش جام شراب ۲- زمانه

ایهام تناسب: «کام»: دو معنا دارد: ۱- آرزو (معنای مورد نظر شاعر) ۲- دهان (با لب تناسب دارد).

واج‌آرایی: تکرار صامت «ر»

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۳)، بدیع، ترکیبی)

۳۶- گزینۀ «۲»

(یاسین مهریان)

بیت اول: جناس: «ترم» و «گرم»: جناس ناهمسان اختلافی / کنایه: «نرم شدن» کنایه از ملایم و مطیع‌شدن

بیت دوم: جناس: «نیش» و «نوش»: جناس ناهمسان اختلافی / کنایه: «تلخ‌کام‌بودن» کنایه از بدبخت‌بودن

گزینۀ «۱» با آرایۀ مجاز، گزینۀ «۳» با آرایۀ ایهام تناسب و گزینۀ «۴» با آرایۀ تشبیه رد می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، بیان و بدیع، ترکیبی)

۳۷- گزینۀ «۴»

(یاسین مهریان)

بحث (حـ حث) و مکث (کـ کث) قافیۀ صحیح نمی‌سازند. (تفاوت در صامت)

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۲)

۳۸- گزینۀ «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنگور فارغ از کشور ۱۴۰۰)

«دوشم» در پایان دو مصراع معنای متفاوتی دارد و بنابراین ردیف نیست و قافیه به حساب می‌آید. «مـ م» حرف الحاقی است، بنابراین «ش» به‌عنوان آخرین حرف اصلی قافیه حرف «روی» است. «دوش» در پایان مصراع اول:

کتف، شانه، «دوش» در پایان مصراع دوم: دیشب

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینۀ «۱»: «و» حروف قافیه مطابق قاعدۀ «۳»

گزینۀ «۲»: «باش» و «خواجه‌تاش» کلمات قافیه هستند و بیت فاقد قافیۀ دوم است.

گزینۀ «۴»: «آمدیم» در پایان دو مصراع ردیف است. کلمات قافیه «کار» و «امیدوار» هستند که فاقد حرف یا حروف الحاقی می‌باشند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۲)

۳۹- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا علویان)

وزن این گزینه درست ذکر شده است؛ ضمناً مصوت کوتاه «ت» در «غربت» هجای بلند تلفظ می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن بند یا مصراع دوم آن، «مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعّلن (فعّلن)» می‌باشد.

گزینه «۲»: وزن مصراع دوم آن «مفعولُ فاعِلن» است؛ همچنین مصوت کوتاه «ی» در «سوی» هجای بلند تلفظ می‌شود.

گزینه «۴»: وزن آن «فعلات فاعلاتن / فعلات فاعلاتن» می‌باشد.
(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۰- گزینه «۲»

(سیدعلیرضا احمدی)

وزن این بیت «مفعول مفاعیلن فعولن» و وزن سایر ابیات «مفعول مفاعیلن» است.

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۱- گزینه «۳»

(مجتبی فرهادی)

وزن این بیت «مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعّلن» است که فاقد اختیار شاعری «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» است و اینکه در هجای پنجم مصراع اول از اختیار شاعری «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» استفاده شده است و «زی» باید کوتاه تلفظ شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: بیت در وزن «مفاعیلن مفاعیلن فعولن» سروده شده است که در هجای ششم مصراع اول اختیار «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» به کار رفته است.

گزینه «۲»: وزن این بیت «فعولن فعولن فعولن فعل» است که به ترتیب در هجای هفتم و هشتم مصراع اول اختیار شاعری «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» و «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» مشهود است.

گزینه «۴»: وزن بیت «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» است که در هجای یازدهم مصراع اول از اختیار شاعری «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» استفاده شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صغفه‌های ۵۰ تا ۵۴)

۴۲- گزینه «۲»

(پوریا حسین‌پور)

تنها باید هنگام خواندن ابیات به قاعده حذف همزه توجه کرد:

بیت نخست: مگر آنگاه: مَدَ+گَ+ران+گاه/ خبر از: خَ+ بَ+رَز.

بیت دوم: حذف همزه ندارد.

بیت سوم: چو سیل اندر آمد: چَ+ سیب+ لَن+ د+ را+ مَد+ فتاد از: ف+ تا+ دَز.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صغفه‌های ۳۸ تا ۵۴)

۴۳- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا احمدی)

(مُ ر ی د ی، چ را که وع / مفاعِلن)، (ر مُ غا نم، د ت ک ر د ی / فعلاتن)، (ز من م ر ن، و ا و ب جا / مفاعِلن)، (ج ی شیخ، آ و رد / فعْلن (فعْلن))

وزن بیت: مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعّلن (در دو پایه آوایی پایانی هر دو مصراع ابدال رخ داده، وزن بیت نیز ناهمسان است).

وزن سایر ابیات:

گزینه «۲»: فعلات فاعلاتن / فعلات فاعلاتن

گزینه «۳»: مفعول فاعلاتن / مفعول فاعلاتن (مستفعلن فعولن / مستفعلن فعولن)

گزینه «۴»: مفتعلن مفاعیلن مفتعلن مفاعیلن

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صغفه‌های ۸۸ تا ۹۲)

۴۴- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنگور سراسری ۱۴۰۱)

نام بحر «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعِلن»، رمل مثنی محذوف است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: متقارب مثنی محذوف

گزینه «۲»: هزج مثنی سالم

گزینه «۴»: رجز مثنی سالم

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صغفه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

۴۵- گزینه «۲»

(پوریا حسین‌پور)

وزن بیت سوم عبارت است از «فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن». درست است که در میانه هر مصراع مکثی وجود دارد، اما وزن آن از دو وزن‌واژه که به صورت متناوب در کنار هم قرار گرفته باشند، تشکیل نشده است. برای پی بردن به اوزان دولختی حتماً به همه شرایط این اوزان توجه داشته باشید.

تشریح سایر موارد:

- تشبیه: بهشت وصل / مجاز: «صد» مجاز از تعداد بسیار / کنایه: پیش و پس دیدن

- وزن بیت سوم عبارت است از «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» که از اوزان همسان تک‌پایه‌ای به شمار می‌آید.

- وزن بیت چهارم را می‌توان به دو شکل «مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن» و «مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن» به دست آورد که هر دوی این اوزان از وزن‌های دولختی می‌باشند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر و بیان، ترکیبی)

۴۶- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

معنای بیت گزینه «۱»: جهان واقعی را جهانِ ذهن و درون خود بدان نه آنچه با دیدگان می‌بینی. بیت صورت سؤال نیز می‌گوید: جهان واقعی جهانِ درون ماست که دنیای بیرون ما را تصویر می‌کند، اگر دل گرم باشیم دنیا را نیز گرم و تابستانی می‌بینیم و اگر فسرده و دم‌سرد باشیم، دنیا نیز سرمازده و زمستانی در چشم ما ظاهر می‌شود.

علوم اجتماعی

۵۱- گزینه ۱»

(امیرحسین کاروبین)

- به کنش اجتماعی و پیامدهای آن، پدیده اجتماعی می‌گویند.

- اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد.

- برای رعایت حقوق دیگری (تحقق یک ارزش) باید در حضور دیگران، آرام مطالعه کرد. (پیدایش یک هنجار)

(پایامه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۱۱۳)

۵۲- گزینه ۱»

(کنکور سراسری تیرماه ۱۴۰۲- نوبت دوم)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: درست - نادرست (تنوع فرهنگ‌ها مربوط به تفاوت در عقاید و ارزش‌های آن‌هاست). - نادرست (فرهنگ قرون وسطی، شناخت از راه عقل و تجربه را نمی‌پذیرفت).

گزینه ۳: نادرست (ناتوانی در ساختن آینده براساس اراده و عمل خود، ویژگی فرهنگ‌های غیرمسئول و جبرگراست). - درست - نادرست (مقایسه، داوری و ارزیابی علمی و عقلانی فرهنگ‌ها امری ممکن است).

گزینه ۴: نادرست (هر فرهنگ بنا بر ویژگی‌ها و در بستر خودش قابل ارزیابی است). - نادرست (محکوم بودن به سرنوشتی محتوم، ویژگی فرهنگ‌های غیرمسئول و جبرگراست). - درست

(پایامه‌شناسی (۱)، (۲) و (۳) ترکیبی)

۵۳- گزینه ۲»

(علیرضا فیبری)

هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون شده و به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌شود. بنابراین گزینه ۳ حذف می‌شود.

عضویت اعضا در بدن موجودات زنده و نظم آن‌ها تکوینی است؛ یعنی براساس آگاهی و اراده اعضا به وجود نمی‌آید و به همین دلیل با اراده اعضا تغییر نمی‌کند. بنابراین گزینه‌های «۱» و «۳» حذف می‌شوند.

اعضای جهان اجتماعی، تنها هنگامی که عضویت جهان اجتماعی را پذیرفتند، به آن راه می‌یابند و نقشی را به عهده می‌گیرند و متناسب با نقش خود، از حقوق و تکالیفی برخوردار می‌شوند که خود و دیگران از این عضویت و حقوق و تکالیف آن آگاهی دارند. بنابراین گزینه ۴ حذف می‌شود.

(پایامه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۸ و ۲۰)

۵۴- گزینه ۲»

(امیرحسین کاروبین)

لیبرال دموکراسی، نوعی نظام سیاسی است که ادعا می‌کند با خواست و اراده اکثریت مردم سازمان می‌یابد. این نظام سیاسی، هیچ حقیقت و فضیلت فطری و جهان‌شمولی را به رسمیت نمی‌شناسد و حکومتی دنیوی و این

تشریح گزینه‌های دیگر:

معنای بیت گزینه ۲: «در راه عشق، همه چیز عاشق در کف اختیار معشوق است؛ معشوقی قدر قدرت که در یک لحظه می‌تواند روزگار را بر عاشقی تابستان و بر دیگری سرد و زمستانی سازد.

معنای بیت گزینه ۳: «روح و جان (معشوق) به عاشق که در نبود معشوق چون پیکری بی‌جان بود، بازآمد، گویی پیکری فسرده با برگشتن جان دوباره گرما گرفت.

معنای بیت گزینه ۴: «عاشق نباید به مسائل مادی هیچ توجهی داشته باشد.

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۲)، مفهوم، ترکیبی)

۴۷- گزینه ۳»

(فرهاد علی‌نژاد)

مفهوم همه ابیات با هم تناسب مفهومی دارند، به جز بیت گزینه ۳.

در بیت اول گزینه ۳، شاعر به دشواری غم عشق اشاره دارد و می‌گوید: «خاری که بر دل می‌نشیند (یعنی عشق)، آزاردهنده‌تر از خاری است که در پای فرو می‌رود»، درحالی‌که در بیت دوم این گزینه، شاعر می‌گوید: «با وجود غم عشق معشوق، رفتن به سوی زیبارویان دیگر نشانه کوتاه‌نظری است».

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، ترکیبی)

۴۸- گزینه ۴»

(مسن اصغری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط، حول غنیمت شمردن فرصت و کوتاه بودن آن است، اما در بیت گزینه ۴، «فرصت» تخلص شاعر (فرصت شیرازی) است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۵۵)

۴۹- گزینه ۴»

(غنیف افخمی)

سایر گزینه‌ها، به ناپایداری دنیا اشاره می‌کند.

در بیت گزینه ۴ آمده است: «به پیمان معاشرت با فرزند مردم دل میند.»

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، ترکیبی)

۵۰- گزینه ۲»

(مسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: کمال‌بخشی عشق

مفهوم بیت گزینه ۲: «عشق در همه موجودات ساری و جاری است (تأثیر عشق در موجودات عالم)

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۹۲)

خود را در زمره خدایان معرفی کند تا بتواند موقعیت و رفتار ظالمانه خود توجیه نماید ولی انسان مدرن خواسته‌های دنیوی و این جهانی خود را بدون آنکه نیازی به توجیه الهی و آسمانی داشته باشد به رسمیت می‌شناسد.

(پایامه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۴۰ و ۴۱)

۵۸- گزینه «۴»

(امیرحسین کرویون)

توسعه صنعت ارتباطات، فاصله‌های زمانی و مکانی را کوتاه و جهان را کوچک کرده و آن را به صورت دهکده‌ای واحد درآورده است.

(پایامه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه ۷۰)

۵۹- گزینه «۱»

(امیرحسین کرویون)

مرکز و پیرامون: اصطلاح مرکز و پیرامون به نقش مرکزی کشورهای ثروتمند و صنعتی اشاره دارد. این اصطلاح را کسانی به کار می‌برند که معتقدند، کشورهای پیرامونی به سبب عملکرد کشورهای مرکزی، ضعیف و فقیر شده‌اند.

توسعه‌یافتگی: به کشورهای صنعتی و ثروتمند، کشورهای توسعه‌یافته نیز گفته می‌شود و به کشورهای دیگر (هنگامی که با آن‌ها مقایسه می‌شوند) کشورهای عقب‌مانده، توسعه‌نیافته یا در حال توسعه می‌گویند. این اصطلاحات به این نکته اشاره دارند که کشورهای توسعه‌یافته، الگوی کشورهای دیگرند و سایر کشورها باید مسیر آنها را ادامه دهند.

استعمارزدگی: دو اصطلاح استعمارگر و استعمارزده را کسانی به کار می‌برند که چالش و نزاع بین کشورهای غنی و فقیر را به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌کنند و به ابعاد فرهنگی آن نیز توجه دارند. از نظر این گروه، مشکل کشورهای فقیر، نه فقط ضعف اقتصادی و صنعتی بلکه خودباختگی فرهنگی آنهاست.

(پایامه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان پرر، صفحه‌های ۸۸ و ۸۹)

۶۰- گزینه «۳»

(آزیتا بیدرقی)

فرهنگ‌ها دیگر کاملاً و خالص و ثابت نباشند ← پیامد جهانی شدن و توسعه ارتباطات

داوری ارزش‌ها بیرون از دایره علم صورت گیرد (علت) ← ارزش‌های غالب در زندگی اجتماعی، ارزش‌های ثروتمندان و قدرتمندان خواهد بود. (پیامد) از بین رفتن فرصت گفت‌وگو ← پیامد تأکید بر تنوع و تکثر هویت‌ها

(پایامه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۹۰، ۹۱ و ۹۴)

۶۱- گزینه «۲»

(ارغوان عبدالملکی)

مجموعه سازوکارهایی که برای اعمال سیاست‌های جهان اجتماعی وجود دارد، نظام سیاسی را پدید می‌آورد.

سخن گفتن از قدرت و سیاست به ندرت بی‌طرفانه است.

حکومت فرد براساس فضیلت از دیدگاه ارسطو، مونارشی نام دارد.

(پایامه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۸، ۵۹، ۶۱ و ۶۳)

جهانی است. این نظام سیاسی با فرهنگ جهان غرب که رویکردی دنیوی به عالم هستی دارد، سازگار است. توجه داشته باشید که ممکن است در جامعه‌ای با فرهنگ دینی نیز، نظام لیبرال دموکراسی برپا شود و مناسک دینی نیز کما فی السابق ادامه پیدا کنند اما با این حال، لیبرال دموکراسی به دلیل فلسفه اومانیستی و سکولاری که در ذات خود دارد هیچ‌گاه نمی‌تواند نسبت به عالم هستی رویکردی دینی پیدا کند و این با ذاتش در تعارض است.

(پایامه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۲۲)

۵۵- گزینه «۲»

(الهام رضایی)

- علت هضم و جذب گروه‌های بیگانه در فرهنگ اسلامی، قدرت و غنای این فرهنگ بود (رد گزینه‌های ۱ و ۴).

- قدرت سیاسی جوامع اسلامی که تا قبل از استعمار، بیشتر قومی و قبیله‌ای بود، در دوران استعمار به دلیل سازش با دولت‌های غربی و پیوند خوردن با قدرت استعمارگران، به صورت استبداد استعماری درآمد (رد گزینه‌های ۱ و ۴).

- لیبرالیسم اولیه (لیبرالیسم اقتصادی) با تکیه بر شعار آزادی، خصوصاً آزادی اقتصادی، راه استعمار را برای صاحبان ثروت باز کرد و عدالت را نادیده گرفت. بدین ترتیب، نخستین چالش که چالش فقر و غناست در کشورهای غربی شکل گرفت. (تأیید گزینه‌های ۱ و ۲)

(پایامه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۹، ۳۱ و ۷۸)

۵۶- گزینه «۱»

(کنکور سراسری اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۳ - نوبت اول)

از پایان قرن بیستم با افول حس‌گرایی، فرهنگ غرب گرفتار بحران معرفت شناختی شده است. در بحران معرفت شناختی امکان تشخیص درست یا غلط بودن باورها و اندیشه‌ها و خوب یا بد بودن هنجارها و رفتارها از بشر سلب می‌شود.

روشنگری		
دوره زمانی	ویژگی	پیامد
قرون هفدهم و هجدهم	عقل‌گرایی، نفی وحی	دئیسم
قرون نوزدهم و بیستم	حس‌گرایی، نفی عقل و وحی	دانش‌ابزاری
پایان قرن بیستم	افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی	بحران معرفتی

(پایامه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه ۴۴)

۵۷- گزینه «۳»

(امیرحسین کرویون)

اگر در فرهنگ‌های دینی، افرادی هواهای نفسانی خود را دنبال کنند، آن را به صورت آشکار و رسمی اظهار نمی‌کنند، بلکه نفس‌پرستی خویش را در قالب مفاهیم دینی پنهان می‌کنند؛ فرعون از خواسته‌های نفسانی خود تبعیت می‌کرد و از دیگران می‌خواست که از او پیروی کنند. او ناگزیر بود

۶۲- گزینه «۴»

(الله ففیری)

در اواخر قرن بیستم، هویت به جای قشربندی و کشمکش طبقاتی، محور اصلی مباحثات فکری و سیاسی شد.

در دوره پسامدرن، هویت از منظر گروه‌های اجتماعی مختلف و توسط آن‌ها تعریف می‌شود.

در دوره پسامدرن، افراد، مسائل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی را براساس علاقه‌های فرهنگی و هویتی خود پی می‌گیرند، علاوه بر ثروت و قدرت، هویت و دانش نیز کانون نزاع و کشمکش می‌شوند.

(پامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

۶۳- گزینه «۴»

(کنکور سراسری اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۳ - نوبت اول)

ویژگی‌های علوم اجتماعی جهان اسلام:

- متناسب با معنای علم در جهان اسلام است.

- از منابع و ابزارهای تجربی برای توصیف و تبیین مسائل اجتماعی استفاده خواهد کرد، ولی تبیین‌های علمی جهان اسلام به شناخت تجربی محدود نمی‌شود و از منابع عقلانی و وحیانی نیز استفاده می‌کند.

- عقلانیت مورد استفاده در جهان اسلام علاوه بر آنکه با داده‌های حسی و تجربی و همچنین با هنجارها و ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگی، اجتماعی و تاریخی پیرامون خود تعامل فعال دارد آن‌ها را مورد ارزیابی انتقادی قرار می‌دهد.

- عقلانیت در جهان اسلام با وجود تعامل با فرهنگ و سنت‌های تاریخی محیط خود، ارزش‌ها و اعتبار روشنگرانه خود را از متن فرهنگ و کنش‌های عاملان نمی‌گیرد بلکه عاملان با استفاده از این عقلانیت به گونه‌ای مستقل به ارزیابی فرهنگ و تاریخ مربوط به خود می‌پردازند.

- عقلانیت جهان اسلام در تولید دانش علمی درباره محیط فرهنگی و اجتماعی نقش محوری دارد ولی همه عرصه‌های علمی را به تنهایی سامان نمی‌دهد. بخشی از آن را به کمک حس و تجربه زیسته و بخشی دیگر را با استفاده از وحی سامان می‌بخشد.

- علم اجتماعی جهان اسلام، علاوه بر تبیین وضعیت موجود جهان اسلام، درباره وضعیت مطلوب و آرمانی جامعه اسلامی و همچنین جامعه جهانی نیز داوری خواهد کرد و راه‌های برون‌رفت از وضعیت موجود به‌سوی وضعیت مطلوب را شناسایی می‌کند.

کارکردهای علوم اجتماعی جهان اسلام:

۱- قدرت فهم، تفسیر و توصیف پدیده‌های اجتماعی را دارد.

۲- توان تبیین و شناخت علل شکل‌گیری و پیدایش پدیده‌های اجتماعی را دارد.

۳- درباره ارزش‌ها، هنجارها و آرمان‌های فرهنگ‌های مختلف می‌تواند داوری کند.

۴- درباره جامعه آرمانی سخن می‌گوید.

۵- با توصیف و تبیین وضعیت موجود راه‌های برون‌رفت از وضع موجود را به سوی جامعه مطلوب شناسایی می‌کند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست - درست

گزینه «۲»: درست - درست

گزینه «۳»: نادرست (از کارکردهای آن است). - نادرست (از ویژگی‌های آن است).

گزینه «۴»: نادرست (از کارکردهای آن است). - درست

نادرست (عبارت مطرح شده از کارکردهای علوم اجتماعی جهان اسلام است نه ویژگی‌های آن - درست (علوم اجتماعی جهان اسلام، قدرت فهم، تفسیر و توصیف پدیده‌های اجتماعی را دارد).

(پامعه‌شناسی (۳)، افق علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۱۱۶ و ۱۱۷)

۶۴- گزینه «۴»

(کنکور سراسری اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۳ - نوبت اول)

رویکرد تفسیری: برای جلوگیری از خطا در شناخت جوامع، باید بکوشیم جوامع و فرهنگ‌های دیگر را از منظر خودشان مطالعه کنیم.

رویکرد انتقادی: جامعه‌شناسان انتقادی برای داوری و انتقاد، به معیارهای علمی نیاز دارند تا براساس آن وضعیت موجود را ارزیابی کنند، تصویری از وضعیت مطلوب ترسیم کنند و راه عبور از وضعیت موجود به سوی وضعیت مطلوب را پیشنهاد دهند.

رویکرد تبیینی: جامعه‌شناسی را در زمره دانش‌های تجربی و ابزاری قرار می‌دهد.

(پامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی)

۶۵- گزینه «۳»

(کنکور سراسری تیرماه ۱۴۰۲ - نوبت دوم)

بررسی عبارتهای نادرست:

عبارت (الف): سیاست، مجموعه روش‌هایی است که هر واحد اجتماعی برای تحقق اهداف جمعی به کار می‌گیرد.

عبارت (ب): با هنر آشنایی‌زدایی از امر مأنوس می‌توان نظم را کشف کرد.

عبارت (ج): تغییر ساختار سیاسی ویژگی انقلاب‌های اجتماعی است، نه فعالیت‌های رقابت‌آمیز اصلاحی.

(پامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان پدید، صفحه ۱۱۸)

(پامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۱، ۳۸، ۳۹ و ۵۸)

روان شناسی

۶۶- گزینه ۲»

(موسا عفتی)

انسان‌ها سعی می‌کنند با استفاده از اطلاعات خام موجود در حافظه، استنباط‌های زیادی داشته باشند و به مراتب بالاتر شناخت دست یابند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۱)

۶۷- گزینه ۳»

(همیدرضا توکلی)

در مصاحبه، محقق در ضمن گفت‌وگو و براساس پاسخ‌های دریافت کرده، پرسش بعدی خود را معلوم و مصاحبه را هدایت می‌کند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۸)

۶۸- گزینه ۳»

(موسا عفتی)

بیت گزینه ۳» به تأثیر عوامل محیطی اشاره دارد. عوامل محیطی در بیرون از فرد وجود دارند و بر نحوه بروز تغییرات در جنبه‌ها و در مراحل مختلف رشد تأثیرگذار هستند.

ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» اشاره به ذات و عوامل زیستی دارند؛ اما گزینه ۳» به عوامل محیطی و هم‌نشین بد اشاره دارد که با سایر ابیات متفاوت است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۲)

۶۹- گزینه ۲»

(موسا عفتی)

سرعت تفکر در دوره نوجوانی افزایش می‌یابد؛ در نتیجه، در یک لحظه اطلاعات بیشتری در حافظه آن‌ها نگه داشته می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

۷۰- گزینه ۳»

(کنکور سراسری ۱۴۰۱)

فرایند انتخاب یک محرک از بین محرک‌های حسی مختلف را توجه می‌نامند. توجه با تمرکز متفاوت است؛ اگر توجه مداوم و پایدار باشد؛ در آن صورت با تمرکز مواجه‌ایم.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱» مطابق صورت سؤال می‌شود در این فرایند تمرکز ندارد، اما توجه در او شکل گرفته است؛ بنابراین حواس او به وسیله محرک تحریک شده است.

گزینه ۲» مطابق صورت سؤال آرمان به محرک بی‌توجه بوده است؛ بنابراین این محرک را اصلاً انتخاب نکرده است.

گزینه ۳» می‌شود هر چند به این محرک توجه کرده، اما توجه او مداوم و پایدار نبوده و به صورت گذرا و بی‌ثبات بوده است و بنابراین، تمرکز در او شکل نگرفته است.

گزینه ۴» مطابق صورت سؤال آرمان به محرک بی‌توجه بوده است و تمرکز مرحله بعد از توجه است و بنابراین، در او تمرکزی هم رخ نداده است. (روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۷۳)

۷۱- گزینه ۳»

(مهری باهدری)

محرک هدف در مثال صورت سؤال «حضور پلیس راهنمایی- رانندگی» است و راننده با «کاهش سرعت خودرو» حضور محرک را گزارش می‌دهد. زمانی که محرک در غیاب آن (عدم حضور پلیس راهنمایی) گزارش شود، (سرعت کاهش پیدا کند) حالت «هشدار کاذب» محقق شده است.

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۷۷)

۷۲- گزینه ۳»

(فرهاد علی‌نژاد)

فراخوانی ارقام، تعداد ماده‌های اطلاعاتی است که می‌توانیم در حافظه کوتاه‌مدت ذخیره کنیم. این مفهوم نشان می‌دهد که ظرفیت حافظه کوتاه‌مدت بین ۵ تا ۹ ماده اطلاعاتی را در بر می‌گیرد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» فراخوانی ارقام به محدود بودن ظرفیت حافظه کوتاه‌مدت اشاره دارد.

گزینه ۲» ایجاد فضای کار فعالیت جاری ذهن، مربوط به حافظه کاری است، در صورتی که فراخوانی ارقام مربوط به حافظه کوتاه‌مدت است.

گزینه ۴» شخص می‌تواند ۲۰ رقم را در حافظه کوتاه‌مدتش ذخیره کند، اما به شرطی که این ۲۰ رقم را در قالب حداکثر ۹ گروه مرتب کند؛ مثلاً ارتباط‌هایی میان این ارقام ایجاد کند و آن‌ها را در ۹ دسته قرار دهد. به این ترتیب، اصل فراخوانی ارقام رعایت می‌شود.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

۷۳- گزینه ۳»

(موسا عفتی)

از آن‌جا که شکل‌گیری حافظه کاری، علاوه بر اثرپذیری از زمان، تابع میزان استفاده ما هم هست، بنابراین ظرفیت ذخیره‌سازی و زمان بازایی اطلاعات، برخلاف حافظه کوتاه‌مدت، می‌تواند بیشتر باشد.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۷)

۷۴- گزینه ۲»

(موسا عفتی)

به اثر نادیده گرفتن حل مسئله برای مدت زمانی مشخص، «اثر نهفتگی» می‌گویند.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۳)

۷۵- گزینه ۱»

(موسا عفتی)

تعارض گرایش - گرایش ناشی از ناتوانی در تصمیم‌گیری بین انتخاب دو موضوع جذاب و خواستنی است و بنابراین حالت عاطفی ناخوشایند شدیدی را ایجاد نمی‌کند.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۵۱ و ۱۵۲)

زبان عربی

۸۱- گزینه ۱»

(سیر مفسر علی مرتضوی)

«هذا خلقُ الله»: این آفرینش خداست (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «أروني»: به من نشان دهید (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «ماذا خلق»: چه آفریده‌اند (رد گزینه ۲)

(ترجمه)

۸۲- گزینه ۴»

(مفسر جوان‌بین)

«قد قام بـ»: اقدام نموده‌اند (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «دراسات»: پژوهش‌هایی (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «لکی یبیتوا»: تا روشن کنند، تا آشکار نمایند (رد سایر گزینه‌ها) / «تأثیر»: تأثیرگذاری (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

۸۳- گزینه ۳»

(مرتضی کاظم شیروردی)

«أنظروا»: نگاه کنید، بنگرید، نظرافکنید / «ظاهرة مطر السمک الجميلة»: پدیده زیبای باران ماهی («الجميلة» صفت برای «ظاهرة» است) (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «فمن یوجدھا»: پس چه کسی آن را پدید می‌آورد (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «مرتین»: دو بار

(ترجمه)

۸۴- گزینه ۱»

(مرتضی کاظم شیروردی)

«لن یخيبَ»: نومید نخواهند شد (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «شباب بلدنا»: جوانان کشور ما (رد گزینه ۴) / «الإننتاج»: تولید / «التكنولوجيا الجديدة»: تکنولوژی جدید / «بمساعدة الأشخاص»: با کمک افراد (رد گزینه ۳) / «ذوی الخبرة»: با تجربه

(ترجمه)

۸۵- گزینه ۳»

(مفسر جوان‌بین)

«تصعد التَّفط»: نفت بالا می‌آید (رد گزینه ۱) / «من البئر»: از چاه (رد گزینه ۴) / «بالأنبوب»: با لوله (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «يُنقل»: برده می‌شود، منتقل می‌شود / «إلى المصافي»: به پالایشگاه‌ها (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «هناك نحصل منه على»: آنجا از آن به دست می‌آوریم (رد سایر گزینه‌ها) / «مشتقات»: فرآورده‌هایی (رد گزینه ۱)

(ترجمه)

۸۶- گزینه ۲»

(مفسر جوان‌بین)

ترکیب همسان «بیتاً خشبياً» نکره است ولی به شکل معرفه ترجمه شده ← یک خانه چوبی، خانه‌ای چوبی
فعل ماضی «خربت» به صورت مجهول ترجمه شده است ← ویران کرد
نکات مهم درسی:

در فرمول (ماضی + مضارع) به قید «معمولاً» که در کتاب درسی نوشته شده توجه کنید؛ یعنی همیشه فعل دوم را نمی‌توانیم به صورت ماضی استمراری ترجمه کنیم و باید به سبک و سیاق جمله هم توجه کنیم! (گزینه ۱)

(ترجمه)

۷۶- گزینه ۱»

(کتاب آبی)

فرد به دلیل نوع ارزیابی‌اش از مشکل، احساس ناخوشایندی را تجربه می‌کند. بنابراین فشار روانی صرفاً یک امر بیرونی نیست.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۶)

۷۷- گزینه ۲»

(فرهار علی‌نژاد)

تمرین آرام‌سازی خود از روش‌های مقابله سازگارانه بلندمدت است و در مقایسه با گزینه‌های دیگر، احتمالاً برای رفع اضطراب فاطمه کارسازتر است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: این روش ناسازگارانه است و احتمالاً کار را خراب‌تر می‌کند.
گزینه ۳: روش‌های این گزینه سازگارانه‌اند اما کوتاه‌مدت و بنابراین، تأثیر کمتری دارند.

گزینه ۴: این گزینه بیانی از «در انتظار معجزه بودن» است که روشی ناسازگارانه است؛ توضیح اینکه فردی که از این روش استفاده کند، تلاشی نمی‌کند و منتظر است تا با پایان امتحانات نهایی، معجزه‌ای رخ دهد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۲۰۱ تا ۲۰۳)

۷۸- گزینه ۲»

(کتاب آبی)

باید راه‌حل انتخاب شده را ارزیابی کرد. این کار باعث می‌شود تا ملاک روشنی برای فهم موقعیت داشته باشیم.

(روان‌شناسی، تفکر (I) حل مسئله، صفحه ۱۲۰)

۷۹- گزینه ۲»

(مهری ماهدی)

زمانی که سارا مجبور به انتخاب میان کاهش تبلیغات (اجتناب) و پاداش بیشتر به کارکنان خود (گرایش) و یا انتخاب میان کاهش حاشیه سود (اجتناب) و فروش بیشتر محصول (گرایش) است، تعارض گرایش-اجتناب را تجربه می‌کند. همچنین در صورت انتخاب میان فروش بخشی از سهام (اجتناب) و پذیرش ورشکستگی (اجتناب) تعارض اجتناب-اجتناب را تجربه می‌کند و در نهایت، زهرا زمانی که مجبور به انتخاب میان افزایش طعم‌های بستنی (گرایش) و یا ورود به بازار دیگر محصولات لبنی (گرایش) است، چون مجبور به انتخاب میان دو امر خواستنی است، تعارض گرایش-گرایش را تجربه می‌کند.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۵۱ و ۱۵۲)

۸۰- گزینه ۱»

(فرهار علی‌نژاد)

به همه چیزهایی که در دامنه توجه ما قرار می‌گیرد، آگاهی کامل نداریم. مثال گزینه ۱: نشان می‌دهد شخص از محرک صوتی (حرف‌زدن طرف مقابل) آگاهی نسبی دارد ولی آگاهی‌اش کامل نیست (از محتوای حرف‌های او اطلاعی ندارد).

(روان‌شناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۷۴، ۷۶، ۷۸ و ۸۰)

۸۷- گزینه «۳»

(ابراهیم غلامی نژاد)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: سود می‌رساند ← بهره برده می‌شود
گزینه «۲»: خواهم نوشت ← نخواهم نوشت
گزینه «۴»: در روز یک بار ← در یک روز

(ترجمه)

۸۸- گزینه «۱»

(مرتضی کاظم شیروری)

«او کسی بود که: کان هو آذی، کان هو من (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «مشهورترین دانشمند»: أشهر عالم (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «در جهان»: فی العالم / «فلج مغزی»: الشلل الدماغي (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(ترجمه)

۸۹- گزینه «۳»

(سید مومعلی مرتضوی)

ترجمه صورت سؤال: و زندگی دنیا تنها بازی و سرگرمی است!
صورت سؤال و سایر گزینه‌ها به این مفهوم اشاره دارند که دنیا پوچ و بیهوده است، اما گزینه «۳» می‌گوید: آگاه باشید که دنیا مزرعه آخرت است.

(مفهوم)

ترجمه متن درک مطلب:

دروغ همان نگفتن حقیقت و از زشت‌ترین صفات به‌طور کلی است و از چیزهایی است که خداوند منزّه و متعال آن را حرام کرده است. بسیاری از متون قرآن کریم و احادیث نبوی شریف وارد شده که آن را حرام کرده و از آن نهی کرده است. آن از ویژگی‌های منافقانی است که خداوند منزّه و متعال سخت‌ترین نوع مجازات را در روز قیامت برای آنان آماده کرده است. دروغ پیامدهای زیادی دارد، از جمله: منجر به ایجاد فساد در بین مردم و آسیب رساندن به جامعه و گسترش فساد اخلاقی در آن می‌شود و ایمان فرد را ضعیف می‌کند.

انسان باید با روش‌های مختلف از دروغگویی رهایی یابد، از جمله: آشنایی با مجازات دروغ و حرام بودن آن نزد خداوند متعال، تربیت نیکوی فرزندان و یاد دادن راستگویی به آنان و نشر دادن فضیلت‌های راستی و اهمیت آن.

۹۰- گزینه «۳»

(مومعلی کاظمی نصرآبادی)

«متون اسلامی فقط منافقان را از دروغ نهی می‌کنند!» نادرست است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «آشنایی با فضیلت‌های راستی از راه‌هایی است که انسان به‌وسیله آن از دروغ رهایی می‌یابد!» (صحیح)

گزینه «۲»: «دروغ گفتن از ویژگی‌های منافقان است و آن‌ها با شدیدترین مجازات‌ها روبه‌رو خواهند شد!» (صحیح)

گزینه «۴»: «از عواقب دروغ، نشر دادن فساد اخلاقی در جامعه است!» (صحیح)

(درک مطلب)

۹۱- گزینه «۲»

(مومعلی کاظمی نصرآبادی)

کدام مورد از راه‌های رهایی از دروغ به‌شمار نمی‌رود؟
این که انسان بفهمد دروغگویان همان منافقان هستند! (نادرست)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «هشدار دادن درباره مجازات دروغ!» (صحیح)

گزینه «۳»: «این که به فرزندان خود، دوری همیشگی از دروغ را بیاموزیم!» (صحیح)

گزینه «۴»: «سخن گفتن از فواید راستی و سرنوشت راستگویان!» (صحیح)
(درک مطلب)

۹۲- گزینه «۴»

(سید مومعلی مرتضوی)

عبارت داده شده در گزینه «۴»: (بر حذر باش، در برخی دروغ‌ها چیزی است که خبر از حقیقت می‌دهد!) از مفاهیم موجود در متن، دور است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: هرگاه منافق حرف بزند، دروغ می‌گوید و هرگاه وعده دهد، خلاف می‌کند!

گزینه «۲»: از دروغ اجتناب کنید! چرا که آن دری از درهای آتش است!

گزینه «۳»: بنده‌ای طعم ایمان را نمی‌یابد تا این که دروغ را ترک کند!

(درک مطلب)

۹۳- گزینه «۲»

(سید مومعلی مرتضوی)

«فاعله ضمیر «ها» المتصل» نادرست است. ضمیر متصل «ها» نقش مفعول را برای فعل دارد.

(تحلیل صرفی و اعراب)

۹۴- گزینه «۴»

(سید مومعلی مرتضوی)

«له حرف زائد واحد، مصدره: تخلص» نادرست است. «یتخلص» از باب تفعّل، مصدر «تخلص» و دارای دو حرف زائد است.

(تحلیل صرفی و اعراب)

۹۵- گزینه «۲»

(مومعلی هوان‌بین)

شکل درست واژگان در عبارت گزینه «۲»: «مَوْعِظَةٌ، يَرْتَبِبْ

(شبیه مرکبات)

۹۶- گزینه «۱»

(نویز امسالی)

در این عبارت «صدیق» مبتدا و «من أفضّل» خبر آن است. خبر در این جمله، یک جار و مجرور است، به عبارت دیگر نه یک اسم و نه یک فعل است. دقت شود «المؤدّب» صفت «صدیق» و «تلامیذ» مضاف‌إلیه «أفضّل» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «الفواصن» مبتدا و «یستطیعون» خبر آن است.

گزینه «۳»: «هذا» مبتدا و «عمل» خبر آن است.

گزینه «۴»: «الموظّفون» مبتدا و «قائمون» خبر آن است.

(انواع جملات)

تاریخ

۱۰۱- گزینه ۲»

(علی ممد کریمی)

الف: کوتاهی انسان‌ها در خدمت به خدا، موجب تنبیه سختی از سوی خدایان خواهد شد. (سومری‌ها)
ب: در دوره‌ای به یگانه‌پرستی به شکل پرستش خورشید روی آوردند اما مجدداً به چندخدایی رسیدند. (مصری‌ها)
ج: علاوه بر خدایان گوناگون، به خدای غیرمادی و مافوق طبیعت نیز اعتقاد داشتند. (آریایی‌های هند)

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه‌های ۳۶، ۴۰ و ۴۳)

۱۰۲- گزینه ۴»

(پواد میربلوکی)

الف: تمدن میسنی تحت تأثیر تمدن مینوسی اقدام به برپایی شهرها کرد. (احتمالاً درست است.)
ب: یکی از دستاوردهای مهم تمدن رومی، ایجاد شبکه پیشرفته‌ای از جاده‌ها بود. (درست است.)
ج: خدای‌نامه‌ها نوشته‌های معتبر تاریخی بازمانده از دوران هخامنشیان هستند. (نادرست است؛ مربوط به دوران ساسانی است.)

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۵۱، ۵۹ و ۶۸)

۱۰۳- گزینه ۴»

(علیرضا علویان)

یورش‌ها و غارت‌گری‌های پیاپی آشوریان، زمینه اتحاد قبایل پراکندهٔ ماد را فراهم آورد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۸۱)

۱۰۴- گزینه ۱»

(علیرضا پدرا)

الف: مسئول بازرسی و مأموران تحت فرمانش به مناطق مختلف سرکشی می‌کردند تا بر اجرای امور نظارت کنند. (دورهٔ هخامنشیان)
ب: در بسیاری از مناصب مهم حکومتی و اجرایی، قدرت به دست یونانی‌ها سپرده شد. (دورهٔ سلوکیان)
ج: ادارهٔ غیرمتمرکز امور به دست برخی حاکمان به‌صورت موروثی مشهود بود. (دورهٔ اشکانیان)
د: حکومت‌های موروثی محلی را به‌طور محسوسی کاهش دادند و به سلطهٔ مستقیم بر امور پرداختند. (دورهٔ ساسانیان)

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۳)

۱۰۵- گزینه ۲»

(علی ممد کریمی)

معماری ساسانی با بنای کاخ اردشیر در فیروزآباد فارس (گور) آغاز شد و با ساخت کاخ تیسفون به اوج رسید.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۵۰)

۹۷- گزینه ۴»

(سیدممد علی مرتضوی)

«ما» در این عبارت به معنای «آن‌چه» است و از آن جایی که «خیر لکم» جملهٔ اسمیه است، تنها در صورتی می‌توانست جواب شرط باشد که حرف «ف» بر سر آن می‌آمد. معنای عبارت: «آن‌چه استاد برای اصلاح کارهایتان به شما می‌گوید، برایتان بهتر است!»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «أردتم» فعل شرط و «أحسنوا» جواب شرط است.

گزینه ۲: «یستمع» فعل شرط و «یجد» جواب شرط است.

گزینه ۳: «تمطر» فعل شرط و «الطرق مسدودة» جواب شرط است.

(اسلوب شرط)

۹۸- گزینه ۱»

(ابراهیم غلامی‌نژاد)

در این عبارت، «یُلَبَّغ» فعل مضارع می‌باشد و چون قبل از آن هم مضارع آمده است، به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود و دلالت بر ماضی ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «تُسَاعِدُ» مضارع بعد از ماضی است که به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود.

گزینه ۳: «کان + یأمر» به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود.

گزینه ۴: «لم + یکتب» به صورت ماضی منفی یا ماضی نقلی منفی ترجمه می‌شود.

(قواعد فعل)

۹۹- گزینه ۱»

(کنکور سراسری تیر ۱۴۰۲- نوبت دوم)

از میان حروف مشبَّهة بالفعل، «لکن» به معنای «ولی، اما» برای رفع ابهام از جملهٔ قبل و کامل کردن معنی استفاده می‌شود. ترجمهٔ عبارت گزینه ۱: «گرچه سعی می‌کند خودش را از ما مخفی کند، ولی او نمی‌داندست که ما دُمش را می‌دیدیم!»

(انواع جملات)

۱۰۰- گزینه ۳»

(سید ممد علی مرتضوی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱: «و نحن قد استعددنا» جملهٔ حالیه است، اما «حاضرات» خبر افعال ناقصه است. (۱ حال)

گزینه ۲: «محكمة» حال است، اما «طویل» صفت است. (۱ حال)

گزینه ۳: «مجدّین» حال است، همچنین «و أنتم تحبون» جملهٔ حالیه است. (۲ حال)

گزینه ۴: «مُتفائلین» حال است، اما «مُتثائمین» خبر افعال ناقصه است. همچنین «أبدأ» قید زمان محسوب می‌شود. (۱ حال)

(حال)

۱۰۶- گزینه «۲»

(میلاد هوشیار)

مهم‌ترین ویژگی تاریخ‌نگاری روایی در این بود که تاریخ‌نگاران، بدون هیچ‌گونه دخل و تصرفی در روایت‌ها، عیناً آن‌ها را ذکر می‌کردند.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۷)

۱۰۷- گزینه «۲»

(علیرضا پدرا)

تشریح موارد نادرست:

الف: فتح مصر بعد از فتح شام به وقوع پیوست.

ج: بیشتر نبردهای سپاهیان مسلمان در منطقه شام در زمان خلافت عمر انجام گردید.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۱)

۱۰۸- گزینه «۳»

(علیرضا پدرا)

جایگاه و نقش ایرانیان در دوران عباسیان برخلاف دوران امویان ممتاز بود، و از مصادیق آن قدرت خاندان برمکی و سهل بود.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۶۹)

۱۰۹- گزینه «۳»

(علیرضا پدرا)

تشریح موارد نادرست:

الف: صفویان از روابط با اروپاییان در جهت پیشبرد اهداف خود استفاده می‌کردند.

ج: سپاه صفوی در نهایت قاطعانه ازبک‌ها را شکست داد.

(تاریخ (۲)، ایران، از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه‌های ۱۳۵ و ۱۳۶)

۱۱۰- گزینه «۳»

(میلاد باغ‌شینی)

مستوفیان در عصر قاجار، مسئولیت محاسبه و گردآوری مالیات‌ها و نظارت بر اموال دیوانی و سلطنتی (خاصه) را بر عهده داشتند.

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه ۳۹)

۱۱۱- گزینه «۳»

(یواد میربلوکی)

به دنبال شکست سپاه عثمانی از نیروهای اتفاق مثلث، دولت موقت ملی فروپاشید و اعضای آن پراکنده شدند.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی اول و ایران، صفحه ۸۸)

۱۱۲- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

احمد شاه پس از مدتی، تصمیم به بازگشت به ایران و حفظ سلطنت گرفت. انگلیسی‌ها وقتی که از تصمیم شاه برای عزیمت به ایران مطلع شدند، نزد او رفتند و ضمن مبالغه‌گویی در اوضاع آشفته ایران، صلاح او را در این دانستند که مدتی از رفتن به ایران چشم‌پوشد تا رضاخان بتواند امنیت لازم را برای حضورش در کشور فراهم آورد.

(تاریخ (۳)، ایران در دوره حکومت رضاشاه، صفحه ۹۴)

۱۱۳- گزینه «۴»

(علیرضا پدرا)

انگیزه و اهداف صدام از تحمیل جنگ بر ایران:

(۱) حاکمیت بر آبراه مهم اروندرود، دسترسی و تسلط بر خلیج فارس و جدایی جزایر سه‌گانه ابوموسی، تنب کوچک و بزرگ و استان خوزستان از ایران

(۲) تضعیف و نابودی انقلاب اسلامی و جلوگیری از انتشار افکار انقلابی در میان مردم عراق و مسلمانان سایر کشورها

(۳) رسیدن به رهبری جهان عرب و ایفای نقش ژاندارمی در منطقه

(تاریخ (۳)، جنگ تمیمی دفاع مقدس، صفحه ۱۵۴)

جغرافیا

۱۱۴- گزینه «۲»

(علیرضا پدرا)

مراحل مربوط به هر قسمت به‌صورت زیر است:

الف: تدوین فرضیه

ب: مرحله نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها

ج: پردازش اطلاعات (حذف اطلاعات غیرضروری)

د: جمع‌آوری اطلاعات

پس ترتیب صحیح مراحل در گزینه «۲» آمده است.

(جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه‌های ۹ تا ۱۲)

۱۱۵- گزینه «۳»

(کنکور سراسری ۱۴۰۰)

سیاست کاهش جمعیت، سبب کاهش رشد شده و این روند در آینده می‌تواند تعادل جمعیتی را بر هم بزند، جمعیت کشور را به‌تدریج رو به پیری ببرد و در نهایت مشکلات دیگری در برخواهد داشت. پس افزایش رشد طبیعی جمعیت راهکار مناسبی برای کنترل پیری جمعیت است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۶۹)

۱۱۶- گزینه «۲»

(مهمدرضا مهموری‌ها)

نقش هر سکونتگاه براساس وضع جغرافیایی آن، اعم از طبیعی یا انسانی تعیین می‌شود.

پیرانشهر، نقش نظامی و سرعین، نقش گردشگری دارد.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

۱۱۷- گزینه «۲»

(زهرا دامیار)

در نواحی کوهستانی، مشکل عدم دسترسی به آب وجود دارد؛ بنابراین امکان کشت آبی در این نواحی نیست. این محدودیت در نواحی کوهستانی زندگی مردم را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

(جغرافیای (۲)، تهیه چیست؟، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۴)

۱۱۸- گزینه «۴»

(علیرضا پدرام)

شکل صورت سؤال یک طاق دریایی ناشی از حفر مواد در ساحل می باشد. در نتیجه فرسایش سواحل، اشکال مختلفی از ناهمواری ها چون ستون های سنگی دریایی، غارها و طاق های دریایی به وجود می آیند که به آن ها اشکال ناهمواری ناشی از حفر مواد (کاوشی) می گویند. از سوی دیگر، آبسنگ ها و جزایر مرجانی، باتلاق ها و زبانه یا دماغه ماسه ای، از جمله اشکال ناهمواری ناشی از رسوب گذاری مواد (تراکمی) محسوب می شود.

(پغرافیا (۲)، نواهی طبیعی، صفحه های ۴۹ و ۵۰)

۱۱۹- گزینه «۳»

(علیرضا پدرام)

با توجه به نمودار صورت سؤال، هر چه ارتفاع افزایش می یابد، تعداد گونه ها، قد یا بلندی گیاهان، انبوهی و درجه رشد گیاهان کمتر و کوتاه تر می شود. شیب دامنه ها بر عمق خاک و زهکشی آن اثر می گذارد. در دامنه های پرشیب، ضخامت خاک کم تر است و این دامنه ها کمتر می توانند آب را در خود نگه دارند.

(پغرافیا (۲)، نواهی طبیعی، صفحه ۵۷)

۱۲۰- گزینه «۲»

(مهمردضا مهمردی ها)

جنگل داری مربوط به نوع اول فعالیت های اقتصادی می باشد. فناوری های اطلاعات و ارتباطات مربوط به نوع چهارم فعالیت های اقتصادی می باشد. صنایع فولاد مربوط به نوع دوم فعالیت های اقتصادی می باشد.

(پغرافیا (۲)، نواهی انسانی، صفحه ۸۴)

۱۲۱- گزینه «۱»

(علیرضا پدرام)

شرایط دینی و فرهنگی ساکنان فقط برای تعیین مرزهای تطبیقی در نظر گرفته می شود.

(پغرافیا (۲)، نواهی سیاسی، صفحه های ۱۳۲ و ۱۳۳)

۱۲۲- گزینه «۱»

(علیرضا پدرام)

هرچند میان سطح شهرنشینی در آسیا و آفریقا با نواحی توسعه یافته صنعتی آمریکای شمالی و اروپا و استرالیا اختلاف قابل توجهی وجود دارد (الف از ب بیشتر است)، باید توجه کرد که سرعت گسترش شهرنشینی در آسیا و آفریقا بیشتر از سایر نواحی جهان است و همچنان ادامه دارد. (ج از د کمتر است)

(پغرافیا (۳)، پغرافیای سکونتگاه ها، صفحه های ۱۰ و ۱۱)

۱۲۳- گزینه «۲»

(علیرضا پدرام)

کافی است اعداد هر سطر از ماتریس را با هم جمع کنیم:

مجموع	د	ج	ب	الف	بر حسب کیلومتر
۶۰	۳۰	۲۰	۱۰	۰	الف
۸۰	۴۰	۳۰	۰	۱۰	ب
۸۰	۳۰	۰	۳۰	۲۰	ج
۱۰۰	۰	۳۰	۴۰	۳۰	د

بنابراین بهترین دسترسی (و در نتیجه بهترین مکان برای ارائه خدمات درمانی، تجاری و... به منطقه) مربوط به روستای «الف» و بدترین دسترسی مربوط به روستای «د» است.

(پغرافیا (۳)، پغرافیای حمل و نقل، صفحه های ۶۰ تا ۶۲)

۱۲۴- گزینه «۴»

(علیرضا پدرام)

ویژگی های طبیعی حوضه رود در میزان سیل خیزی آن اثر دارد. هر قدر حوضه آبخیز یک رود، وسیع تر باشد آبدهی آن نیز بیشتر است. شکل حوضه، شیب و تعداد انشعابات حوضه نیز رابطه مستقیمی با سیل خیزی رود دارند. حوضه های آبخیز از نظر شکل به سه گروه گرد، دراز و پهن تقسیم می شوند. هر چه شکل حوضه آبخیز گردتر و شیب آن بیشتر باشد، سیل خیزتر است. به عکس، هر چه حوضه درازتر و کشیده تر باشد، سیل خیزی آن کمتر است.

در حوضه های گرد، مدت زمان کمتری صرف می شود تا آب آبراهه ها خارج شوند؛ زیرا در حوضه های گرد به علت انشعابات پراکنده سرشاخه ها که طول آن ها تقریباً به یک اندازه است، همه جریان ها همزمان به خروجی می رسند و موجب سرریز و وقوع سیل می شوند. به عکس در حوضه های کشیده، مدت زمان طولانی تری سپری می شود تا آب جاری مسافت سرچشمه تا خروجی را طی کند و در نتیجه آب سرشاخه ها به تدریج و به طور متوالی از حوضه تخلیه می شوند.

(پغرافیا (۳)، مقادرات طبیعی، صفحه های ۹۰ و ۹۱)

۱۲۵- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

مخاطرات طبیعی از نظر منشأ شکل گیری به دو دسته درون زمینی و برون زمینی تقسیم می شوند. زمین لرزه (ب) و سونامی (د) از مخاطرات طبیعی با منشأ درون زمینی هستند و سیل (الف) و صاعقه (ج) و طوفان منشأ برون زمینی دارند.

(پغرافیای (۳)، مقادرات طبیعی، صفحه ۸۲)

فلسفه و منطق

۱۲۶- گزینه ۳»

(مفهم ناررپور)

مفهومی که فقط قابلیت انطباق بر یک مصداق را دارد، مفهوم جزئی است. در مقابل، مفهوم کلی، مفهومی است که قابلیت انطباق بر بیش از یک مصداق را دارا است. با مفهوم جزئی نمی‌توان هیچ‌یک از روابط چهارگانه را ساخت (رد گزینه‌های «۱» و «۴»). مفهومی که فقط قابلیت انطباق بر یک مصداق را داشته باشد، فقط جزئی است (رد گزینه «۲»).

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۱۲۷- گزینه ۱»

(مفهم قاسمی)

تعریف «سل» به «بیماری عفونی» مانع نیست؛ چون «بیماری عفونی» مصادیقی غیر از «سل» را نیز شامل می‌شود. در «لاله‌های پرپر» از استعاره استفاده شده و واضح نیست. تعریف «شب» به «زمانی که روز نیست» از واژگان متضاد استفاده شده و دوری است.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

۱۲۸- گزینه ۱»

(پارسا وکیلی)

در قدم نخست باید نوع استدلال موجود در صورت سؤال را تشخیص دهیم و سپس به بررسی گزینه‌ها بپردازیم. بررسی استدلال صورت سؤال:

در این استدلال، با مسئله علت «سرفه کردن» مواجه هستیم. همچنین حالات گوناگونی که می‌توانند علت سرفه باشند، بررسی و با توجه به وضعیت، تبیین‌های غیرمحمول که آسم و ذات‌الریه بودند رد شده و بهترین تبیین که ابتدا به آفلوئازا است باقی مانده است. این اوصاف، از اوصاف استنتاج بهترین تبیین که نوعی از استدلال‌های استقرایی است، می‌باشد.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در استنتاج بهترین تبیین، نتیجه بر مبنای بهترین احتمال است نه مشاهده آماری؛ نتیجه‌گیری براساس آمار و داده‌ها و مشاهده‌های آماری مختص استقرای تعمیمی است.

گزینه «۲»: همان‌طور که گفته شد، این استدلال نوعی از استدلال‌های استقرایی است که در آن‌ها نتیجه نه یقینی، بلکه احتمالی است و با مقداری عدم قاطعیت همراه است. پس این ادعا صحیح می‌باشد.

گزینه «۳»: در صفحه ۴۹ کتاب درسی ذکر شده که «استنتاج بهترین تبیین در زندگی روزمره بسیار کاربرد دارد». پس این ادعا نیز صحیح است.

گزینه «۴»: در استنتاج بهترین تبیین، تبیین‌های مختلف درباره موضوع، مسئله یا امری خاص بررسی شده و تبیین‌های با احتمال کمتر رد شده و در نهایت آن تبیینی که از سایرین محتمل‌تر است، به‌عنوان بهترین تبیین باقی می‌ماند و تأیید می‌شود. پس این ادعا نیز صحیح است.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۱۲۹- گزینه ۱»

(مفهم ناررپور)

عبارت اول یک عبارت شخصی است. عبارت دوم سالبه کلیه است و دو عبارت آخر، اولی داعی، دومی امری و در نتیجه، جملات انشایی هستند و قضیه محسوب نمی‌شوند.

(منطق، قضیه مملی، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۹)

۱۳۰- گزینه ۳»

(پارسا وکیلی)

احکام قضایا شامل چند دسته می‌شود که ما در درس هفتم، فقط دو دسته آن‌ها را می‌خوانیم، دسته اول: احکام «تقابل» است که خود شامل «تناقض»، «تضاد»، «تداخل» و «تداخل تحت تضاد» می‌باشد [که البته تداخل تحت تضاد را ضروری نیست یاد بگیرد] و نحوه رسیدن به متقابل یک قضیه، ثابت ماندن موضوع و محمول و صرفاً تغییر دادن نسبت، کمیت یا هر دو می‌باشد. دسته دوم: احکام «عکس» است که خود شامل «عکس مستوی» و «عکس نقیض» می‌باشد [که البته در اینجا نیز یادگیری عکس نقیض ضرورتی ندارد] و نحوه رسیدن به عکس مستوی نیز اولاً برعکس کردن جای موضوع و محمول، ثانیاً بقای نسبت و ثالثاً بقای صدق می‌باشد. حال با این توضیحات، فهمیدیم که اولاً احکام قضایا صرفاً شامل احکام تقابل نمی‌شود و ثانیاً عکس مستوی در زمره احکام تقابل نمی‌گنجد و با آن‌ها متفاوت است. با این نگاه، به سراغ بررسی گزینه‌ها می‌رویم.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این گزینه، موضوع و محمول در هر دو قضیه ثابت است و جابه‌جا نشده‌اند، علاوه‌بر این کمیت تغییر نکرده و در هر دو کلی است؛ اما کیفیت تغییر کرده است. این اوصاف، از اوصاف تقابل است. پس این دو قضیه متقابل‌اند.

گزینه «۲»: در این گزینه، موضوع و محمول در هر دو قضیه ثابت است و جابه‌جا نشده‌اند، علاوه‌بر این کیفیت تغییر نکرده و در هر دو ایجابی است، اما کمیت تغییر کرده است. این اوصاف، از اوصاف تقابل است. پس این دو قضیه نیز متقابل‌اند.

گزینه «۳»: در این گزینه، جای موضوع و محمول در دو قضیه تغییر کرده و جابه‌جا شده‌اند، همچنین کیفیت‌ها بقا داشته‌اند و در هر دو ایجابی‌اند و بقای صدق هم رعایت شده است. این اوصاف، از اوصاف عکس مستوی است. پس این دو قضیه عکس مستوی می‌باشند.

گزینه «۴»: در این گزینه، موضوع و محمول در هر دو قضیه ثابت است و جابه‌جا نشده‌اند، علاوه‌بر این کیفیت تغییر نکرده و در هر دو سلبی است، اما کمیت تغییر کرده است. این اوصاف، از اوصاف تقابل است. پس این دو قضیه متقابل‌اند.

(منطق، احکام قضایا، صفحه ۶۲)

۱۳۱- گزینه ۳»

(مفهم قاسمی)

موضوع نتیجه در مقدمه اول و محمول نتیجه در مقدمه دوم حضور دارد. بنابراین ابتدا مقدمه اول و دوم را مشخص می‌کنیم.

در گزینه «۳»، (ب) موضوع نتیجه است، پس در مقدمه اول حضور دارد. در مقدمه اول حد وسط محمول و در مقدمه دوم موضوع است. پس شکل اول است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: (ج) موضوع نتیجه است، پس در مقدمه اول حضور دارد. اگر دقت کنید (ب) که حد وسط است، در مقدمه اول (که (ج) در آن است.) موضوع و در مقدمه دوم محمول است. پس شکل چهارم قیاس است.

گزینه «۲»: دقیقاً به مانند گزینه «۱» شکل چهارم است؛ چون جای دو مقدمه، علی‌الظاهر تغییر کرده که از طریق اینکه می‌دانیم موضوع نتیجه در مقدمه اول و محمول نتیجه در مقدمه دوم حضور دارد، مقدمه اول و دوم را پیدا می‌کنیم.

گزینه «۴»: حد وسط در هر دو مقدمه موضوع است. پس شکل سوم قیاس است.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه ۷۳)

۱۳۲- گزینه «۲»

حد وسط در مقدمه اول دارای علامت مثبت و در مقدمه دوم دارای علامت منفی است. شرط دوم را دارد. (رد گزینه «۳») موضوع نتیجه منفی است لذا نیازی به بررسی ندارد. (رد گزینه «۴») علامت محمول نتیجه (ج) مثبت، ولی در مقدمه دوم منفی است. لذا شرط سوم را ندارد. (رد گزینه «۱» و تأیید گزینه «۲»)

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۷ تا ۷۹)

۱۳۳- گزینه «۱»

شبهه این جمله فراوان است و ما گاه و بیگاه از آن استفاده می‌کنیم، اگرچه ممکن است از خاستگاه آن اطلاعی نداشته باشیم و ندانیم از چه تاریخی وارد فرهنگ بشریت شده است.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۲۸)

۱۳۴- گزینه «۴»

کلمه فلسفه در ابتدا به معنای دوستداری دانایی و در نهایت مرادف با دانش شد.

دغدغه برخی از سوفیست‌ها، که بیشتر به تعلیم سخنوری و وکالت اشتغال داشتند، بیان واقع و دفاع از حقیقت نبود؛ این گروه پیروزی بر رقیب را مهم‌ترین هدف می‌دانستند و از این رو در استدلال‌های خود بیشتر از مغالطه کمک می‌گرفتند که به ظاهر درست به نظر می‌رسید، اما در واقع غلط بود.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه‌های ۷ و ۸)

۱۳۵- گزینه «۳»

پارمنیدس معتقد بود که شناخت حسی به دلیل خطاهایی که گاه در حواس رخ می‌دهد، اعتبار ندارد. به همین جهت پارمنیدس معتقد بود حرکت وجود ندارد و اشیا در ثبات و پایداری کامل هستند.

در گزینه «۳» علت و معلول جابه‌جا آمده است، یعنی عدم اعتقاد پارمنیدس به حرکت، علت عدم باور او به اعتبار شناخت حسی دانسته شده است، حال آنکه عکس آن صحیح است، یعنی عدم باور پارمنیدس به اعتبار شناخت حسی بود که سبب شد او به حرکت اعتقاد نداشته باشد و اشیا را در ثبات و پایداری کامل بداند.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)

۱۳۶- گزینه «۲»

محسوسات شامل تمامی پدیده‌های جهان مادی می‌شود، نه جهان هستی. جهان هستی عام‌تر از جهان مادی است و شامل طبیعت و ماوراءالطبیعه نیز می‌شود.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه ۵۱)

۱۳۷- گزینه «۴»

ابن‌سینا نظر ارسطو درباره حقیقت انسان را پسندید و کوشید این دیدگاه را عمیق‌تر بیان کند.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۲)، صفحه ۷۹)

۱۳۸- گزینه «۲»

سقراط باور خود به خداوند را از طریق باور خود به آثار و صفات او اثبات می‌کند (رسیدن از آثار به خود شیء / از معلول به علت). مانند رسیدن از انبساط فلز (معلول) به وجود حرارت (علت آن).

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس اندیشه، صفحه ۴۱)

۱۳۹- گزینه «۴»

از نظر ماتریالیست‌ها انسان یک ماشین مادی بسیار پیچیده است نه چیزی فراتر از آن.

گزینه «۱»: ماتریالیست‌ها برای همه موجودات و از جمله انسان، یک بعد و یک ساحت قائل هستند.

گزینه «۲»: ماتریالیست‌ها ذهن و روان را هم چیزی جز مغز و سلسله اعصاب نمی‌دانند.

گزینه «۳»: برای انسان فقط بعد مادی و جسمانی قائل هستند و نه بعد غیرمادی و غیرجسمانی.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۱)، صفحه ۷۴)

اقتصاد

۱۴۶- گزینه ۲»

(کنکور قاج از کشور تیرماه ۱۴۰۲ - نوبت دوم)

میلیون تومان $720 = 60 \times 12 =$ اجاره سالیانه باغ

میلیون تومان $3,600 = (\frac{1}{3} \times 75) \times 12 \times 12 =$ حقوق سالیانه مجموع کارگران

میلیون تومان $75 =$ اجاره وسایل و ابزار مورد نیاز

میلیون تومان $40 =$ خرید سم و کود مناسب

میلیون تومان $20 =$ کرایه حمل و نقل محصول

میلیون تومان $1,440 = 12 \times 12 =$ حقوق سالیانه باغدار و مهندس

$1,440 + 20 + 40 + 75 + 3,600 + 720 =$ مجموع هزینه های سالیانه

میلیون تومان $5,895 =$

میلیارد تومان $6/5 =$ درآمد سالانه حاصل از فروش محصولات

میلیون تومان $6,500 =$

چون میزان درآمد از هزینه ها بیشتر است؛ تولیدکننده از فعالیت خود سود کرده است.

میلیون تومان $605 = 5,895 - 6,500 =$ هزینه های تولید - درآمد = سود

توجه: خرید منزل مسکونی صاحب باغ جزو هزینه های تولید نیست.

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه های ۸ و ۹)

۱۴۷- گزینه ۲»

(کنکور سراسری تیرماه ۱۴۰۲ - نوبت دوم)

برای به دست آوردن یک واحد (y) بیشتر، باید دو واحد (x) از دست داد.

به عنوان مثال در نقطه D، ۲ واحد کالای (x) و ۳ واحد کالای (y)

می توان خریداری کرد. در نقطه C، ۴ واحد کالای (x) و ۲ واحد کالای

(y) می توان خریداری کرد. در نتیجه برای حرکت از نقطه C به D

(جهت به دست آوردن یک واحد (y) بیشتر) باید از دو واحد (x) صرف-

نظر کرد.

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه ۲۸)

۱۴۸- گزینه ۴»

(کنکور قاج از کشور تیرماه ۱۴۰۲ - نوبت دوم)

- این عامل تغییری در طول منحنی مرز امکانات تولید ایجاد نمی کند.

- این عامل باعث انتقال منحنی مرز امکانات تولید می شود.

- این عامل باعث جابه جایی در طول منحنی مرز امکانات تولید می شود.

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه ۳۱)

۱۴۰- گزینه ۲»

(سبا یعفرزاده صابری)

این سینا از بحث مغایرت میان وجود و ماهیت استفاده کرده و نظریه رابطه مکانی میان ماهیت اشیاء و وجود را بیان کرد

(فلسفه دوازدهم، ترکیبی، صفحه های ۵، ۱۰ و ۱۱)

۱۴۱- گزینه ۴»

(مهمر آقا صالح)

اگر رابطه ای برقرار باشد، ولی نظام و قاعده ای نداشته باشد، قابل تصور نیست.

(فلسفه دوازدهم، جهان علی و معلولی، صفحه های ۱۸ و ۱۹)

۱۴۲- گزینه ۲»

(فرهار قاسمی نژاد)

اتحاد عقل کل و خداوند وجه مشترک بین فلاسفه ایران و یونان باستان نیست، بلکه فقط در اندیشه حکمای ایران باستان، خرد با وجود آفریدگار متحد و یگانه است. ضمن اینکه بین فلاسفه مسلمان نیز در این مسئله اشتراک نظر وجود ندارد.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول و دوم، ترکیبی)

۱۴۳- گزینه ۴»

(فرهار قاسمی نژاد)

شناخت و اثبات موجودات مجرد (عقول) از طریق برهان عقلی ممکن است، اما وسیله ادراکی خود آن ها عقل نیست، بلکه آن ها حقایق امور را شهود می کنند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۵۴)

۱۴۴- گزینه ۲»

(سبا یعفرزاده صابری)

تکته مهم درسی:

در پاسخ گویی به سؤالات متنی به دنبال کلیدواژه های مهم متن باشید و از طریق آن حذف گزینه کنید.

تشریح گزینه های نادرست:

الف) حیات عقلی زمین حاصل خیز درخت علوم می باشد. توجه به عقل و فکر، حرکت به سمت دانش و رشد حیات علمی و به تبع آن رشد حیات فلسفی را در پی دارد.

ج) نهضت ترجمه منجر به آشنایی اندیشمندان مسلمان با فلسفه یونان گردید اما سبب شد با نقد و بررسی آن، نظام فلسفی نوینی را پایه ریزی کنند، پس صرفاً تقلید و احیا نبود.

(فلسفه دوازدهم، آغاز فلسفه در جهان اسلام، صفحه های ۷۲ و ۷۳)

۱۴۵- گزینه ۲»

(مریم بفتحعلی زاده)

کسب معرفت از هر سه راه عقل، شهود و حس امکان پذیر است.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه های ۶۵ و ۶۶)

۱۴۹- گزینه «۴»

(زهره مومری)

مزایای کسب و کار شخصی: راه اندازی آسان و هزینه های نسبتاً اندک، آزادی عمل و سهولت در تصمیم گیری، مالکیت کامل سود، منافع مالیاتی معایب کسب و کار شخصی: بار سنگین مسئولیت، مشکل تأمین مالی، مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی ها و دعاوی مزایای ایجاد یک شرکت سهامی: مسئولیت محدود برای سهام داران، امکان افزایش سرمایه و تأمین مالی بانکی، امکان رقابت بالاتر، تخصص گرایی بیشتر

معایب ایجاد یک شرکت سهامی: هزینه های راه اندازی بالاتر، تأخیر در تصمیم گیری، پیچیدگی در رابطه مدیریت و مالکیت و موفقیت های غیر فردی، تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام، قوانین پیچیده تر و گزارش دهی بیشتر

(اقتصاد، انتقاب نوع کسب و کار، صفحه های ۱۵ و ۱۸)

۱۵۰- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

- باغچه خانه که در آن سبزی کاشته اید: منابع طبیعی (زمین)
- ابزار آلات باغبانی که از آنها استفاده می کنید: سرمایه فیزیکی
- باغبانی که برای هرس کردن درختان باغچه استخدام می کنید: نیروی کار
- علم و دانشی که در مدرسه کسب می کنید: سرمایه انسانی
- کود طبیعی و آبی که برای باغچه استفاده می کنید: منابع طبیعی (زمین)
- مهارتی که برای فروش بخشی از سبزیجات باغچه به همسایگان به کار می گیرید: سرمایه انسانی

(اقتصاد، اصول انتقاب درست، صفحه های ۲۴ و ۳۲)

۱۵۱- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

الف) در بازار کالاها و خدمات، خانوارها «خریدار» و بنگاه ها «فروشنده» هستند.

ب) موارد «۱» و «۲» نمودار صورت سؤال، به ترتیب مربوط به «بنگاه ها» و «خانوارها» است.

ج) بازار به مجموعه خریداران و فروشندگان چیزی در هرجای ممکن اطلاق می شود. مبادلات در بازار ممکن است حضوری و حقیقی نباشد و به صورت مجازی و در اینترنت صورت گیرد. (تنها عبارت گزینه «۲» نادرست است).

(اقتصاد، بازار پیست و چگونه عمل می کند؟، صفحه های ۳۶ تا ۴۸)

۱۵۲- گزینه «۴»

(مهروزی ضیائی)

الف)

مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده توسط فروشنده در هر مرحله نرخ مالیات بر ارزش افزوده $\times$ قیمت کالا در آن مرحله =
در مرحله اول داریم:

$$\frac{20}{100} \times \text{قیمت کالا در مرحله اول} = 7,540$$

$$\Rightarrow \frac{7,540 \times 100}{20} = 37,700 = \text{قیمت کالا در مرحله اول}$$

در مرحله دوم داریم:

$$\frac{20}{100} \times \text{قیمت کالا در مرحله دوم} = 9,000$$

$$\Rightarrow \frac{9,000 \times 100}{20} = 45,000 = \text{قیمت کالا در مرحله دوم}$$

ب)

مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده توسط فروشنده در مرحله سوم نرخ مالیات بر ارزش افزوده $\times$ قیمت کالا در مرحله سوم =

$$62,000 \times \frac{20}{100} = 12,400$$

ج) برای محاسبه مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع آوری شده در هر مرحله، می توانید ابتدا میزان ارزش افزوده در آن مرحله را محاسبه و سپس میزان آن را در نرخ مالیات ضرب کنید، میزان ارزش افزوده در هر مرحله نیز از فرمول زیر محاسبه می شود:

میزان ارزش افزوده در هر مرحله
ارزش محصول در مرحله قبل - ارزش محصول در آن مرحله =
نکته: در فرمول بالا ارزش محصول بدون احتساب میزان مالیات بر ارزش افزوده است.

برای مرحله اول داریم:

$$\text{ارزش محصول در مرحله اول} = \text{میزان ارزش افزوده در مرحله اول}$$

$$= 37,700$$

= مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع آوری شده در مرحله اول
نرخ مالیات بر ارزش افزوده $\times$ میزان ارزش افزوده در مرحله اول

$$37,700 \times \frac{20}{100} = 7,540$$

برای مرحله دوم داریم:

بودن کالا، تولیدکنندگان که به دنبال کسب سود بیشتری هستند، به تولید بیشتر می‌پردازند درحالی‌که مصرف‌کنندگان به خرید و مصرف این کالای گران تمایل نشان نمی‌دهند.

حال اگر دولت جهت بهبود عملکرد بازار بخواهد از ابزار مالیات استفاده کند، از مالیات غیرمستقیم (مالیات بر مصرف) و با هدف حمایت از مصرف‌کننده (به دلیل بالا بودن قیمت کالاها) استفاده خواهد کرد.

در نتیجه قیمت پایین خواهد آمد. در این حالت از یک سو، مصرف‌کنندگان با پایین آمدن قیمت، مقدار خرید خود را افزایش می‌دهند و از سوی دیگر، تولیدکنندگان از مقدار تولید خود می‌کاهند. این کاهش قیمت تا رسیدن به سطح قیمت تعادلی و از بین رفتن فاصله بین عرضه و تقاضا ادامه می‌یابد.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۵۱ و ۶۳)

۱۵۵- گزینه «۳»

(کنکور سراسری تیرماه ۱۴۰۲ - نوبت دوم)

- به سیاست‌هایی که دولت از طریق بانک مرکزی برای «مدیریت حجم نقدینگی» و «حفظ ارزش پول» اعمال می‌کند، «سیاست‌های پولی» می‌گویند.

انواع سیاست‌های پولی: ۱- کاهش نقدینگی در گردش (سیاست پولی انقباضی): مانند: فروش اوراق مشارکت به مردم ۲- افزایش نقدینگی در گردش (سیاست پولی انبساطی): مانند: خرید اوراق مشارکت در دست مردم

انواع سیاست‌های پولی	در چه شرایطی این سیاست توسط بانک مرکزی به کار گرفته می‌شود؟	یکی از روش‌های اعمال این سیاست: (سیاست بازار باز (فروش یا خرید اوراق مشارکت))
کاهش نقدینگی در گردش (سیاست پولی انقباضی)	زمانی که اقتصاد کشور دچار تورم می‌شود، برای پیشگیری از افزایش قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن	بانک مرکزی می‌تواند با فروش اوراق مشارکت به مردم، به‌طور مستقیم از مقدار پول در دست مردم بکاهد و تورم را کنترل و نقدینگی در گردش را کاهش دهد.
افزایش نقدینگی در گردش (سیاست پولی انبساطی)	در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش می‌یابد.	بانک مرکزی می‌تواند با خرید اوراق مشارکت در دست مردم به‌طور مستقیم نقدینگی بیشتری را به جامعه تزریق کند.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۱۰۳)

میزان ارزش افزوده در مرحله دوم

ارزش محصول در مرحله اول - ارزش محصول در مرحله دوم =

$$= 45,000 - 37,700 = 7,300$$

= مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده در مرحله دوم

نرخ مالیات بر ارزش افزوده $\times$ میزان ارزش افزوده در مرحله دوم

$$= 7,300 \times \frac{20}{100} = 1,460$$

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیست؟، صفحه ۶۳)

۱۵۳- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

بررسی عبارات صورت سؤال:

الف) غلط است؛ همه کسانی که شغلی ندارند، بیکار نیستند. بیکار کسی است که بالاتر از ۱۵ سال دارد و در جست‌وجوی کار است، اما کاری برای خود پیدا نمی‌کند. بنابراین کسانی که دانش‌آموز و دانشجو هستند و یا بازنشسته و خانه‌دارند و دنبال کار نمی‌گردند، بیکار محسوب نمی‌شوند.

ب) غلط است؛ همه کسانی را که به‌صورت پاره‌وقت مشغول به‌کارند، شاغل به حساب می‌آیند، در حالی‌که آن‌ها در جست‌وجوی شغل تمام‌وقت هستند و خود را شاغل به‌حساب نمی‌آورند.

ج) صحیح است.

د) غلط است؛ بیکاری اصطلاحی: این نوع بیکاری شامل کسانی می‌شود که شغل قبلی خود را به دلایلی رها کرده و به امید یافتن شغلی بهتر در جست‌وجو هستند. همچنین شامل کسانی است که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند. این نوع بیکاری کوتاه‌مدت است و در همه کشورها وجود دارد.

ه) صحیح است.

و) غلط است؛ بیکاری دوره‌ای: بیکاری‌ای که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد. در دوره رکود، تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروهای خود را بیکار می‌کنند.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۱۵ و ۱۷)

۱۵۴- گزینه «۳»

(کنکور سراسری دی‌ماه ۱۴۰۲ - نوبت اول)

در سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی، مصرف‌کنندگان به دلیل قیمت بالا، مایل به خرید تعداد واحد کم‌تری از کالا هستند. در این حالت در بازار این کالا، مازاد عرضه یا کمبود تقاضا وجود دارد. زیرا گروهی از تولیدکنندگان برای محصولات خود خریدار پیدا نمی‌کنند. در این حالت به دلیل گران

۱۵۶- گزینه «۲»

(کنکور سراسری دی ماه ۱۴۰۲ - نوبت اول)

یک منشأ رشد اقتصادی، افزایش در منابع (جمعیت، سرمایه‌های فیزیکی، سرمایه انسانی) است.

- اگر جمعیت در طول زمان رشد می‌کند، در نتیجه عرضه نیروی کار هم افزایش می‌یابد.

- سرمایه‌های فیزیکی هم می‌توانند با سرمایه‌گذاری در کارخانه‌ها، ساختمان‌ها، ادارات، ماشین‌آلات و مغازه‌ها افزایش یابد.

- سرمایه انسانی با آموزش افزایش می‌یابد.

مؤلفه‌های پیشرفت اقتصادی: ۱- رشد اقتصادی ۲- شاخص‌های توسعه انسانی (نظیر بهداشت، سواد (میانگین سال‌های تحصیل) و امید به زندگی) ۳- شاخص توزیع عادلانه درآمد

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه ۱۱۸)

۱۵۷- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

(الف)

مجموع کل سهم دهک‌ها به جز سهم دهک هشتم $= 100 - 100 = 0$ سهم دهک هشتم $\Rightarrow (22 + 18 + 12 + 10 + 8 + 6 + 4 + 3 + 2) = 100 - 100 = 0$ سهم دهک هشتم $\Rightarrow 15 = 100 - 85$ درصد

میلیون دلار $\frac{15}{100} \times 36 = 5.4$ سهم دهک هشتم از درآمد ملی

(ب) در توزیع درآمد به روش شاخص دهک‌ها مردم کشور به ده گروه جمعیتی مساوی تقسیم می‌شوند. در نتیجه اگر جمعیت کل کشور ۷ میلیون نفر باشد، خواهیم داشت:

هزار نفر $700 = 7 \text{ میلیون نفر} \times \frac{7}{10} = 4900$ جمعیت دهک دهم

(ج) در کشور A داریم:

۴۰ درصد از درآمد ملی این کشور به ۲۰ درصد پردرآمد جامعه تعلق دارد.

۱۵ درصد از درآمد ملی این کشور به ۴۰ درصد پایین جامعه تعلق دارد.

۲۳ درصد از درآمد ملی به ۵۰ درصد کم درآمد جامعه تعلق دارد.

۵۵ درصد از درآمد ملی به ۳۰ درصد بالای جامعه تعلق دارد.

اطلاعات ذکر شده در مورد وضعیت توزیع درآمد کشور A در همه گزینه‌ها به جز گزینه «۱» صحیح است.

(د) $\frac{22}{2} = 11$ سهم دهک دهم = شاخص توزیع درآمد در کشور A

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۱۵۸- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

تولید افراد کشور که در خارج ساکن هستند + تولید خارجیان مقیم کشور

- تولید ناخالص داخلی = تولید ناخالص ملی

تولید خارجیان مقیم کشور $\Rightarrow +10$ تولید خارجیان مقیم کشور $-245 = 235$

هزار میلیارد ریال $= 20$

(اقتصاد، بودجه‌بندی، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۰ و ۱۲۱)

۱۵۹- گزینه «۳»

(زهره ممبری)

$5 + 1 + 5 + 4 + 5 + 7 + 5 + 2 + 6 =$ مجموع مخارج سالیانه

میلیون تومان $= 30$

مجموع مخارج سالیانه - درآمد سالیانه = میزان پس‌انداز فرد

میلیون تومان $27 = 30 - 57 =$ میزان پس‌انداز فرد

$\frac{20}{100} \times 27 = 5.4$ مقدار خمس

(اقتصاد، بودجه‌بندی، صفحه‌های ۱۳۳ تا ۱۳۶ و ۱۳۸)

۱۶۰- گزینه «۱»

(سارا شریفی)

هزار تومان $16 = 34 - 50 =$ میزان پس‌انداز هفتگی فرد

$\frac{3,500,000}{16,000} =$ میزان زمان لازم برای برابر شدن میزان پس‌انداز با قیمت دوچرخه

هفته $218 / 75 =$

هر سال، معادل حدوداً ۵۲ هفته است، در نتیجه فرد باید معادل ۴ سال

$(\frac{218}{52} \approx 4.2)$ پس‌انداز کند. تا بتواند دوچرخه را بخرد همچنین

چون زمان رسیدن به هدف بیش از سه سال است در نتیجه هدف وی

بلندمدت است.

(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۲ و ۱۵۳)

کتاب‌های آیة انسان را

پیمان‌های تمرین کنید

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

novinkonkor.com

آدرس وب سایت ما

novinkonkor.com

نوین کنکور

در شبکه های اجتماعی

novinkonkor

@novinkonkor

۰۹۳۸۲۵۱۶۷۴۷

نوین کنکور مرجع کنکور و امتحان نهایی